

ప్రతి దినము ప్రకటింపబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

Vol. 15 } చెన్నపట్టణము 1928-వ సం॥ మార్చి నెల 1-వ తేది గురువారము } No. 279
సంపుటము ౧౫ } శ్రీవైభవనామనంతర ఫాల్గుణమాస శుద్ధ దశమి. } పంచిక ౨౭౯

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్పవారినే జలకుజలు
యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది
తలనొప్పుల మాన్పును, వాయు పోట్ల
కాపును, పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును,
పోట్ల బోగొట్టును, బెణుకుల భేదించును,
వాపుల రూపుమాపును, దగ్గును తగ్గించును,
దురదను తొలగించును.
ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పులు తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము అన్ని విధములగు
నొప్పులకు సంజవివంతిది.
పంచభావ చీటి చూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నహా సీసా 1-కి 0-10-0
డబ్బన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.
ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో
6, 7 రంబు కట్టివీధి, మృదాను
తీ
249, ప్రభుపాడు, భాద్ర, బొంబాయి.

ది ఆంధ్ర ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్, బందరు

ముఖ్యవిషయములు

- (1) కంపెనీకి మొదటి సంవత్సరములో 5000, రెండవ సంవత్సరములో 28000 నిక రాదాయము. (Surplus)
 - (2) ఇంతవరకు మరణమువల్ల గానీ, మరేవిధ మైనట్టిగాని కష్టము లేకపోవుట.
 - (3) ఖర్చులు ప్రీమియము ఆదాయములో మొదటి సంవత్సరం 100 కి 82% రెండవ సంవత్సరం 50% భీమాకంపెనీలు మొదటిసంవత్సరములో నిక రాదాయము (Surplus) కనుపరచుట ఆరుదు. ఆంధ్ర ఇన్సూరెన్సు కంపెనీవారు అట్టిది మొదటి సంవత్సరములోనే మూలగలుగుట (ప్రొఫిట్) స్వేచ్ఛనకొపతిక) పలుకుబడిగల యెజిక్టు జీతముమీదను కమిషన్మీదను కావలెను.
- ప్ర. 4130. యర్రమిల్లి మంగయ్య, కార్యదర్శి.

THE GENERAL ASSURANCE SOCIETY LTD. AJMER.

అసమాన్యమైన బోనస్ యివ్వగలిగియున్నది.

ఆజరణలో నన్న పాలసీల మొత్తం రు 11,81,800 లోటు రు 40,00,000 పైగా పాలసీ ద్వారా చెల్లించియుంటివి.
1927 సం॥లో యిచ్చిన పాలసీల మొత్తంనుమారు రు. 41,60,000

స్వదేశీయలైఫ్ ఆఫీసులలో కెల్ల ఉన్నతమైన ద్వారా సరియగునట్లు బోనసు యివ్వగలిగియున్నది.
1926 సం॥ డిశంబరు 31 వ తేదీ. హాల్ లైఫ్ (ఇమిటేయేట్)

రు 1000 కి ప్రవత్సరమునకు 22/8

సురక్షితభూమి, నమ్మకమునకు, తగుమైన ఇండియన్ మేనేజిమెంటుల నే మంచి పరిస్థితులలో వ్యాపారము కొనసాగించబడుచున్నది.

అభివృద్ధిలో నున్న యీ లైఫ్ ఆఫీసునకు నేడే మీజీవితమును భీమాచేసుకొనును. తక్కువ ప్రీమియముల చెల్లించి ఎక్కువ బోనసులపొంద గలరు.

ప్రాప్త పెట్టెన్ ఏజెన్సీవరతుల నిమిత్తం యీ దినపత్ర వ్రాయుదు.

3477

V. Rama Rao, B. Com., Chief Agent for Ganjam & Vizag Dts. Tuni or

M. Madhava Rao, B. A., Chief Agent. Bellary or

I. S. Reddy, Chief Agent for Cuddapah and Anantapur Dts. Tadpathri.

"జిన్నింగు ప్యాక్టరీకొనువారలకు మంచితరుణము"

25 గుర్రములు పవరుగల "ఫీల్డింగు" కెమిడికల్ క్రూడాయిలుయింజను 7 ప్లాటు బ్రధురు యింజనూవడు ప్యాక్టరీన్ డబుల్ రోల్ లు జిన్ను, అందుకు కావలసిన సాఫ్టింగులు, ఫుల్లిలు, బెల్టింగులు వగైరా యావత్తు సామానులతోను మంచిస్థితిలో అమృతమునకు సిద్ధముగా నున్నది. మిల్లు కొద్ది కాలము మాత్రమే పనిచేసినది. వివరములు కోరుచున్న యీ క్రింది విలాసమునకు వ్రాయుము.

ఎంపైర్స్ యింజనీరింగు కంపెనీ, యింజనీర్స్,

308, లింగిచెట్టివీధి, మృదాను.

4569

"ఎలెక్ ట్రిక్" పాయింట్ కిల్లర్.

వి. జి. జి. న్యాయమొగారి దివ్యవధము.
బయటికి లోపలికి మలభావముచే నుపయోగించు నదిగాయున్నది. అత్యంత అరుదు, ఉబ్బుపము, దగ్గు, కుక్క దగ్గు, భేదలు, మలబద్ధము, పిచ్చు, వాతి, మొదలగు వాటికి దివ్యవధము. కుక్క, పిచ్చి, పిచ్చు, లేలు ఇత్యాది జంతు దుష్టమైన లోపలికి కొంత కచ్చి బిల్లుచేసి పూసిన తక్షణము విషమును హరించును. రక్తకుడికి, చర్మవ్యాధి నివారణకు, పలు నొప్పినివూడ నుపయోగింపవచ్చును. ముఖ్య వ్రాసిన క్యాటల లాగు యోగ్యతాపత్రితో పంపెదము. 4400
అడ్రస్: - సాగర్ అండ్ కో., జనరల్ మర్చెంటు, చిక్ పేట, బెంగళూరు సిటీ.

దేశిరాజు పెదబాపయ్యగారి

జీవన స్మృతి

బ్రాహ్మసాధకులు, సంఘసంస్కర్తలు, జీవనీవకులు అయిన బాపయ్యగారి ఆచర్య జీవనమును సందేశమున వ్యక్తి పరము ఈ నవనగ్రంథమును ఆంధ్రమున రచించుట ని యిట్టి వలె నుగించితిని. ఆయన వర్ణించినము చూచి 9 వ తేది లోగా ప్రచురము చేయుటకు యత్నించుచున్నాను.

కౌనువైజాన పుస్తకము 200 కేజిలర్ల వించి యుండును. బాపయ్యగారియొక్కయు ఆయన సమర్థియొక్కయు చిత్రపటము లందు చేర్చబడును. ముద్రాపాపయ్యగారి ప్రేమ. పోస్తుఖర్చులు ప్రత్యేకము. వలయువాగు నాకు ఈ క్రిందివిలాసమునకు వ్రాసిన బహుగలరు.

కామరాజు హనుమంతరావు,

4584

ఇన్నీ కుపేట, రాజమండ్రి.

గంగాపుష్కరము -

ప్రయాగక్షేత్రము

రాగల వైశాఖమాసమునకు గంగా పుష్కరము రానున్నది. శ్రీ ప్రయాగక్షేత్రమును జూచుటకును పుష్కర యాత్రను జేయుటకు అనుభవముగలపురోహితులు గావలసి యున్నాడు. 4585

శ్రీ ప్రయాగక్షేత్ర పురోహితులు బండ్రి శ్రీ హరి శ్రీరంగశాస్త్రి, విశిఖమాస్వామి జగన్నాథశాస్త్రి, విశిఖమాస్వామి గణేశశాస్త్రి ౧౨౭ వ నంబరెల్ల భారాగంబా, అలహాబాద్.

ఆంధ్రసహకారరాష్ట్రము

మద్రాసురాష్ట్ర సహకారసభ

ఆంధ్రసహకారసభ సమావేశము (ప్రత్యేకము ఎట్లు స్పష్టమయినదియు, అది ఏ ఏకకాలము దాల్చుచున్నదియు, 1926-వ సంవత్సరము మార్చి నెల సహకారపత్రికలో ప్రచురముయిన ఆ సంబంధమున స్పష్టమైనదియు మొదటి, రెండు ఆంధ్రసహకారరాష్ట్రసభల తీర్మానములను బట్టియు తెలుసును. ఆ 1919 సంవత్సరమునకు పూర్వము మద్రాసురాష్ట్రసమేళనము ఒకటియేయునును అందుగాని ఆ రాష్ట్రసభలో గాని ఆంధ్రసభకు సానమే లేదు. ఆ సంవత్సరమున ప్రథమ ఆంధ్రసభ సహకారసభ బెజవాడలో జరిగెను. మనసటి సంవత్సరము ఆసభ రాజమహేంద్రవరములో జరిగి ఆ సంవత్సరమునకే ఆంధ్రరాష్ట్రసహకారసమేళనము స్పష్టమయ్యెను ఆంధ్రసభకు నడు ప్రత్యేకపు రాష్ట్రీయపు కార్యము, ప్రత్యేకపు రాష్ట్రీయపు రిజిస్ట్రారు, ప్రత్యేకపు కేంద్రము, ప్రత్యేకపు ప్రచారకమండలి, మొదలగునవి ఆంధ్రసహకారమునకు కళ అగునందలైనవి తీర్మానములయేగాక యూనియనును అజమాయిషీతోపాటు బ్యాంకింగు పరిపాలన మొదలగు ప్రవిధకార్యములను నిర్వహించునట్టి యూనియను బ్యాంకింగు పరిపాలనమండలియు ననియు, సర్వోదయశాఖాధికారియేమోనని సాధ్యమయినంత స్థితియుగ ఉద్ద్యమపరిపాలన అజమాయిషీగీయు సంస్థలవలెను కావలెననియు అందుగుగాను ప్రతిపదించుచును, మొదల సహకారసహకారమునకు కేంద్రీకృతభావమేమియునును, యిష్టలేకదేవుడు మానముదాల్చుచున్నదిగాను కావలయుననియు, ఈ మండలిసహకారమునకు జిల్లా అసిస్టెంటు రిజిస్ట్రారు కార్యనిర్వాహకాధికారిగను అట్లే రాష్ట్రసమేళనమునకు రాష్ట్రీయపు రిజిస్ట్రారు కార్యనిర్వాహకాధికారిగను రివిన్యూ-మేజిస్ట్రేటు ఆధికారమునకు అలవాటుపడిన రివిన్యూ ఆధికారులగుగాక ఇతర, కేంద్రీకృతాధికారులగుగాక పట్టణరక్షల నొంకినవారిని నిమిషమింపజేయుననియు ప్రజలందరి యుగ ప్రతి సర్వోదయ ప్రయత్నముతో భూమికపూర్వ బ్యాంకులదా రాను యితరులగు నెంబునీవారింపజేయుననియు మొదలగు ఉన్నతభావములు స్పష్టపరచి ఆంధ్రసహకారము మార్గదర్శకమయ్యెను. దీనివల్ల రిజిస్ట్రారుల రూపము ఏమగుదామని నివయములో గూడ ఆంధ్ర సహకారాభిప్రాయమే దారి చూపెను.

ఆంధ్రసహకారుల అభిప్రాయము

1926-వ సంవత్సరము పెద్దాపురములో ఆంధ్రరాష్ట్ర సహకారసభసంవత్సరమునకు అంతకు పూర్వమునకు మద్రాసు రాష్ట్ర సహకారసభ ఆంధ్రసభ ప్రాంతములో జరిపించి మద్రాసురాష్ట్ర సమేళన సమేళనములయొక్క ఆధిక్యమును ఆంధ్రరాష్ట్ర సమేళన సమేళనములయొక్క ప్రాంతమును ఎట్లుయిన స్పష్టపరచునదియు కొన్ని ప్రయత్నములు జరిగెను. అట్లు ప్రయత్నించినవారికి ఒకవేళ అట్టి దురభిప్రాయము లేకపోయినను గాని అంతటి ఫలితముయొక్క అట్లుగ నే పరిణమించును. అది ఎప్పుడో గానోటిగాను మాత్రమే గాక ఉన్నను మద్రాసు సంకల్పనల ప్రభావములతోను, అత్యంత ఉత్సాహముతోను తనదేదీక్షతోను నిరంతరము పట్టుచున్నట్టి ఆంధ్రసహకారులలోను, సత్యసహకారులలోను ఆ పద్ధతులనుగూర్చి మద్రాసు సహకారసభకు కేంద్రీకృతమయిన శ్రీయుత పోరాంగి వీరవెంకట్రాయయ్యగారుగూడ మద్రాసు రాష్ట్రసహకార సమేళనమునకు ఎంతోమందియొక్కను అట్టి పాదబాముల యిష్టములను ఒకపక్షమున ఉండలేదు.

మధురలో సంభాషణలు

1927-వ సంవత్సరమున మధురలో జరిగిన మద్రాసు రాష్ట్ర సహకార సభాసభయమున ఆంధ్రరాష్ట్ర సమేళన-రాష్ట్రసభలకు మద్రాసు రాష్ట్ర సమేళన-రాష్ట్రసభలకు మధుర ఉండవలసిన సంబంధములనుగూర్చి ప్రస్తావించి రెండు సందర్భములలో గలిగెను. ఆంధ్రసమేళనమునకు మధుర సభవారు ఆహ్వానము నమనించి నేనుఆసభకు వెళ్లి యుంటిని. కాని సమేళనమునకును ప్రతినిధిగ వెళ్లి యుండలేదు. ఏ సంఘముతరపునగాని ప్రతినిధిగానందున ఆసభలోనికి ప్రత్యేకము నాకు కొంత దుర్బుటమయ్యెను. యీసందర్భము శ్రీయుత సరసింహదేవర సత్యసహకారులతో మనవిచేయుట తలపించి గా సభకు ప్రవేశము మరయొక విధముగ సహాదించి శ్రీయుత్తిరయ్యగారిని సమేళనము పక్షమున ప్రతినిధిగ నెట్లు సమేళనసాక్షాత్కారమునకు సమానగౌరవమునకు భంగకరమనియు అట్లు చేసినచో సమేళనమునకు పీనస్థితి అపాదించినవారగుదుమనియు చెప్పి వారు నన్ను వారించిరి. నేను అక్షిభావమే గలవాడనగుచేత నాకు తాత్కాలికమునకు గలిగిన తప్పులను సహకారమున పాటింపక అక్కడి ఆహ్వానసంపూర్ణమైనను ద్రావిడ ప్రత్యేకప్రవేశము మొకటి సంపాదించి భావసూచియును హాజరయితిని.

(2) మద్రాసురాష్ట్రసహకారసభ ఆంధ్రసభకును ఆహ్వానింపునకు మద్రాసురాష్ట్ర సహకారసభ ఆంధ్రసభకును గురించిగూడ పూర్వమునకే శ్రీయుత సత్యసహకారులగు ను నేనును ఏకాభిప్రాయమును ఆహ్వానింపుట అయ్యెను. అందును ఎంతటిమి కాని నెలలారసందర్భము ఆంధ్రసభ యిష్టమున నట్లు విని వారితో మాట్లాడుటకు యిష్టమును వారు మరయు చేసియున్న గతిలోనికి వెళ్లితిమి. శ్రీయుత వావిలకొలను సరసింగారావు, రామకృష్ణరావు, రామరాజుగారు మొదలగు సహకారులకు సంభాషించినాడత్యంతమును నిర్వహించుకొనుచుండిరి. ఈసంగతి కొంత మాట్లాడుచుండగా శ్రీయుత సత్యసహకారులతో వివాదములు జరిగిపోయిరి. నేను నెలలారసందర్భములో ఎంతవర్ధించినను వారి అభిప్రాయము మారనందున వారు ఆసభను నెలలారసందర్భము ఆహ్వానించిరి. ప్రత్యేక, ఆంధ్రరాష్ట్రసమేళనమునకు ఆంధ్రసభ ప్రాంతములవారు అభిప్రాయములను వివరించుచు సహకార విషయమునకు నెలలారసందర్భములకు అభిప్రాయభేదములును ఉండియున్నది నన్ని విన్నను. అట్టిది.

సమేళనము గారి అభిప్రాయము

పై సందర్భములు అట్లుండెను. 1927 డిసెంబరు 20 వ తేదీన గుడివాడలో జరిగిన ఆంధ్రరాష్ట్ర సహకార సమేళన సమావేశములో మాడ సహకారవిషయమున ప్రత్యేక ఆంధ్రసభయును గూర్చియు ఆంధ్రసమేళనములను గూర్చియు పై చెప్పిన అభిప్రాయములే స్పష్టమయ్యెను. ఈ అన్ని కారణములను శ్రీయుత సత్యసహకారులకు పంతులుగారు మద్రాసురాష్ట్రసభకు ముందుగా జరుప నిశ్చయించినది వినుట నాబోటివారికి వినునంటిరా దనలె నుండెను.

మద్రాసు రాష్ట్రసభలు అనవసరము

మరొకవి కారణములు

(1) భావశక్తియు:—తేలికపంగతును ఎట్లున్నను ఒక్క సంగతిమాత్రము సహకార విషయము ఒక్కసారితిరుగురు సహకారోద్యమము ముఖ్యముగ గ్రామసమీప సంబంధించింది. వీరు గృహభావగ వాసులొక ఆంధ్రభావమున మాత్రమే భావదానా ఉద్ద్యమంబోయెను. ప్రజాసభ, ప్రచారమును జరిగినచో వారికి నువ్వర్ధమును ప్రయోజనకారమునకు. మద్రాసు రాష్ట్రసభ మన్ననో కార్యకర్తయ్యెను. ఆంగ్లములోనే జరుగును. ఆంగ్ల భాషవేత్తలగు నాబోటివారికి సోత్సన్నము మంచి అవకాశము లభించును. అంతయు గాని ఆసభద్వారా పొందవలసిన విజ్ఞానప్రయోజనములను నేజుమగ పొందవలసిన గ్రామసహకారులకు చెలికొనియేనుట సంకటించినట్లుండును. (భాషయు బాగుగా స్పష్టమగుటకు ఈ సామెత ఉపయోగించి తిరిగిని గ్రామసహకారుల నెంతమాత్రమును మృగపరచుటకు దుని నామనవి) ఆ మద్రాసుసభలో ఆంగ్లముని ప్లాటుపూర్వమును మాత్రము ఆంగ్ల భాషాసంఘము తీర్మానములగున్నట్లు అభిప్రాయముగూర్చుకొన్నాము. కు స్థితి పట్టుకొనుచుండు గాని అత్యంతవ్యయ పంతుల కొన్ని ఏమో నేర్చుకొనవలసినది వారికి ఈ గ్రామసహకారులకు తెలిపి యి మారుచుండవలసినది. ఆంగ్ల పసంగమును ఏమయు తగును తెలియుటలేదు. గ్రామసహకారుల మొత్తముగా కేంద్రీకృతముతో ఆంగ్లభాషయును ఆంగ్ల పద్ధతులలోని సారాంశమును మనము అనగా గూర్చినిట్టికనుకును, ఏదేమియును వివరించవలయు నట్లు సభ్యులకు చెప్పెను. ఆంగ్ల భాష గాని ఈ సభ్యులలో కొందరు తమ తమ మాతృభాషలలో మాట్లాడుటకు అవ్వక పూర్వకముగూడ అజ్ఞులను ముందుగాను. ద్రావిడదేశము వారు అవసరమును, ఆంధ్రులు ఆంధ్రములోను కేరళదేశమును కేరళదేశములోను, కన్నడ ప్రాంతము వారు కన్నడభాషలోను ప్రసంగించుకు. ఒకభాషీయులు ప్రసంగించుచుండగా తక్కిన భాషీయులకుమేమియు తెలియలేదు. గట్టిగా చెప్పుచుండును. ఇట్లు నలుముఖములనుండి పలు భాషీయుల బ్యాంకులకు కలవరము మూలమున మహాసభ ఆంతయు పూర్వకాలమున చేతిలోను పట్టామున వెలిసిన చేతికలుగుజాను అనుకరించును. ఈ పరిస్థితులన్నియు ఏయొక్క పర్యాయమునకు మద్రాసు రాష్ట్రసభలకు వెలిసినవారందరకు గోచరమగును.

(2) ఒకేరాష్ట్రములో రెండురాష్ట్రసభలు

అనవసరము:—

ఆంధ్రరాష్ట్ర సహకారోద్యమము మద్రాసురాష్ట్ర సహకార ఉద్యమములో ఏవిధముగనైనను ఎంతమాత్రమయినను లీనమునకుంటే ఆంధ్రసభయును స్వాతంత్ర్యగౌరవహానికరమును సంతాపకరమును మరయొకటి లేదు. ఆంధ్రరాష్ట్రమునండి సంఘములు మద్రాసురాష్ట్ర సమేళనమును గుర్తుచుగనండగా యితర రాష్ట్రసమేళనములకు చందాలు వగైరాలదాదాదోహదమునగుటయే సంతాపకరముగనండ. మద్రాసురాష్ట్ర సభారూపము భాష, భాషలలోలను తెచ్చిపెట్టి ఆంధ్రసహకార సంస్థలకు ఉన్న స్వల్ప ఉపపత్తి తత్సంస్థాంతరములకు

వ్యయపరపించుట అత్యంతవిషాదకరము. శ్రీయుత సత్యసహకారులగారి నంటి ఆంధ్రసభాభిప్రాయములను ఇట్టిభావపరిచరమును ఎట్లు సంఘటింపజేసే తెలియదు. వారికి స్వయముగ జనించిన సంకల్పముని మాత్రము విశ్వసించ వలెను. ఆంధ్రసమేళన అధ్యక్షులగు శ్రీయుత పాలకోడేటి గురుమూర్తిపంతులుగారును చాలవరకు సదభిప్రాయమే గలిగియుండిరి. వారికిని ఇందు విషయమే పూర్వమున అభిప్రాయోక్తము లేదనియే నా నమ్మకము.

మొన్న డిసెంబరులో గుడివాడలో జరిగిన సమేళన సాధారణసభలో గూడ, ఆంధ్ర, కర్ణాటక, కేరళ ప్రాంతముల వారు ఏకసమేళనగా చెన్నపురమును సూచుటయు, ఈ సంవత్సరమున ఆంగ్లములో బుల్లిటో ప్రయోగించుటయు నయినను వారు భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రమును ఏకసమేళన ఆంధ్రసభకు అంగీకరించుటకే భావము వ్యక్తమయ్యెనుగాని కాశ్యక్తముగ అట్టి ఏర్పాటులకు నుముఖ్యము ఏమాత్రమును సభ్యులేవ్వరును కనబరచి యుండలేదు. మద్రాసురాష్ట్రసభ మరదేశమున జరుపుటవల్ల ఏమాత్రమునును ప్రాంతసూచకమయింప ఎంచులేదు. నువ్వెయు భాషాకల్లోలములకు ఆసభకు వ్యయమును ధనమునకు తగినంత ప్రతిఫలప్రయోజనమును కల్పించదు.

8. ఇంకొక సంగతి: ఒక రాష్ట్రములో మరయొక రాష్ట్రసభ జరుగుట ఎక్కడను ఎప్పుడును తలపించియుండలేదు. అట్లు జరుగుట ను చారిత్రక ప్రవృత్తియు. ఒక రాష్ట్రమునకు ఒక రాష్ట్రమునకునానామయ ఆకమించింపునును ఒకదానిలో నొకటి అంతర్భాగమయినపుడును మాత్రమే అట్టిది జరుగును గాని సమానప్రతిఫల రాష్ట్రముల విషయములో అట్టి దెన్నడును జరిగినట్లు కనివిని ఎరుగము.

ఇందుకు సాధారణముగ చెప్పవలయు ఒకటి గలదు. ఆంధ్రదేశము చెన్నరాష్ట్రముతో పాటు ఏకపరిపాలనమునంద నుండుటచేత ప్రభుత్వముతోటి సంబంధముంతయు ఏకముఖముగనే జరుగును. గతల సంసాస్థానములగుడ ఉండవలెనను వాదన యొకటిగలదు. ప్రభుత్వమువారివల్ల అమలులో నుంచబడిన కుచ్చితపురస్థితులతోపాటు మనముగూడ అట్టిది కొన్ని సర్పించుకొనుట వాంఛనీయుముగాదు. ప్రభుత్వవ్యవస్థ ప్రయత్నించినచో అది వేరువేరు అగువరకు ఆపద్యముగ సమస్థిసమేళనా సంస్థకు నుముఖ్యము అవసరమైనది. సమస్థిసభలను మాత్రము అట్టి ఏర్పాటుజరుగును మాత్రము.

అందుకు మరయొక వాదనయు గలదు. చెన్నరాష్ట్ర సమేళనములకు మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు కొంతవిన్నమును చూరెరు. అవిన్నములో మనకు భాగములేమియును విచారకరమని కొందరెంచుచున్నాడు. మద్రాసు రాష్ట్రసమేళననిర్వాహము అందుకు కావలసిన ఉపదత్తిసంపాదనకు తగినంత అనుకూలముగ లేదనియు ఆంధ్రరాష్ట్ర సమేళనవిధానము కాశ్యక్తమును ఉపదత్తిసంపాదనకు ఎంతయు అనుకూలముగ నుండి ఆంధ్రాని సిరస్థాయిచేయగల అంతఃకల గలిగియున్నదియు అంగడ సంవికలలోని నిరూపించ ప్రయత్నించి యున్నాను. మర సమేళననిర్వాహవిధానము పూర్తిగను వివరముగ ఆవరణలో వెల్లిపరచుట బయటపారించుచు విన్నము అవసరము లేకనే సంస్థ మహావ్యత్యము నొందగలదు. ప్రభావితక ప్రచారకసంస్థ అనిగూర్చుచు ప్రభుత్వసహాయము అపేక్షించి తరకార్యక్రమములో దొరతరమునానికి ప్రసక్తికల్గించుచు ప్రభాసంఘటనములకు వివరము ఇట్లునుటవల్ల ప్రభుత్వమువారి సహాయము కుతరాను నిగాకవివరించవలెనుగాను. ముగియు మరము సప్రప్రయత్నములకు మన మాతృసంస్థకు స్వయంసహాయమును ఆత్మగౌరవసాక్షాత్కారములను సంఘటింపజేసి కాఖోపకాఖ అగ వృద్ధి నొనర్చిన వివర ప్రభుత్వ ప్రభుత్వము గాని తిదితధలుగాని మన స్వస్థికు సహాయముచేయుటయే తమకు గౌరవప్రదమని ఎంచుకొని నమ్మును. అప్పుడు అవాధికముగనే తలపనినొట్టుచుండగూడ సహాయ గౌరవమును వమ్మనని అప్పుడు అట్టి స్వీకరించవలసినదే. ఆస్తికరము దాతలను గ్రహీతలగుగూడ గౌరవకల్గించును. ఇచ్చటి పరిస్థితులలో అట్టిది వాంఛించుటమాత్రము దేవులంబులయగును అని వాక్రస్థ సాహసించినందుకు మన్నింపును.

మరయొక వాదన:—ఆంధ్రసహకార సంస్థలకుండి చాల ప్రవ్యయ చెన్నరాష్ట్ర సమేళనమువారికి చందాల వగైరాలదాదాదా చెందుచున్నందున ఆంధ్రానిలో మనకు చేరకున్నయెడల మన ప్రవ్యయ కేవలము యితరుల ప్రయోజనములకే యిచ్చివేసినట్లుననియు మనవద్ద నుండి పోవు ప్రవ్యయవల్ల మనము ప్రయోజనము నొందజూచుటలో తప్పేము లేదనియు ఒకవాదన గలదు. ఏ పాదబాటువల్ల నైతేమి ఆంధ్రసమేళనము స్పష్ట కాక పూర్వమునండియు అలవాటు పడియుండుటచేత నేమి దెన్నరాష్ట్ర సమేళనమునకు చందాలు యిచ్చుట కొంత జరుగుచున్నమాట నిజమే. మన సమేళనమునకు పూర్వము ఆ దేమైన కొంత అవసరమై యుండవచ్చును. అటువిస్తూ మాత్రము అట్లు చేయుట కేవలము పాదబాటుయే అంగీకరింపవలెను. పాదబాటు విధుకొని బయటకు పోవు ప్రవ్యయవాహమును అరికట్టి

ప్రభుత్వము నున సమీక్షనమునకు (రిఫ్టి) మన సంస్థ సర్వీ
 కోముఖ్యుల ప్రధానమునకు ఒకరవలెను గాని మన పోర్టాల్లు
 యంతరులు పొందు కృత్యము లాభములో మనము పాల్కుల
 పొందు ఆర్థికరీతిగా అట్లే యంచి అందులో కొంతభా
 గము ప్రాథమికవిద్య వగైరాలకు పెనగులాడు చున్నట్లుండును.
 మన ప్రభుత్వము చెన్నరాష్ట్రమునకు పంపుట ఆర్థికరీతిలో పాప
 కార్యముని చెప్పుట ఎంతమాత్రమునుగాదు. పోర్టాల్లు దిద్దుకొ
 న్నపుడు మాత్రము సుఖసాధ్యము గలదు.)

4. మాతృభాష విజ్ఞానసాధనము:— చెన్నపురి విశ్వవి
 ద్యాలయ విధాన మెట్లున్నను ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయములో మా
 త్రము విద్య అంతయు మాతృభాష ద్వారానే గరవలెనను ఆద
 యము ప్రస్తుతముగ నున్నది. ఆంధ్రోద్యమ మూలకమున
 ఉడియే తెలుగుద్యమ ఆంధ్రోద్యమ సామీప్యమున ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ
 ము ఆంధ్రభాషకు ప్రాముఖ్య మొసగుటయు సహజసమంజస
 మే ఆంధ్ర సాహిత్యచరిత్ర, సాహిత్యప్రదాయములు మహాదా
 యములు, ప్రత్యేక కళలు, ప్రత్యేక ప్రతిభ మొదలగునవి సా
 ర్థకమై సర్వతోముఖ వికాసమును మాతృభాషయను ఆంధ్రభా
 షా ప్రాముఖ్యముమీదనే ఆధారపడియుండును. కనుక ఆంధ్ర
 దేశములోని మహాసభలు, సంస్థలు, వ్యక్తి ప్రాముఖ్యము అంత
 యు మాతృభాషావికాసముమీదనే ఎంతయు సమంజసమును
 వాంఛనీయమును అయియున్నది.

5. గ్రామపున్నర్నిర్మాణమునకు సాధనము
 మాతృభాషయే:—

ఎటుచూచినను గ్రామపున్నర్నిర్మాణ శంఖా రావము అనే
 తుహిమాచల పర్యంతము పట్టణములో మాత్రమే గ్రామపున్నది.
 కాని అది భాషాప్రపంచమునండి భౌతికస్వరూపము దాల్చినలె
 నన్న పట్టణములలోని విద్యావలతులు పట్టణవాసములు వనలి
 గ్రామములలో వాసము లేర్పర్యుకొని నగర సప్రదాయములు,
 నవనాగరికాచారములు (గ్రామముల సౌభాగ్యమునకు తోడ్ప
 డునంతవరకు తప్ప) మొదలగువానినండి విముక్తులై ఆంగ్లభాషా
 ఆంగ్లానుకరణము, మొదలగునవి వైద్యమోహమువలన గ్రామ
 నుడను, గ్రామమును వాని సౌభాగ్యమును ప్రాప్తముగ నెంచి
 మాతృభాష సాధనముగ గ్రహించి మాతృదేశారాధన సలహా
 ప్రయత్నించవలెను. గ్రామపున్నర్నిర్మాణమునకు సహకారమే
 ముఖ్యసాధనమని కీర్తికేషులైన దేశభంధు చిత్తరంజనదాసు
 వంటి మహామహులందరు ఘంటాపథంబుగ చాటియున్నారు.
 ఈసహకారమునకు మాతృభాష మూలము. మాతృభాషకు సాధ
 నముగ గ్రహించిన ఏ యుద్యమముగాని అభివృద్ధి యగుటయు
 ప్రయోజనకారి యగుటయు తటస్థం నేరదు.

సాస్వత్యబుద్ధికి గోచరమయినంతవరకు ప్రజాపితైకభాష
 ముని నేన నమ్మినది విన్నవించసాపాసిచినాను. వీనియందే
 మైన గుణమున్నయెడల ప్రస్తుతము పరహితమునండి దృష్టిని మ
 రల్చి స్వదేశీతమునకును మాతృభాషా నేపథము సహకారవిజ్ఞాన
 భాగమునకును ప్రయత్నమునలిపి ఎటుచూచినను ప్రయోజనరహి
 తమును కొంతవరకు అనర్థదాయకమును అగు పరరాష్ట్రీ సభా
 సమావేశ ప్రయత్నమునండి (నేను అత్యంతగౌరవముగ పరిగణిం
 చు) సహకారసోదర ప్రముఖులు విరమించునట్లు వారికి సద్భా
 వము నొసగుగాక యని శ్రీపరమేశ్వరుని పదా ఆరాధించు
 చున్నాను.

హెచ్చరిక
 ఆంధ్రసహకారసోదరులును సెంట్రలు బ్యాంకులు, షేర్
 రేషములు, యూనియనులు మొదలగు సహకార సంస్థలను మరి
 థొంక విషయముకూడ గమనించవలెనని సరియముగ ప్రార్థిం
 చుచున్నాను. ఆమద్రాసురాష్ట్రీ సహకారసభకు వైస్రెసిడెన్సీ
 యు చందాలు, రిపోర్టులను పంపుటగాని ప్రతినిధులను పంపు
 టగాని మాని ఆంధ్రసహకారగౌరవము నిలబెట్టవలె, ని సోదర
 సహకారుల నందరిని హెచ్చరించుచున్నాను

రామచంద్రుడు.

ఆరోగ్యశిశువారపు టుత్సవములు
 నందిగామ తాలూకా కొంకంచి గ్రామములో
 1-2-28 నుంచి 5-2-28 తేదీ ఆఖరువరకు "ఆరోగ్య శిశు
 వారపు టుత్సవములు" విగల జయప్రదముగ జరుపబడినవి.

రేపాల శేషయ్యశ్రేష్టి,
 ప్రెసిడెంటు.

1204 4 ఆంధ్రకథనము నెలకు 1-8
 రు 5-0-0
 శ్రీ ముక్త్యాల సంస్థానమున 800 పుటములు ప్రయజ్ఞి
 నది. బహుమాత్రము, కేదే, దగ్గు, త్రియ, పుష్ప, బోగ్గట్టును.
 కథమును తగ్గించును. ఉపయోగించు విధము మండుతొ పంప
 బడును. అనేకులువాడి ముద్రిస్తారు. కటలాగు ఉచితము,
 2126 ఆర్డరసాయనశాల, ముక్త్యాల, కృష్ణా.

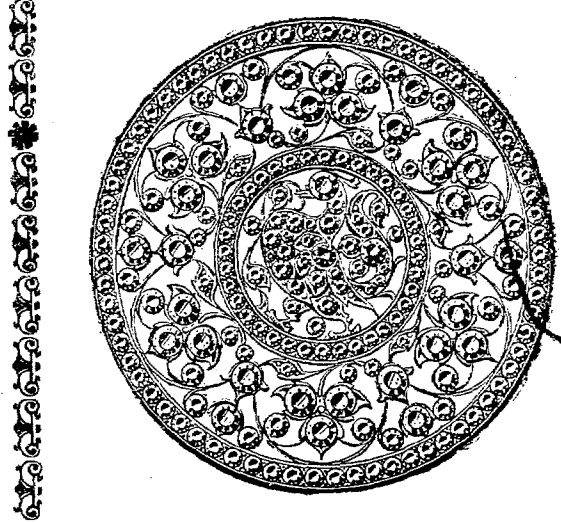
వీటియొక్క సుగుణములను గురించి యిదివరకే అందరికిని
 బాగుగా ఎల్లచోట్లయందును తెలిసియున్నది
 అట్లు తెలియని వారు ఆలసింపక తక్షణమే

మా తోకామయహార కస్తూరిమాత్రలను

Regd
 TradeMark తెప్పించి, పిదప వాడిన విషయ మిట్టిలి శ్రీశ్రీచంద్రశేఖర మా నిశ్చితాభిప్రాయము. ప్రతిభాగం అనుకరణ
 మాకు వచ్చుచున్న ప్రకంపన తమలే ఇంకెవరు ప్రయత్నింపరాదు.
 ఇది శ్రీశ్రీచంద్రశేఖర, పంపాపుష్ప, ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వము నందలగునవి చెప్పి, రాష్ట్ర ప్రభుత్వము కమిషనరు
 చేయబడినది. తంజూరుములో గాని, విడిగా లేని ఉపయోగించవచ్చును. నలువిధజ్వరములు, దగ్గులు, శీతలద్రవ
 అక్షరము, ప్లేగు, కడుపుబ్బరము, కడుపునొప్పి వీనిని తగ్గించును, (తక్కువ ధరకు) అగ్నిమాంబులను యలబద్ధము
 జలహీనత మొదలగువాటికి ప్రయోగించునది చదివేమును. ద్రవ్యము చదివెల్లబడు చందములకు మొదలగువారికి
 అవ్యుత్పన్నమును. 250-500 మాత్రములకు బుడ్డి 1 కి 500 రు. 1-4-0 పొట్టు బుడ్డు 1-4-0 రు. 1-4-0 బుడ్డు
 6 మాత్రము. 1-4-0, 12 మాత్రము. 2-12-0, 25 మాత్రము. 5-12-0.
 ధర్మగోష్ఠి పాఠశాల పెంజాబుచల ముఝులు, బాన్స్లిటరు.
 శ్రీశ్రీ తోకా మాత్ర వైద్యశాల, విజయవాడ.

ఒకసారి మావద్ద బేరముచేసినవారు, మరల ఎప్పుడును
 మా వద్దకే వచ్చుటయే మా కీర్తి ప్రత్యేకలకు ప్రబల నిదర్శనము

ఈ చిత్రమునందు తెలుపబడిన జడవిల్ల
 4847-2 ధరల వివరము
 తగ్గిగవ తెలుపబడియున్నవి. యేపైసా
 లో కావలసినను నున్నది. ఇంగ్లీషు కట్ డ్రెసుం
 డులతో తయారైనది రు 2000-5000 వరకు గ
 లదు. పట్టె కెంపుల పచ్చలుచే తయారైనది
 రు 500-500 వరకు గలదు. పువ్వుకాగములు
 పచ్చలుచే తయారైనది రు 200-400 వరకుగలను.
 కోటా. మునిరత్నంశెట్టి అందు సన్ను,
 వజ్రములు, రత్నాలు, బంగారు నగలవర్తకులు,
 217, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

నాభా మహారాజాగారిశిక్ష
 ఆక్రమము

షిల్లిలో సభ
 మాలవ్యాగారి యుపన్యాసము
 డిల్లీ, ఫిబ్రవరి 28:—నాభా మహారాజాగారి శిక్ష
 ఆక్రమముని ఖండించుటకై డిల్లీలో ఒకసభ ని. విజయరాఘ
 వ-చారిగారి ఆధ్వర్యమున జరిగినది. లాలా లజపతిరాయ
 గారు, యస్. శ్రీనివాసయ్యగారు, పండిత మదనమోహన
 మాలవ్యాగారు, మాలావా మహమ్మదాలీగారు, మహమ్మదా
 బాదు రాజాగారు, పండిత హృదయనాథ శంకరాగారు
 మున్నగు ప్రముఖులు సభకు నచ్చిరి.
 నాభా మహారాజాగారిని ఆక్రమముగా విచారణ
 లేకుండా శిక్షించుట నిరంకుశముగా నున్నచియు వారికి తిరిగి
 రాజ్యము నిచ్చి సాత్రాత్వ మొపంగవలయు ననియు మాలవ్యా
 గారు తీర్మాన ముపహించిరి
 సి. విజయరాఘవాచారిగారు రువన్యసించుచు నిట్లు చెప్పి
 రి. న్యాయశాస్త్రము తీరిన నాభా మహారాజాగారిని న్యాయాధిపతియెడల విచారణచేసి శిక్షించవలయును. వారియెడల
 తప్పువున్నయెడల ఒక హైకోర్టు న్యాయాధిపతియును, ఇద్దరు
 స్వదేశ సంస్థానాధిపతులు కలిసి కూడిన పంచాయితీ సంఘము
 వారిచే నాభా మహారాజాగారు న్యాయశాస్త్ర నిబంధన నను
 సరించి విచారించవలయును. ఏవిధమైన న్యాయవిచా
 రణలేక శిరంశాధికారమును గవర్న మెంటువారు చులాయించి
 యున్నారు. ఇక నైనను స్వదేశసంస్థానాధిపతులు జాగరూకులై
 యుండవలెను.
 పిమ్మట మాలవ్యాగారు యస్. శ్రీనివాసయ్యగారును
 ఉపన్యసించిరి.
 మహమ్మదాలీ జమ్మదాను మోతాగాదునూదా సభ
 లో మాట్లాడిరి.
 తంతిమూలముగ నానుభూతు గల్గించు విషయమును
 వాణిజ్యవ్యాపారముకొరకు వినియోగించుకొనుచున్నారు.

బెజవాడ తెన్ని సు పందెములు

ఫిబ్రవరి 28:—వ తేదీతో ముగిసెను.
 పురుషుల సింగిల్సు (వైసల్సు)
 బ్రహ్మనందరావు 7-5, 1-6, 6-8, 6-4, తో. పి. వి.
 నుబ్బారావు నోడించెను.
 (స్పెషల్సు) సెమివైసల్సులో నోడిపోయినవారు
 పురుషుల సింగిల్సు:—కృష్ణస్వామి 6-8, 6-4, తో
 ఎం. కృష్ణారావు నోడించెను.
 స్త్రీల సింగిల్సు:—వి. సెన్ పియర్సు 6-0, 6-2, తో
 వి. సెన్ డి. (బాను నోడించెను.
 పురుషుల డబుల్సు. బ్రహ్మనందరావు, పార్వత్య, 6-1,
 6-2, తో పిందూసహజము (మద్రాసు) నోడించెను.
 పురుషుల డబుల్సు (వైసల్సు):—బ్రహ్మనందరావు,
 పార్వత్య, 6-2, 6-3, 6-2, తో. పి. వి. నుబ్బారావు, పార్వ
 త్యల నోడించెను.
 (స్పెషల్సు) సెమివైసల్సులో నోడిపోయినవారు
 ఆర్. వి. రామారావు, పార్వత్య, 6-4, 4-6, 6-1,
 తో పట్టాభిరామయ్య, పార్వత్యల నోడించెను.
 పందెములు ముగిసినపిమ్మట నే నెన్నులేకు వి. సి. ఎస్.
 గారి యధ్యక్షత క్రింద రమణరావు
 సతిగారు పందెములలో గెలుపొందిన వారికి బహుమానము
 లొసగిరి. బహుమానులలో నెక్లవభాగము ముచితీపట్నం
 నుండి వచ్చిన పోటీదార్లు కొనగబడెను. పిమ్మట కమిటీసభ్యుల
 యొక్కయు పోటీదార్ల యొక్కయు ఛాయాపటము తీయబడి
 ను. అనాటిరాత్రి శిరీషుత వెంకటరమణరాజు, వి. పి. వి.
 ఎల్. గారు (పందెముల కార్యదర్శి) పోటీదార్లు మేసానిక్
 లాడ్జివద్ద విందుసగిరి.
 లాహోరు మోటారుప్రమాదము
 మెక్లగెగరు అను వాల్చరులాకి కం.పెసిఉడ్కోగి ఆదివా
 రమునాడు మోటారు ప్రమాదమువలన తీవ్రముగ గాయమును
 తగిలి ఆస్పత్రికి గొంపోవులోపున వరదించెను.

మదరాసు ప్రభుత్వ ఆయవ్యయవట్టిక

ఆదాయము (రూ. వేలలో)

1926-27 1927-28 1928-29

(నికరము) పరిపాలన అంచనాలు

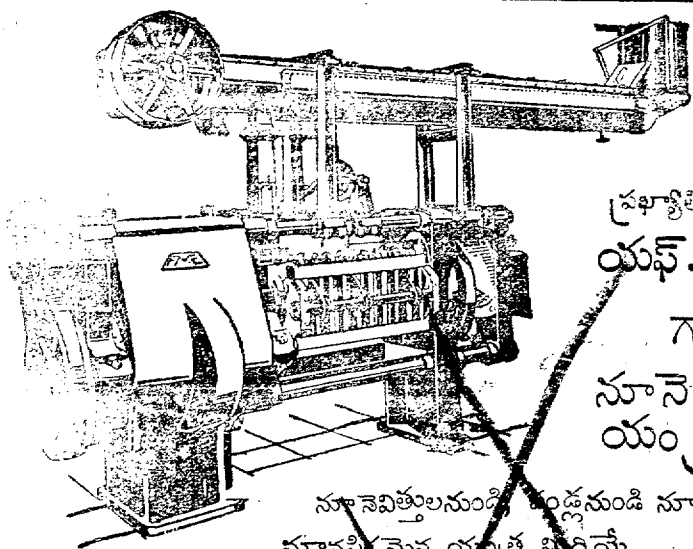
అంచనాలు	1926-27	1927-28	1928-29
1. అదాయపు పన్ను రూ 461	510	650	
2. అదాయపు పన్ను	75132	74489	75419
3. ఎక్సైజు	51053	52322	52429
4. స్టాంపులు	25280	25169	25626
5. అటామిక్స్	5624	5264	5192
6. రిజిస్ట్రేషన్	4058	3804	3512
7. ఇన్ కేషన్లు	4218	4615	5166
8. డిటెంట్ కేషన్లు	118	125	170
9. సర్టిఫికేట్లు	2083	2545	3081
10. హ్యాండ్ సెల్లర్లు	1263	1284	1283
11. టెక్స్టైల్ సెల్లర్లు	884	879	1082
12. టెక్స్టైల్	1010	992	1128
13. విద్యుత్తు	656	709	644
14. వైద్యుత్తు	455	455	785
15. ప్రభుత్వ కార్యాలయ	68	78	169
16. వ్యవసాయము	290	335	323
17. పారిశ్రామికకాళు	970	901	711
18. వివిధకాళులు	463	444	451
19. సేవికలు	887	890	808
20. సూపర్ ఆన్ టెన్షన్	890	872	865
21. స్టేషనరీ (ప్రింటింగ్)	268	268	285
22. ఇతరములు	712	688	831
మొత్తం	128869	167623	169728

వ్యయము (రూ. వేలలో)

1926-27 1927-28 1928-29

నికరం పరిపాలన అంచనాలు

అంచనాలు	1926-27	1927-28	1928-29
1. ల్యాండు రెవెన్యూకాళు	3930	4129	3514
2. ఎక్సైజు	4281	4378	4454
3. స్టాంపులు	581	638	716
4. అటామిక్స్	4489	4367	4561
5. డిటెంట్ మూలధనం	548	597	490
6. రిజిస్ట్రేషన్	2558	2644	2705
7. ఇన్ కేషన్లు	5050	5270	5889
8. డిటెంట్ కేషన్లు	5	6	55
9. సర్టిఫికేట్లు	5587	6258	6835
10. ఇతరవిషయములు		2	3
11. టెక్స్టైల్ సెల్లర్లు	8376	4021	4566
12. టెక్స్టైల్ అప్లైడ్	22.98	23189	25143
13. హ్యాండ్ సెల్లర్లు	9551	9784	10021
14. టెక్స్టైల్ సెల్లర్లు	2804	3011	3863
15. పారిశ్రామిక	18783	19232	19455
16. విద్యుత్తు	84	84	84
17. వైద్యుత్తు	285	322	404
18. విద్యుత్తు	19868	22392	24207
19. వైద్యుత్తు	6582	7218	8974
20. పారిశ్రామిక	3092	3921	4746
21. వ్యవసాయకాళు	3248	3567	3876
22. పారిశ్రామికకాళు	1796	2017	2818
23. వివిధకాళులు	1748	2225	2459
24. సేవికలు	11487	16874	21837
25. టెక్స్టైల్ కార్యాలయ	661	661	661
26. సూపర్ ఆన్ టెన్షన్	6057	5815	5945
27. స్టేషనరీ (ప్రింటింగ్)	2027	2057	2104
28. వివిధకాళులు	873	467	451
29. భారత ప్రభుత్వము	16519		4873
30. భారత ప్రభుత్వము	4	551	
మొత్తం	158221	155807	174743

ప్రఖ్యాతి గాంచిన
యఫ్. మల్లర్
గారి
నూనె తీయు
యంత్రము.

నూనె విత్తలనుండి తీయడమునందు నూనె తీయుటకు మానసికమైన యంత్ర విధియే. ఉపయోగించుట కడుసులభము. విత్తలు పడచోత్రవెన్సులు, ఆమ ఆలోమాటిక్ గా పనిజేయును. ఖర్చు దళవిత్తలను అణగారేట్లుటకు ప్రత్యేక స్థానమును పవర్ ఎక్కువ అవసరము కించబడిన చిన్న హైడ్రాలిక్ ప్రెస్లు లేదు. ఎక్కువనూనెను తీయగలదు. గలవు. ఈనూనె యంత్రముల విషయములో నిపుణులైన వారలచే నల గింజలను పప్పులుగా చేయు రోలర్ హా లివ్వబడును.

VOLKART ENGINEERS

బాక్సు హౌస్. 45, ఆర్మీ నియన్ వీధి, మదరాసు.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమున కొనం

గు గ్రాంటు వివరము

1928-29 సంవత్సరమునకు మదరాసు ప్రభుత్వమున

తీర్మానమున రేపరచుకొనిన ఆయవ్యయవట్టికలో ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమున కొనగదలచిన గ్రాంటు లీక్రింద వివరింపబడెను.

నాన్ రికరింగ్ గ్రాంటు రూ 115000
సాలీనా గ్రాంటు రూ 3200
పానుగల్లురాజాగారి రీడరుషిప్ కొరకు రూ 6000
విల్లింగ్ గ్రాంటుక్రింద నివ్వనుద్దేశించినది 327 వేల. ఇందులో ఈవత్సరము రూ 1 లక్ష యొనగ బడును.

కాంగ్రెసువాది నిర్దోషియనీర్పు

బొంబాయి ఫిబ్రవరి 28:— డి. ఎ. డేవిడ్ స్థానిక కాంగ్రెసు సభ్యుడు స్ట్రోక్ కిందకు పోవడముచేతను సేరము క్రిందను విచారించబడెను. అతడు నిర్దోషియనీర్పు అభిప్రాయము చెప్పిచే న్యాయమూర్తి అట్లే తీర్పు చెప్పెను. (ఫీ (వెను.)

వాతావరణ స్థితి

1928 సం. ఫిబ్రవరి నెల 29-వ తేది బుధవారము

భృశలము	గత 24 గంటలలో అత్యధిక స్వీడము	గత 24 గంటలలో అత్యధిక వర్షము	గత 24 గంటలలో సగటు వర్షము	జనవరి నెల 1-వ తేది నుండి సగటు వర్షము	సాధారణముగ సంవత్సరమునకు వర్షపాతము
గోపూర్ పూర్	88	70	...	0.1	0.8
వికాపురము	85	71	...	0.9	0.5
కాకినాడ	88	67	0.5
మచిలీపట్నము	87	67	...	0.1	0.6
కర్నూలు	94	68	...	2.6	+ 2.3
బళ్లారి	98	67	...	1.1	+ 0.8
అనంతపురము	0.9	+ 0.2
కడప	94	67	...	1.0	+ 0.5
నల్లూరు	90	70	...	4.8	+ 3.0
మద్రాసు	90	65	...	2.3	+ 0.6
కడలూరు	86	65	...	3.5	+ 1.1
సేలము	98	67	...	1.8	+ 1.2
కోయంబూరు	91	66	...	0.6	0.3
తిరుచనాపల్లి	95	69	...	4.1	+ 2.9
నాగపట్నము	86	80	...	9.3	+ 7.0
మధుర	92	70	...	1.5	+ 0.5
పాంబట్	85	75	...	7.5	+ 4.7
తిరునల్వేలి	6.0	+ 3.7
తిరుచేండూరు	87	75	...	1.8	+ 0.5
కొచ్చిక్	87	75	...	6.8	+ 5.3
కాలికట్టు	92	78	...	1.8	+ 1.2
మంగళూరు	89	77	...	1.0	+ 0.9
తెంగుళూరు	88	60	...	0.8	+ 0.4
మేదకూరు	79	59	...	8.1	+ 2.8
కొడలూరు	62	46	...	6.5	+ 4.8

పర్యాయము:— ఆకాశము నిర్మలముగ నున్నది మచిలీ పట్నములో 3 కాకినాడలో 4 డిగ్రీలు రాత్రినేడిమి తక్కువ. దక్కణ:— పగటినేడిమి 3 నుండి 5 డిగ్రీలు తక్కువ. రాత్రినేడిమి కడపలో 5 డిగ్రీలు తక్కువ. కర్నాటకము:— నల్లూరులో పగటినేడిమి 3 డిగ్రీలు తక్కువ. రాత్రినేడిమి మద్రాసులో 5 కడలూరులో 6 డిగ్రీలు తక్కువ.

ఏ. ఏ. నారాయణ అయ్యరు,
జాతీయ వాతావరణావ్రక్షాడు.

నానాత్వస్వేషణము

మహాత్ముని స్వీయచరిత్ర

నాల్గవభాగము — 40 వ ప్రకరణము

చిన్నయెత్తున సత్యాగ్రహము

యొద్దమున సహాయముచేయుట నా విధియని నేనుభావించుటవలన నేనందులకు పూనుకొనినను ప్రత్యక్షముగా నందు పాల్గొనుటకు నాకు వీలు కలుగకపోవుటయేగాక అట్టివిషయమున నేను చిన్నయెత్తున సత్యాగ్రహమును చేయవలసిన అవశ్యకత కూడ కలిగినది.

మా కనుమతి నొసంగి మా పేరలను సమోదయచేసికొని నాంటే మాకు నేర్పుట కొరయ్యద్యోగిని నియమించిరని యిది వరకే నేను వ్రాసియున్నాను. యొద్దవిధ్యను నేర్చుకొను విషయమున మాత్రమే మేమియుద్యోగికి విధేయులమై యుండవలెననియును తక్కిన అన్ని విషయములలోను నేను మీ దళమునకు ప్రధానాదేశుగా నుండుననియు నాద్వారానే మా దళమును నియమించు చుండుననియును మేము తలచుచుంటిమి.

మాలో సోరబ్జి ఆవళానియాగారు చాలమరుత్తనవాడు. ఈ ఉద్యోగి మనపైని అధికారమును చెలాయించగోరుచున్నట్లు లున్నది. వీని విషయమున జాగ్రత్తగా నుండవలెను. అతనిఆజ్ఞలకు మేము లోబడము. అతని నొక యుపాధ్యాయునిగామాత్రమే మేముంగీకరించెదము. అతడు నియమించిన యవసరము గూడ తాము మనకు యజమానులమనియే భావించుచున్నారని అని సోరబ్జిగారు నాకెరించిరి.

మా దళమునకు (సెక్టను) నాయకులుగా నుండుటకు ఆ యుద్యోగి ఆప్యభర్త విద్యార్థులకు యవసరము కొందరిని నియమించెను. వారు మాకు నేర్పుటకు వచ్చిరి.

ఆ యుద్యోగి నిరంకుశముగా ప్రవర్తించెనని నేనుగూడ గ్రహించితినిగాని సోరబ్జిగారి సంతోషములను తొలగించుటకు గూడ ప్రయత్నించితిని. సోరబ్జిగారంత మాత్రముననే నమ్మనాడు కాదు.

మీకు విచ్చినవ్యక్తులు మొండు మంచిమాటలను చెప్పి మీరు విమర్శించుట మోసగించెదరు. చివరకు మీకు నిజమని తెలియగానే మీకు మమ్ములను సత్యాగ్రహ మొనరింపవలెనుగాక. అందువలన మీకు కష్టము కలుగుటయేగాక మాకందరినిగూడ మీరు కష్టమున కలిగించివారగుదు రని నాతో సోరబ్జిగారు చిరునవ్వు నవ్వుచు చెప్పిరి.

మీరు నాతో చేరుటవలన మీకు కష్టములు తప్ప మరేమి కలుగనని భావించిరి. సత్యాగ్రహము మోసగించబడుటకే ఘట్టం. ఈ యుద్యోగి నమ్ము మోసగించిన మోసగింపబడుట. చివరకు మోసగాడే మోసపోవునని చాలసాధులు మీకు నే నెరిగించియుండలేదా అని నే నంటిని.

అందులకు సోరబ్జిగారు వెదనవత్తునవ్వెను. అటులే మోసపోవుచుండుదు. చివరకు మీకు సత్యాగ్రహమువలననేమరణము కలుగును. నావంటి అల్పమానవులకుగూడ మీరట్టిగతికేయిదబ్బుకొని పోయెదరు అని సోరబ్జిగారనిరి.

సత్యముకొరకు మీరెప్పుడో యొకనాడు ఉరిదీయబడుదురనియే నాకు తోచుచున్నది. భగవంతుడు మీకు సన్మాదమును చూపి విమర్శించు రక్షించుగాకయని ఆసహాయోద్యమమును గూర్చి ఎదిలేహము పూను కన్యగారు నాకు వ్రాసినవిషయము సోరబ్జిగారి కడపటిమాటలను వినగనే మరల స్మరణకు వచ్చినది.

ఆ యుద్యోగిని నియమించినవెంటనే సోరబ్జిగారికిని నాకును యీ సంభాషణ జరిగినది. మరొకరిని తో జాలకు యుద్యోగికిని మాకును వ్యవహారము ముడిపడినది. నేను పదునాల్గు రోజులు ఉపవాసముచేయుటవలన కలిగిన నీరసవంకను పూర్తిగా నదలలేదు. మా యింటికిని డ్రెస్సు సెర్వు సలహానుకూలము మైయున్నది. నేను నీరసస్థితిలోనున్ననుగూడ తక్షణముగా నవటికి నడిచి వెళ్లియే డ్రెస్సు నేర్చుకొనుచుంటిని. అందువలన నాకు ఊపిరితిత్తులవ్యాధి (ప్లూరీ) కలిగినది. అప్పుడు మా దళము కిచిరము లోనుండెను. నాకీ వ్యాధికలిగినందున తక్కిన వారి నందరిని మకాలో కిచిరమునవలె నే నొక్కడను మాత్రము యింటికి వచ్చితిని.

పైనును కమిషను సభ్యులు

లాండ్ స్టాంపుకోసాగారి భార్య, పైనునుగారు మధ్య నిలిచియున్నారు. (ప్రె. ఫో. పీ.)

అప్పుడా యుద్యోగి వారిపైని తన అధికారమును నిరూపించుటగా చెలాయించసాగెను. పయినిక విషయములలోను యితరవిషయములలోనుగూడ మే మతని ఆజ్ఞలకు బద్ధులము కావలెనని అతడు మాకు క్రియవలనను మాటలవలనగూడ స్పష్టముగా తెలియజేయుటయేగాక తన అధికారమునగూడ మాపింప వారంభించెను. అందులకు సోరబ్జిగారి రెండమాత్రము గంగికిరింపలేదు. కాన ఆయన వెంటనే నాయుద్ధులవచ్చెను. "మే మింకను అభ్యాస క్షేత్రమునందే యుండినను యీ యుద్యోగి ఆపంబడుములకు నుత్తరవుల నపుడే యొకవారంభించెను. మాకు నేర్పుటవచ్చిన యవసరము నొకకీతిగాను ఆనగా గౌరవముగాను మమ్ములకు మరీయొకకీతి అనగా ఆగౌరవముగాను చూడవారంభించెను మాకు అభిప్రాయము నతనికి స్పష్టముగ తెలిపవలెను. మాత్ర నియ్యరలచిన ఉత్తరవులపైయు మీ ద్వారానే యియ్యాలెను. లేనిచో కుదురదు. మన నిశ్చయమేరే భారత విద్యార్థులను ఇతరులను ఇట్టి ఆపంబడుములకు నుత్తరవులను నెరవేర్చుటకంగికిరింపకు. ఆత్మగౌరవము కొరకు మ.మీ నేవను చేయదలచినపుడు ఆత్మగౌరవమును గోల్పోవుట ఆపంభము అని సోరబ్జిగారునుడిచిరి.

నేనీ విషయములను ఉద్యోగికి తెలిపితిని "నానిని వ్రాసి యియ్యాలెను. సత్యమువారు తమ యిబ్బందులను యిప్పుడు నియమింపబడిన సెక్టను కమాండరుల కెరిగించవలెను. వారు యన సెక్టరుల ద్వారా నాకెరించెదరు" అని మీకు దళమునారి కెరిగించుటని ఆ యుద్యోగి నాతో నవ్వెను.

కండనే పనియును చేసియుండలేదు. అందువలన సంతయును చక్కగా జరిగిపోయినది. మా సభలో నీ దిగువ తీర్మానము మోపబడెనుగాన మీ కండజేసితిని." అని నే నాయుద్యోగికి వ్రాసి దానితో తీర్మానమునగూడ పంపితిని.

అందువలనగూడ సతనితిక్క తిరుగలేదు. ఇది యంతయును ప్రబలమున నవిధేయతయనియే యతడు భావించెను.

అటు పైని నేనీ విషయముల నన్నిటిని వివరించుచు యింగిలీషునంద్రికి వ్రాసితిని. "దక్షిణాఫ్రికా పరిస్థితులులేదు. నిబంధనల ప్రకారము ఉద్యోగి సెక్టను లీడరులను నియమించెను. ఇట్లుపైని లీడరులను నియమించుటలో మీ నూతనలను గూర్చి ఉద్యోగి ఆలోచించుచుండును" అని యింగిలీషునంద్రి వ్రాసెను.

ఆనంతరము ఈవిషయమునుగూర్చి మాకు చాల వుత్తర ప్రత్యుత్తరములు జరిగినవిగాని ఆగ్రాధనంతను నేనెప్పుడు వివరింపగోరును. ఇప్పుడు భాంతిదేవున ననునవిషయము మనకెట్టి అనుభవము కలుగుచున్నదో అప్పుడు కలిగిన అనుభవముగూడ నట్టిదే తెలింపవలెనను కయుత్తులవలనను ఆయుద్యోగి మాలో కొందరిని లోబరుచుకొనెను. మొదట తీర్మానము లామోదించినవారిలోనే కొందరు తిరిగి పోయిరి.

ఆసమయమున నాయులు తగిలిన పైనును మిక్కిలి హెచ్చునుండి కట్టి వైద్యశాలవచ్చిరి. వారికి ఉపచారముచేయుటకు నూదళమునకొరిరి. తనకు లొంగినవారి నందరిని యుద్యోగి కట్టి వైద్యశాలకు పంపగలిగెను. తక్కినవారు నిరాశించెను. నేను వ్యాధిగ్రస్తుడనై యుంచినగాని నామనోహారో సంబంధమును కలిగించుకొనదు కి యాంటిని. అప్పుడు యిండియా పహాయమంత్రిగానుండిన రాబర్ట్స్ గారు చాలగార్డులు నాకడకు వచ్చియుండిరి. తక్కినవారగూడ వైద్యశాలకు వెళ్లునట్లుల నప్పజేప్పవలెను. వైద్యశాలలో వారు ఉద్యోగికిమాత్రమే విధేయులుగానుండురు. అందువలన వారి ఆత్మగౌరవమునకు భంగమేమియును కలుగదు. చాలమంది పైనుకులకు వారు నేవచేయుగలుగుదురు దొరతనమువారికిగూడ సంతృప్తికలుగును. అని రాబర్ట్స్ గారు తెలిపిరి. రాబర్ట్స్ గారి మాటనను నా దళముతోపాటు తక్కినవారందరునుగూడ నామోదించిరి. అందువలన వారందరునుగూడ వైద్యశాలకు వెళ్లిరి. నే నొక్కడనునూ త్రమే వ్యాధిగ్రస్తుడనై యుంటిని. (మో. కా. గాంధీ, ఎంగు యిండియా. 28-2-28.)

శాసనసభకు ప్రత్యేకసభ్యురాలు

సంయుక్తరాష్ట్రముల గవర్నరు నియమించుట లక్నో, ఫిబ్రవరి 28:—సంయుక్తరాష్ట్రముల శాసనసభకు క్రైస్తవ ప్రతినిధియగు ఇ. అమాన్యురుమాగారు యూరపు బోవుచున్నందున వారిస్థానానే వారిభార్యను గవర్నరుగారు శాసనసభ్యురాలిగా నియమించిరి. ప్రత్యేక శాసనసభ్యురాలిగా నియమించుట కీరాష్ట్రమున యిదియే ప్రథమము. ప్రథమమున మహారాను తరువాత నిచ్చుటనే ప్రత్యేక నియమింపబడిరి. (ఆ. ప్రె.)

బాలభటులను—కొవ్వారు

19-2-27 వ తేదీన మహానరకాగ్రీ పంసర్లమున గోదావరి మహానదికి మధ్యభాగముననున్న పట్టణము త్రేలియందు శ్రీ వీరభద్రస్వామివారి సహోత్సవము చాల జనుప్రముఖముగా జరిగినది. త్రేలియందు జనము 10,000. ఆ పంసర్లమునందు కొవ్వారుల బోర్డు ప్రామాణ్యము బాలభటులు శ్రీ స్వామివారి సేవార్థమున 80 మంది విచ్చేరిరి. బాలభటులు త్రేలికి జనములను జేసిన మహాప్రార్థనకు సేవ నర్హులైతిమ. బాలభటుల డిప్యూటీ అవస్థిల్పాదమును, వారి యనుచరులను బాలభటులకు విడిచి యొసంగిరి. బాల భటులకును, ప్రామాణ్యములలో యుపాధ్యాయులను అను బ్ర. శ్రీ. హరిశ్చంద్ర సరసింహారావుగారును, డిప్యూటీ బాలభటులకు అను ఆకల సరసింహారావుగారును, నలుగురు బాలభటులను గర్భాలము ములోను, ద్వారములముగ్గ 6 నుండు, స్నానముల కేవునొద్ద 6 నుండు, మిగిలినవారిని వీధులలోను నుండు సర్వేస్థానములలో. బాలభటులు మిగల జన్మచారు. వారు లెక్కవాయుల పిల్లలను జంకల నిడుకొనియు, వారికి దిగు పుస్తకములను గొనిపెట్టియు, ఓచాచ్చి వారిని దర్శించుటకు పంపించుచుండిరి. అట్టి తప్పిపోయిన పిల్లల సంఖ్య నుమారు 50 మంది. బాలభటుల సర్కిలో ఇక స్త్రీలు గారును వారి యనుచరులను, బాలభటులను జేయూనియనునది సహాయమొసర్చిరి. ఒక కృష్ణియను గర్భాలములో (ఒకే శించి యొక శ్రీ) తలపెనున్న వాగర మును నగను దొంగిలించు భోవ గోపెటి సోమసుందరము అనునొక భటును పట్టుకొని వాగరముతో గూడ వానిని పోలీసువారికి పంపించియు మిగల సాహసకృత్యము. త్రేలియందు అర్చకులను ప్రేక్షకులను, యెన్నడును యాచితీగా త్రేలికిలను స్వామిదర్శనములభింపలేదని భటులను బాలభటులను పోలీసుల డిప్యూటీ అవస్థిల్పాదమును, హెల్పు ఇన్ స్పెక్టరువారును, రెవిన్యూ ఇన్ స్పెక్టరువారును పోలీసువారు మరీ యితర వ్యక్తులగుటచే నీ సేవను చాలసంతసించిరి. ఈ బాలభటులను యిట్లు మానవసేవకు దయాకుచేసి విశేషమున నుత్సాహ మొసంగుచు వారి స్వకార్యమును నిర్వహించుకొనుటలో మిగల సమర్థులగుగా జేసి ఎల్లప్పుడును వీరి కష్టములను చివారించుచు ఎల్లజనులకును నుతి పాత్రులయిన బాలభటులకును బ్ర. శ్రీ. సరసింహారావు గారైతయు సందనియులు.

ఒక త్రేలికుడు.

డాక్టరు పల్లెంపాటి గోపాలకృష్ణగారు

పి. హెచ్. డి. (అమెరికా)

డాక్టరు పల్లెంపాటి గోపాలకృష్ణగారు కృష్ణాజిల్లా వాస్తవ్యులు. ప్రస్తుతము బొంబాయిలో మిలిటరీ ఇంజనీరింగు ఉద్యోగములోనున్నాడు. గా. రా. శ్రీ పి. లక్ష్మీనారాయణగారి కుమారులు. వీరు 1920 సంవత్సరమున వ్యవసాయవిద్య నభ్యసించుటగాను అమెరికాకు వచ్చి-యండిరి. న్యూ హాంక్స్, జేఫర్సన్ లో ఇతర విశ్వవిద్యాలయములో డాక్టరు ఒకదమును తీసుకొనిరి. న్యూనాయకాస్ట్రల్యూన డాక్టరు బిరుదును తీసుకొన్న ప్రథమ ఆంగ్లము పీఠే అని చెప్పవచ్చును. ప్రఖ్యాతినందిన “ది థర్డు యింట్లో నేడనట్ కాంక్రెటు ఆఫ్ సామిట్” పయన్సులో” హిందూ జేతము తరపున వీరికి ప్రాతినిధ్యము దొరికెను. ‘సామిట్’ పయన్సులందు యొక్కవ కృషి జేసిరి. ఆ కాంక్రెటులో అన్ని జేతముల ప్రతినిధులు నుమారు 500 గలరు. వీరందఱు కేవల, యునైటెడ్ స్టేట్స్ ఆఫ్ అమెరికాయందుగల పట్టణములలోనున్న వ్యవసాయ భారముల నన్నిటి మామము ముప్పదిదినముల పర్యటనము జేసిరి. ఈ పర్యటనముయొక్క వివరములు 1927 సంవత్సరము ఆగస్టు “బాల్టిమోరు అండు ఓహియో” నాగజీవనందు చూడవచ్చు. అట్టి కాంక్రెటులో ప్రాతినిధ్యము దొరికి అనుభవ వ్యవసాయ విద్యను తెలుసుకొనగలగట శ్రీ డాక్టరుగారి అవ్యక్తమే అని చెప్పవచ్చును. శ్రీ డాక్టరుగారు ప్రాన్సు, ఇంగ్లండు, ఇటలీ మున్నగు జేతముల వ్యవసాయపరిశీలకులను పఠించుటగాను అమెరికానుండి యురపురజేరిరి. ప్రస్తుతము వారు ఇంగ్లండులో నున్నట్లు తెలియుచున్నది. మార్చి అఖిలభూమిని ఏప్రిలులో మాసములోగాని మన జేతమునకు తిరిగివచ్చెదరు. శ్రీ డాక్టరుగారు తమ విజ్ఞానమును మన వ్యవసాయభివృద్ధికి ఉపయోగించెదరుగాక యని కోరవచ్చు. ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ “వ్యవసాయకళాశాల” స్థాపనకు శ్రీ డాక్టరుగారు మంచి సలహాల నొసంగుటచే గాక కళాశాలాస్థాపనకు అభివృద్ధికి తోడ్పడెదరును విస్మయము.

25-2-28

జంపాల సాంబయ్య.

విధవావివాహ సహాయకసభ

1927 ఫిబ్రవరి భారతజేతము సంతకును మొత్తము 4206 వితంతువివాహములు జరిగెను.

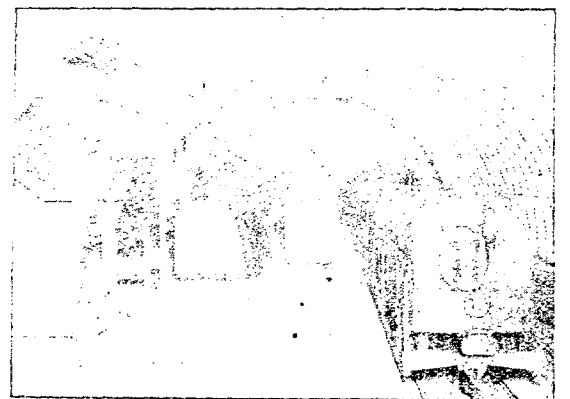
1. నానావర్ణముల కింద-ప్రామాణ్యములు (789) క్షత్రియులు (629) అశోకాలు (857) కాయములు (189) రాజపుత్రులు (364) వైశ్యులు (682), సిక్కులు (402) యితరవర్ణములు (894) మొత్తము (4206)
2. రాష్ట్రములకింద-పంజాబు, ఛత్తీస్ గఢ్, సరిహద్దు రాష్ట్రములు (1731), జిల్లి (77) సెంటు (8) పంజాబ్ రాష్ట్రములు (1082) బెంగాలు (807) వీహార్, ఒరీస్సా (82) మద్రాసు (48) మధ్యరాష్ట్రములు (107) అస్సాము (58) బొంబాయి (18) రాజపుత్రస్థానము (165) మైసూరాదు (21) మొత్తము (4206)

మద్రాసులో మరణసంఖ్య :—25-2-28 తేదీతో ఆంధ్రమున వారములో కలరావల్ల యిద్దరు, మహావిమువల్ల ముగ్గురు, గాలిజలుబువల్ల యిద్దరు, ఎం. టెలిఫోన్ జ్వరమువల్ల నలుగురు, మలేరియావల్ల 28 గురు, యితర జ్వరమువల్ల 20 గురు మరణించిరి.

పార్లమెంటు ప్రారంభోత్సవము

బర్మింగ్ హామ ప్రభువుగారు పోర్టులందు దశమతో మాట్లాడుట. (సెంట్రల్ న్యూస్.)

భూగర్భమునందు రైలుమార్గము

విలుచుపెలు పాడిం గుటను స్వేషములమధ్య 6 1/2 మైళ్ళకు నూతనముగ పోస్టాఫీసు రైల్వే నిర్మింపబడినది. ఈరైలు నడుపుట కెవరు నుండు సవనరము లేదు. 2 అడుగుల వెడల్పులైనవై గంటకు 35 మైళ్ళవొప్పున 23000 తపాలనంచులను మోసుకపోవును. (సెంట్రల్ న్యూస్.)

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము

- మార్చి-ఏప్రిల్ (1928) పరీక్షలు
ఈదిన వివరింపబడిన రీతిగా జరుగును.
ఇంటర్మీడియేటు (1 వ భాగము)	బుధవారం, 28 మార్చి
ఓరియంటలు టైటిల్స్ (ప్రాథమిక) సోమవారం, 26 మార్చి	
ఉభయభాష (ప్రథమ) (తెలుగు ముఖ్యము)	గురువారం, 29 మార్చి
ప్రవేశపరీక్ష	కుక్లవారం, 30 మార్చి
ఇంటర్మీడియేటు (2 వ భాగము)	సోమవారం, 2 ఏప్రిల్
ఓరియంటలు టైటిల్స్ (అంత్య)	బుధవారం, 11 ఏప్రిల్
బి. ఏ. (1 వ భాగము)	
బి. ఏ. (2 వ భాగము)	

వైమన్ కమిషనువారికి

బెజవాడ రైల్వే స్టాంపుభారమునందు స్వాగతము

ఫిబ్రవరి 28 తేదీ మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు కలకత్తా నుండి బయలుదేరిన రాయలు కమిషనువారి స్వేషము (ట్రయి) ను బెజవాడ రైల్వే స్టాంపుభారమునందు కమిషనువారికి స్వాగత మివ్వ బెజవాడ ప్రముఖ విశ్వప్రామాణ్యము సిద్ధముగ నుండిరి. స్వేషము రైలు మదరాసు మేలు నిలయవోట ఆపు చేయబడినది. స్వాగతపత్రమువారు బండిని సమీపించు ననగా నే నైమను సప్తము బండిని స్టాంపుభారమునందు నిలిపిరి. సర్ బాన్ వైమన్ గారికి మార్గసారాయణరావుగారిని తెలిపి టిగారు పరిచయ మొనర్చునోడనే కరస్పందనల బడిన తల్లిదండ్రు శ్రీ మార్గసారాయణరావుగారు ప్రత్యేకముగ తియ్యచేయబడిన కర్మాగృహ జరీయదంపతు, గులాబీపుష్ప పోరమును వైమను ప్రభువుగారి కంతయునం దలంకరించిరి. అంతరము సముచితముగా తక్కిన కమిషను సభ్యులకు పరిచయ మొనర్చగ కర్మాగృహములనే యావన్మంది సభ్యులకంతముల సలంకరించి మేముమీటిని నొందిరి. ఆటమనాతి ప్రెసి డెంటుగారి యనుమతిపై అందరి సభ్యులకు విశ్వకర్మ సంఘ పత్రమున తయారుచేసి యింగ్లీషు న టైపు చేయబడిన స్వాగతపత్రములను అందించి శ్రీ మార్గసారాయణ రావుగారు సత్కారపత్రమును చదివి వైమనుగారికర్పించిరి. ఆపియుట వైమనుగారు మార్గసారాయణరావుగారిని విశ్వకర్మలనగా నెవరినియు, చట్టవిరూధిపథ్యం దెందకు విశ్వకర్మలు సభ్యులుగానున్నారనియు, హిందూ జేతము మొత్తజనుల సంఖ్యనుగించియు, ప్రశ్నించి సమాధానములను బడిన మిస్ట్రా గతపత్రమునందలి విషయములను బాగ్తగను నిశ్చయముగను పార్లమెంటుపథ్యం దు చర్చించి మేలొనర్చెదమనియు, సంఘ బాహుళ్యమునైన నొక మెమోరియలు తయారుజేసి ఆత్ యిండియా విశ్వకర్మక లిబరల్ ఫ్రెండ్లకొక పత్రమున నివేదింపవలెననియు, మిస్సంఘ ప్రత్యేకప్రాతినిధ్యము విభజింపబడు విషయము నుండు తెలుపబడుననియు మొదలగువిషయములను మిక్కిలి ప్రోత్సాహకరముగ నుడివెను.

ముంతా బ్రహ్మము.

శ్రీ వేణుగోపాల హిందీపాఠశాల

అగ్రహారగోపవరం, పిప్పర

ఈ రెండు గ్రామములలో 1927 ఫిబ్రవరి ఏప్రిల్ నెల మొదలు హిందీపాఠశాల స్థాపించబడి యంతవరకు సక్రమముగ జరుగుచున్నది. ఈ పాఠశాల విద్యార్థులలో 1927 ఆక్టోబరు దక్షిణభారత హిందీప్రచారక సభవారి హిందీపరీక్షలలో ఉత్తీర్ణులైన విద్యార్థుల ప్రమాణపత్రవితరణముకొరకు 6-2-1928 ఫిబ్రవరి 2 తారీఖున ఒకసభ జరుపబడెను. అందు హిందీప్రచారకులు శ్రీమాన్ కొమాండూర్ గోవిందరాజుచాచార్యులుగారును, మాజీజరు శ్రీమాన్ అత్యుమారి రామనూజాచార్యులుగారునూ, రాష్ట్రభాషా విద్యార్థులు శ్రీ తి. పె. రంగాచార్యులుగారు ఆ. గోపాలకృష్ణచాచార్యులుగారును హిందీ ఉపన్యాసములు యిచ్చిరి. హిందీప్రచారము విషయమున ప్రోత్సాహ మొసంగబడెను. పాఠశాల విద్యార్థులు ఒకఫోటో తీయించుకొనిరి. మార్గసారాయణరావుగారు సనగాటి కొటయ్య గారిని (తా|| బో|| మొదలగు) సయముగానికి పరిచయ మొనర్చిరి. శ్రీమాన్ కొమాండూర్, గోవిందరాజుచాచార్యులు, హిందీప్రచారక, మరియు హిందీవిద్యార్థి.

ధ్వజస్తంభప్రతిష్ఠాపనముహూర్తాహ్వానము

స్వదీప్తి చంద్రమాస శోభాముక్త ప్రభవ సంవత్సర ఫాల్గుణ శుక్ల ౧౧ శుక్లవారము (2 మార్చి 1928 తేదీన) ఉదయము పునర్వసూ నక్షత్రముక్త మిసలగ్నముందు ఘ 3-౧3 విభుగం-7-36 నిలకు ర్యాగ్రామములో శ్రీశ్రీశ్రీ ఉమాకమండలేశ్వర స్వామివారి ఆలయములో ధ్వజస్తంభ ప్రతిష్ఠాపన చేయ ఆరుగ్గుల నిశ్చయించివారు గాన తాము సగుటుంబ బంధుమిత్ర పరివారముతో విచ్చేసి ఏతస్యగమత్సవము దిగ్విజయముగ నెరవేర్చేడుమన్నారము.

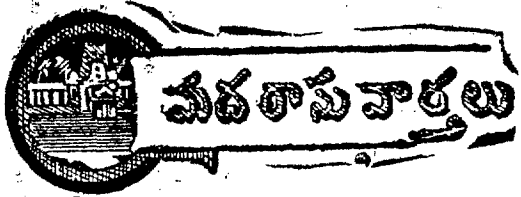
సమయమంతంబు వెంకటరత్నం.

శ్రీ గుంటూరు అన్నదానసమాజము

ఈ ఫిబ్రవరి నెలఖరవరకు మామూలు ఆదివారము సంతర్పణలు 4,కి 328 మంది బీదలకు భోజన మొసంగబడెను.

న్యాయతి హనుమంతరావు,

కార్యదర్శి.

తెలుగుదేశం పార్టీ

సైమను బహిష్కార బహిరంగసభ: 2-8-28

తేది శుక్రవారం సాయంకాలం 6 గంటలకు తిలక్ ఘట్టము (తిలక్ వీధి వీధి) వద్ద జరుగును.

కాంగ్రెసు ఆహ్వాన కార్యనిర్వాహక సంఘము: 2-8-28

తేది శుక్రవారం సాయంకాలం 5-30 గంటలకు మహా జనసభా హాలు (మాంటుకోర్డు) వద్ద సమావేశమగును.

కార్యరేషను అరుంధతీయ బాలికాపాఠశాల: 29-2-28

తేది ఉదయం 8 గంటలకు పెరబ్రూకు హైకోర్టు నెల 1. వద్ద తెరువబడెను.

మద్రాసు శాసనసభకు యూరపియను సంఘమువారు విల్లియం ఓలెన్ రైటుగారిని, వాణిజ్యవంశమువారు కెన్యత్తుకే గారిని, సభ్యులుగా నెన్నుకొనిరి. (ఫోర్టు నెంటు బార్డింగ్ టెబు)

మహిమహమ్మదుగారు తమ భార్యగారి మరణమును మన తమకు చేరిన పరామర్శజాబులకును తంజివా ర్తలకును కానిని పంపియంపిన తమ స్నేహితులెల్లరును వందనము లొసగుచున్నా నని మాపత్రిక ద్వారా ప్రకటించుచున్నాడు.

శ్రీధర్ కవిజయ కాలక్షేపము: 4-8-28

తేది ఆదివారం సాయంకాలం 4 గంటలకు చింతాద్రిపేట స్వామిశాయకమ్ కోర్టు 101 నెంబి వద్ద శ్రీమాన్ మంకోజిరావు భాగవతాడుగా "ద్యారకారామదాసు, కల్యాణదాసు" చరిత్రముల గూర్చి తెలుగుభాషలో ఉచిత కాలక్షేపము జరిపెనరు.

సైమనుసభ్యులు పాడినను మాస్టరు దర్శించుట: తేదియుదయము 1-8-28 8-30 గంటలకు సైమను బహిష్కార ఆట్టి గార్లు పాడిననుమాస్టరు ఆదిహిందవుల దర్శించిరి. వీరిని ద్వారమువద్ద తేబకకిమినరు స్టేటరుగాడు, మాస్టరు మాహం పెండెంటు ఫోలరుగాడు మరొకందరును గలిసికొనిరి. సైమను గారు మాస్టరు నివాసులలో 10 నిమిషములవరకు మాట్లాడిరి. (ఫ్రీ ప్రెస్)

రాకపోకలు: కెప్టెను సర్ వెంటగిరి రాజా

గారును, మోచర్ల రామచంద్రరావుగారును కేసు మద్రాసు వచ్చిరి. సర్ ఫ్రాన్సిసు కాన్యానుగారు గతరాత్రి మద్రాసు విడిచి బీరింగు వెల్లిరి. మైసూరురైల్వే యేజంటు ఎ. ఎ. ఖానుగారు గతరాత్రి మద్రాసువిడిచి మైసూరు వెల్లిరి.

గృహలక్ష్మి

'గృహలక్ష్మి' యను పేర తెలుగు మాపత్రికను ప్రచురింపదలచినాము. ప్రథమ పంచిక మార్చి మొదటి తేదీని కలువదును. స్త్రీల యాయురారోగ్య విశ్వరూపివృద్ధికి దోహదపడు విషయములే మాఖ్యముగ నిండు చర్చించబడును. ఆంధ్రదేశీయులందరు గృహలక్ష్మినియాదరించి పోషించెదరని, నమ్ముచున్నాము అని సంపాదకులగు కే. యస్. కేసరిగారు వ్రాయుచున్నారు.

విద్యోగముల పన్ను చట్టము

(తత్వత్వప్రకటన)

మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు యీచట్టము సందర్భమున యీ క్రిందినిబంధన గావించియున్నారు. నిబంధన: స్థానిక అధికారాధిక్యత తన యధికార పరిపాధులలో విద్యోగముల పన్ను కొత్తగా విధించుచుగాని లేక సదరుపన్ను యొక్క రేటు మార్పులకుగాని, నిశ్చయించునపుడు, మద్రాసు కార్యరేషను విషయమున కవిమనరుగాడు ఫోర్టు నెంటు బార్డింగ్ టెబులోను, ఇతర స్థానిక సంఘముల విషయమున చైర్మను లేక ప్రెసిడెంటుగాడు తమ జిల్లాగెట్టులోను వదరుపన్ను విధించబడు తేదికి ముప్పదిదినములకు ముందుగా వదరుపన్ను యొక్క రేటుగూర్చియు, పన్ను విధించబడు తేది గూర్చియు ప్రకటించవలయును. వెంటనే వందో రాగూడ వెయింపవలయును. (ఫోర్టు నెంటు బార్డింగ్ టెబు)

సైమను కమిషను బహిష్కారము

బృహదండమును ఊరేగించు

రేపు (2-8-28) సాయంకాలం 4 గంటలకు లోనుస్క్వేరు నుండి బయలుదేరి బ్రాడ్వే చినా బజారు, సెంట్రలుస్టేషను, చింతాద్రిపేట, మాంటు కోర్డుద్వారా తిలక్ ఘట్టమునకు బోవును.

తిలక్ ఘట్టమువద్ద బ్రహ్మాండ బహిరంగసభ (2-8-28) సాయంకాలము 6 గంటలకు జరుగును. కాంగ్రెసునాయకు లెల్ల రుపన్యసించెదరు.

మద్రాసు పోలీసారా! వేసవేలుగా కచ్చి ఊరేగింపునందును సభయందును పాల్గొనుడు.

తంజావూరులో నెలవ్రదినము

సైమను కమిషను రాక

కంభకోణం, ఫిబ్రవరి 28: మార్చి ౧౦ 8 తేదీని కేవలం వారంకాదు సైమను కమిషను సభ్యులు తంజావూరు విచ్చేయుదినమును ఒకవూట కచ్చేరీల కన్వింటిని సెలవొసగుటకు ఏర్పాటుచేసి ప్రకటన చేయబడినది.

మేజిస్ట్రేటు సంబంధమైన కచ్చేరీలను, రెవిన్యూ కచ్చేరీలను, జిల్లా అంతటను ఆనాడు ఒకవూట మూసివేయబడును.

తాలూకా ఆఫీసులు డివిజన్ ఆఫీసులు ఆనాడు హైద్రాబాద్ లో ఉండవలెనని విధింపబడినది. (ఆ. ప్రె)

ఆంగ్లో యిండియను సంఘము సైమను సభ్యులను సందర్శించుట: తేది మధ్యాహ్నము ఆంగ్లో యిండియను సంఘాధ్యక్షులు మకీ యయిదుగారు సభ్యులతో గూడి సైమను సభ్యులను సందర్శించిరి. తమ సంఘముయొక్క భావదళముగూర్చి చర్చ జరిగెట్లును, సైమను సభ్యులకిగిన ప్రశ్నలకు తావిచ్చిన ప్రశ్నలకు సైమను సభ్యులకు తృప్తి కరముగా దోచినట్లును తెలియుచున్నది. (స్వకీయవిలేఖరి)

ఆంధ్ర రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సభ

జిల్లా కాంగ్రెసు కార్యదర్శులకు

సభ్యులకు నెం. 8

లోగడ మీకు కాంగ్రెసు సభ్యులను చేర్చుటకు రకీగు పుస్తకములు పంపించబడినవి. వెంటనే యీ దినుష కనువర్తిన ప్లేటు మెంటు ప్రకారం జవాబు పంపించగలండులకు కోరుచున్నాను.

కాంగ్రెసు సభ్యులు, నాలు చందాసభ్యులు, గ్రామ కాంగ్రెసు సంఘములు, తిలక్ స్వరాజ్య నిధి, ఈ ప్రకారము ప్రతి నెల 15 వ తారీఖుకు ఆండెనట్లు ప్లేటు మెంటు సంఖ్యలకు కోరుచున్నాను.

మీ జిల్లాలో గ్రామ, తాలూకా, పట్టణ కాంగ్రెసు సంఘములు యేర్పాటుచేసి ఆయా సంఘములనుండి జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘమునకు సభ్యుల నెన్నుకొనవలెను. జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘమునుండి రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘమునకు సభ్యుల నెన్నుకొని ఆ జాబితాను ఏప్రిల్ ౧౫ కి వ తారీఖులోగా రాష్ట్ర కాంగ్రెసు కార్యసాహాయక కమిటీనట్లు పంపించవలయును.

కా. నాగేశ్వరరావు

కార్యదర్శి.

నోటీసు

అనుచితముగా లభించిన యోగ్యతా పత్రమును యీ క్రింద సూచించుచున్నాము. కేసు మీమ్మ కొనిన (క్విటర్) టూరింగుకారు ట్యాక్సు యాజమానియందుండి. కారుల కర్మయూదజీన మొదటి ప్రైవేట్ ౧౦ నెలలవరకు 14,000 మైళ్ల మార్కు ప్రయాణము చేయగలగిరి. ఇంతవరకు దానిని పూర్తిగా పరిశోధించలేదు. ము. యింకా 1 సంవత్సరమువరకు దానిని ఓసర్ హోల్ చేయుటకు సమీపముకనుగొనదు. దాని విరదాహము యంతవరకు కుద్రపరచలేదు. తదవక 200 లేక 800 మైళ్ల చొప్పున చాలపర్వతములు నా ట్యాక్సు యంత్రత తల్లె గ్రామములకు కూడ వెల్లియుండెను. 8722

ఈ పుస్తకముయొక్క అవలు మా ఆఫీసువద్ద చూడవగును. Jones & Co., Mount Road, Madras.

జాయింటు స్ట్యాండింగు కమిటీ

భారతదేశ వ్యవహారములు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, ఫిబ్రవరి 29: భారతదేశ వ్యవహారములకు గూర్చి స్ట్యాండింగు జాయింటు కమిటీ సెలెక్షన్లుటకు కాను న్యవధివా రామొందించిరి.

వైమానికాశయము

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, ఫిబ్రవరి 29: ఇండియాకు గియో విమానము మీద బోవునట్లు ప్రోవలో అగుటకు కాంగ్రెసు ఇన్స్ట్రుమెంటులోను వైమానికాశయములను నిర్మించితి మనియు 100 వేయి పానలయినవనియు పర్ క్యామ్యూలు హరుగారు తెలిపిరి. ఈ ఖర్చు సామ్రాజ్యప్రభుత్వము భరించు కరాచీ వైమానికాశయమున కను 50 వేల పానలను ఇండియా ప్రభుత్వము భరించు విషయమై ఆలోచించుచున్నా మనిరి.

బెహిరంతగవు

పెరిషియాకు ప్రత్యుత్తరము

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

జనీవా, ఫిబ్రవరి 29: బెహిరంతగవును గూర్చి చాం బ్లెస్ గూర్చి ప్రత్యుత్తరమును తెలిపియాకు బాతిపనిని రుపెను.

యుద్ధ బహిష్కరణము

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

జనీవా, ఫిబ్రవరి 29: కయ్యూమానకు కాలంగువ్యుట్టు, తిగవులను పెంపకుండగను బాధిపనిని తెలిపిన కిఫాజ్ నులను ముందు నెనవేవలెనను జ్యూరీ వచనము ముందుగలలు చర్చించిరి. వీటిని కమడె. ఖర్చును చెల్లించెను. పాలు బోంబులుగాను మాత్రము ఆమోదించిరి. కాని మరెవలలో ఆమోదించిరి. తున కీవిషయమును విచ్చే సభివరకు అవుజేసిరి.

నికరగ్యా పోరాటము

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

మద్రాసు, ఫిబ్రవరి 29: స్వాండిన్లో వైనికలలో బోరుచు యున్న టెక్స్ట్ ప్లేట్సు నాకాచక వైనికలు నలగురు మడిసిరి. 9 గురు తతగాత్రులెరి. క్యాండిన్లో వైనికలు అటు విలోనుండి కాల్చిరి.

ఆమెరికా చుట్టూనిధాంతమును జనీవాలో ఆగ్రం ప్రెసు ప్రత్యేకముచే క్రిత ప్రకటనలలో లభిగా ఆమెరికాలో పంచలము బడులుచేరినది.

రాష్ట్రీయ శాసనసభలు

పెంగాలు శాసనసభ

విశ్వాన రాహస్యకీర్తనము

కలకత్తా, ఫిబ్రవరి 29: రాహస్యకీర్తన ములత్రులయొడ విశ్వానరాహిత్త్యమును తెలుపుచేయు కీర్తన మును స్వరాజ్యపక్షమువారు ప్రతిపాదించుటపై నిశ్చయించిరినియు రేపు (నందవారు) సమితి కీర్తనము ప్రతిపాదించబడును. కలకత్తా, ఫిబ్రవరి 29: కామల వధి కేటవినము సమావేశమైనది. కాని విధి ప్రాకారమున గలంపైన కాలములో చాలామంది శాసనసభిలోనుండి కేటి బోవుటచే సభివరులకు విధిగా నుండివలసిన కనిష్ట సంఖ్యక సభ్యులుగా సభిలో లేకపోవుటకు భద్ర ఆనిపోయెను. (ఆ. ప్రె)

అప్పాము శాసనసభ

పిల్లంగు ఫిబ్రవరి 29: అప్పాము శాసనసభలో రాజోపు సమావేశమయినందు రాహస్యకీర్తనమును బహిష్కరణకీర్తన మునుపాదించ వలంది గతర్వ మెంటుగానీ స్వరాజ్య సభ్యులు ముందుగా తెలియజేసియున్నారు. (ఫ్రీ ప్రె)

ఉపయోగకరములగు పనులు:—రానున్న వత్సరము నీ
నిలు పరిపాలనఖర్చు 1927-28 రెన్డు బాడు అంచనాలకన్న 14
లక్ష అధికమునండవచ్చును. ఇందుకొంత భాగము వాణిజ్య కార్మి
వృద్ధి ఖర్చులక్రిందపన్నది. ఇది 10 లక్షలకన్న యెక్కువలేకు
న్నను అర్థిక స్థాయి సంఘమువారి చర్యలను గాంటులు కోరిన
నిధియు జరికించినచో ఉపయుక్తముగు కార్యములకు వెచ్చించు
టలో వెనుదీయలేదని తెలియగలదు. భారత పరిశోధకనిధి సం
ఘమునకు గాంటు యెక్కువచేయబడెను. వ్యవసాయమునకు
యొక్కన ఖర్చు పెట్టెదలంచినదిమి యూరోపులో విద్య నేర్చుకొ
నుటకు ప్రవృత్తమాయ మింపంగబడెను. నవీకరణము తెలరాబిస్తా
రములందు ఇరిగేషనుకు అండమాను అడవులకు ప్రేరేప మివను
లకు మున్నగువానికి యొక్కన ప్రవృత్త మేర్పాటు చేయబడెను.
విమానప్రయాణ సౌకర్యములను గూడ జేయవలసివెట్టిరి. నడుచు
దెచ్చిన జేబ్ డెడ్లలో విద్యాభివృద్ధి విధానము కొనసాగుచునేయు
న్నది కాని ప్రస్తుత అర్థికపరిస్థితులనుబట్టి కొత్తగ అట్టిపను
యను తలపెట్ట నిలు లేకపోయెను.

ಬಳ್ಳಾರಿ: ೧

అక్షరములు.

విశ్క-మ. తద్విశ్క-మ

2007-07-27 10:00:00

640 877

॥ ५८ ॥ २६३

మనవియ్య అంధవాచేసితిని. మన బట్టము పరిగాయచ్చిత్తున్న
కొడుకుండ నగనహారముల సగనులెక్కలు దెచ్చునదే కాదు,
మన రాజబీమాదనబట్టి రాజవృత్తి వత్సరము యాబోవకు
క్రింద 50 లక్షలు యివ్వలసియుండునని అంధవాచేసితిని, ఇది
యోగము 1927-28 వంత్తు కన్న 25 లక్షలధి
కముకలుండును. కాని తెలియకుండ వా
రావుగ చెల్లింపవలసినదైనను చెల్లింపకతప్పనిమొత్త మింకకం
టొగలదు. రాజబీమాదాతకు అనకులమగునన్నను పీడిత
గుడొక్కాబుజేయుదును. ఈ వాక్కి అంతకంతకు మోయుదు
న్నది. తగుదొక్కాబుజేయవచ్చునో ఎవరికైనను మోపమే.

పతివత్యరము నిలువ యుండును

ఈ బడ్జెటువగుదు నూచింపబడిన నిలువ మొత్తము ప్రతి వత్సరము ఉంచునదిగా నెంచి, అక్కపైబుట కల్పింపరమంబును. 1929-30 బాండ్సు వీణయచుటగాను మనము చెల్లించబడిన 51 లక్షలు మిగిలిపోవును. మరియు 1937-58 కై స్వేచాబడిన ఉండిరావలసిన మొత్తముగా 29-30 వలన చేరగలను. ఇట్లు లోక ప్రకృతి ప్రతిఫలముగ పనిచేసినచో ఈ యేర్పాటు లిటులం దవుగాని లేకున్నచో ఏలేట రాబడిపప్పు గాడ పొద్దుగలదు. అట్లే కపప్పు గాబడిగాని అభివృద్ధిచెందగలదు. ఇప్పుడు చూటికి 15 నాళ్ళవచ్చు రికమ్యూటాటివు చాల పొప్పుగా నున్నది నిందింపట పశ్చాత్తుకమగనే భుండునుగాని ప్రస్తుత బడ్జెటులో నది తగ్గించుటకు వీరులేదు. ఆర్థికపరిస్థితులు బాగున్నపుడు ఇతరదేశములతో బాటు పరిపూనుముగా నిదితగ్గించుట గురువర్తకపరిశ్రమలకు లాభకరముగ నుండునుటకు సందేహము లేదు.

రాష్ట్రకర్షణములను పూర్తిగా తీసివేయుట

నిలవమున్న ద్రవ్యమునకు జేరొక జనవరము గలదు.
రాష్ట్రకర్ష్యమునకు పూర్తిగా తీరేనేరదు నిరుదే దెలిసియుం
జిమ్మి ఇందులో 28 లక్షలు తాత్కాలికముగ మాత్రము తర్కిం
చబడెనని నిరూప జరిగెనుగ దెలిసియుండినను యివ్వవలసి కా
ర్తవ్యముగా తొలగించుటోయినచో వచ్చుచింను ఎడల్దినాక
గాని ప్రభుత్వమువారు గాని భరించెనని జేసనుకొనను
కావున నిలుపయున్న మొత్తమునుండి
28 లక్షలు రాష్ట్రకర్ష్యముల వివహాయంపున వసయోగిం
బడును. ఇవరకు 8 లక్షలు మాత్రమే నిలువయుండును.

ముగింపు

బుద్ధిమంధలికహస్యములన్నియు నేను పరివారికెరిగి
చించిని. 1927-28 బడ్జెటు, ప్రత్యేకములను తగ్గించిన ప్రత్యేక
ము (1928-29) మూలన పీఠత స్వస్థానమునాదించు త
బడ్జెటు ఘనమైనదిగా నగుచున్నది. (కాత్తడములు నిధులయల
లేదు. కస్తూరి సరికములు తగ్గించబడునట్లుండున్నను ఈ
మయము ఆరుకెలు కిందునే ప్రకటించబడినది. ఇందున్న
లేదు. మేమున కిస్తున్నదానికి తగ్గించినను రాష్ట్రీయ
కట్టములను పూర్తిగా తీసివేయగలంత నిలువజూపబడినది. (ఇ
కట్టములను ప్రజలగుడ యీ విషయమునందును గొల్ప
నని భావించెదడు. ఇనప్తానములుపరమకొంటివి. ఇదివరకను
నిలువించిన రాష్ట్రీ (ప్రభుత్వములను మన మిత్ర స్వము
ప్రభుత్వము చేస్తూనేనగ్గితిమి రాష్ట్రీ (ప్రభుత్వము యికనుండు
బడుట దాదాతకుండ తిను ప్రభుత్వము కేంద్రప్రభుత్వమునకుపా
నను భయములేక తిను చిత్తమునచ్చిరట్లుపరిపాకొందుకొననచ్చు
ను 1929-30 వలె నేను రా ప్రభుత్వ బడ్జెటును దాఖలుచేసిన
ను యింతి సంధిపై లేకుండే నుగ తరలించు త్తిరము
పాలు నాకురొద్దే తనవ పనిచేసిన ఆరికశాఖోద్యమం
నాకట్టవలె యెప్పుడున్నను. ఇంకిను చిత్తముగనన్న ఆ
కనిమములు చక్కలెట్లుబడుచును నేను పొల్లనబాలను. ప
నీను ప్రభుత్వ ఆర్థికస్థితి అభివృద్ధికరముగ నున్నట్లు నా
చేయించుచు. ఇందుందు నాతంపున యాచిన్యకదాన్య
నిశించుటను నర బాల్లియ్యవైదానాదు నియమింపబడినెం
ను చిత్తమునున్నది. 1929-30 వలెనుండి నాకు నిలువయు
ను నుండును ఇంతిల కేమనననములేకుండ భారతీయ
స్థితికి తుపయోగమున పనులయందును పన్నుల తగ్గించుటకు
వినియోగం పగల్గుదురు. ఎత్తెజాపన
యవర స్వల్పపన్నులతిప్ప యింకేమియు నేనున్నప్పుడు త
వలెనాలోపాతిని. భారతదేశము ప్రస్తుతము అనుభవించు
ఆరికపింపనను గ్రహిణియును యెట్టి అనాతికము రా
ఆరికలో నా ఉపనాశమును చుగింపుచున్నాను.

ಹೆಸರು ಎ. ಶಾ. ಕೆ.ಎ

హక్కుమందు నాకు ఈ జన్మకు సంబంధించిన కా
మలాను అధికారులు ప్రకటించెదరు.

కౌటబెలు వర్షులు పంపికులు గాత్రినయి
తిక్కోడు పనిహోయినయి జర్మనులు దలుపుచున్నారు.

మహాకావి

కదవీరవీర శ్రీ శంకరాచార్యస్వామిలవారి

ప్రకటనము

మా ప్రత్యేకవిలేజీతో శాశికలా శ్రీ స్వామిలవా
రు (ప్రభావ్య శనుమన చాక్షుడు కుడుకోటిగాడు) మిల్లుడు కన్య
ను హిందూమతమున చేశారును. ఇట్లు యిటుల తెలిపిరి.

“మిల్లరు కన్యకు హిందూ మతమున చేర్చెదనని నేనే మొదట మహారాజును తెలిపినది పత్రికలో ప్రకటింపబడెను. అది అబద్ధము, నే నట్టి పుత్రులైనను చేయలేదు. నేనేమియును వ్రాయలేదు. మిల్లరు కన్యకు హిందూ మతమున చేర్చబడునని మా గారున్నామని పలువురు పత్రికలో ప్రకటించిన విషయము యీ విషయమున నా జగ్గిస్వామియను తొలపవలెనని కోరుటకు నీ కుఱోడి మహారాజు చెప్పెనుండి యొకరు నాకుడును వచ్చిరి. “అటుల మిల్లరు కన్యకు హిందూ మతమున చేర్చబడు కొంత్రులు లనుమతించుచున్నవిగాన నందుల కెట్టి ఆక్షేపణయును లేదు,” అని నేనంటిని. అటుపిమ్మట తన్ను హిందూ మతమున చేర్చుకోరు మిల్లరు కన్యయే పెండ్లిపోదుండి నాకు వ్రాసెను. నే నంగీకరించినది ఆమెకు బదులు వ్రాసిన శ్లోకమునూడ తర్వాత నే పత్రికలో ప్రకటింపబడును,

ఇదియొక గొప్ప ఆత్మ రాత్రీయ సందంభమైన మతనమ
స్వయంబులచే అందరిని సంతృప్తికరమగురీతిని దీనిని పరమ
రింపబడియున్నది. విశేషములను హిందూ మతమున చేర్చు
నట్టి సిద్ధాంతమును కాస్త్రము లంగీకరించినయిన్న పురుషులు
కన్య, శివోదయోకవిమమనచేర్చునందుల కృత్రిమమేయగును,
పరోకుకాతీరావుగాని పూర్వపుత్రాంతమునకయును మిల్లరు
కన్యయొక యేయుండియును తాను చాల ధనవంతురాలైయుం
డియునుగూడ వా మహారాజును పెండ్లియాడగోరుచున్నదని
తెలుపుచు యెట్టిసంకేతులును లేదు. అదిగాక ఆమె హిం
దూమతమునచేర్చుటతో తప్ప తక్కినవిషయములతో నూమత
మున చెట్టిసంబంధములేదు. అమెరికా దేశీయురాలగు మే
గెరాకన్య భారతీయులను నిరసించుచు గ్రంథమును ప్రకటించి
యింకొకవారు అమెరికా దేశీయురాలగు మిల్లరు కన్య
ఒక భారతీయుని వివాహమునకు గోరుచుండుట మేయగు
కన్యకు బలతమను ప్రత్యుత్తరమేయగుచున్నది. మిల్లరుకన్య
హిందూ మతమును స్వీకరించి హిందూ మతసంబంధములగు న
తల్పిష్ట ధర్మముల ననుసరించి నడుచుకొనుచు తన ఉదారప్రవ
ర్తమునలన నిపుడు యీ వివాహమునకు ప్రతికూలురగునను
వారందరినిగూడ సుముఖులను కానింపగలవని నేనాశించెదను
ఎంచైనను ఏనతమైనను కరణాతుని తిరస్కరించిననో అతడు
దేవునుకాదు అయ్యది మతముకాదు. ఆమె యెప్పుడు హిం
దుమతమును స్వీకరించినో యింకను నిర్ధారణకాలేదు. ఆ
స్థానిజుడే తెలిపెను.

కలకత్తాలో క్షేమరక్షిదుగాడు తెలిపినవిషయముల

మహారాజా సంచారమును కూర్చి రహస్యమేమియును లేదు. సింహాశ్రమము మహారాజా చాలబట్టుగా నుండెనుగా రెండు మాడునాడములనుండి ఆరోగ్యము కలుగుచున్నది. మహారాజా మార్చి నెల 1 వ తేదీనరకు కలకత్తాలోనుండును. అట్టి పిమ్మట సరాసరిగ యిందు బట్టును మిల్లరుకన్య నాశీకపర్ణి హిందూమతమును స్వీకరించుచు మార్చి నెలలోనే వివాహముజరుగునట్టిప్రతిష్ఠాపనుచేయునదేమను మిల్లరుకన్యను 21 ఏండ్లు. ఆమెకు సంగీతమునందు ప్రేమిండు. ఆమె హోటెలులో పెన్నినుగూడ జూడునుండు రహస్యమేమియును లేదు. వానిద్దరును 28 వ తేదీని రెండునాడు మోటారులో సికాడవెల్లికి. ఆమెకొనయ్య కుడాను చులలో వాసింగ్సును ప్లేటు (రాష్ట్రము)నందున్న నేటిలపట్టుమున మిల్లరుకన్య నివసించుచుండెను. స్వీట్లరండులో మహారాజును మిల్లరుకన్యనును మొదలు కలుసుకొనిరి. క్రమము పరస్పరానురాగము నుద్దియెనది. ఇప్పుడామె హిందూమతాభివ్రములను వదులుచున్నది. ఇటీవల మిల్లరుకన్యను కండ్లబట్టు ఆపెండిమ్మలో వ్యాధియును కలుగగా వైద్యులసలహాను పుటలోనుకే వారిపుకు కలకత్తాకువచ్చిరి. ఆమెకు ఆరోగ్యముగ నెనచో స్వీరలోనే వాసికపర్ణి హిందూమతము స్వీకరించును. మహారాజుగూడ దామెతో నాసికపర్ణి జన్మతోగడు. ఈ వివాహమునుగూర్చి పత్రికలలో అనవసరము అసత్యములను సంక్షిప్తకవార్తలును ప్రకటింపబడినవి. గులకేమి కారణమో నాకు తెలియదు. నేను బహుశః మహారాజు 1 వ తేదీ) కలకత్తానుండి యిందుడు బెత్తెను నేను మహారాజును కీడుకొనివల్లకు మరల నిచటికి వెళ్తున్నానో చెప్పలేను. "ఆని కెన్నను నీమీదుగాదు నిన్ను 29 వ తేదీ కలకత్తాలో బ్రత్యావర్తెయిదుల కరిగించెను. (అ. (పె)

ధనికుల బడ్డెట్టు

శ్రీశ్రీశ్రీ

నిష్పత్తి సాయంకాలము సర్వే చేసి బడ్డెట్టు గారు భారత శాసనసభలో ప్రవేశపెట్టిన ఇండియా బడ్డెట్టు ఇంతకు పూర్వమువలె ధనికుల బడ్డెట్టుగ నుండెను గాని, బీదల కుపకరించునట్లు గనుపించలేదు. బ్లాక్టుగారు ఆర్థికవిషయపరిజ్ఞానమునందు నిరుపమానముని తెలిసినవారైతే, కాని వీరి ఆలోచనలును, చర్యలును భారతీయ జనసామాన్యజ్ఞానమునకు ప్రతికూలముగ పరిణమించెను. ఏరు హిందూదేశమునకు వచ్చిన సంవత్సరమే ఉప్పుపన్నును రెండింతలు చేయించిరి. పిమ్మట నయినను ప్రజాప్రతినిధులు గోరినరీతిని తగ్గింపరయిరి. కానికాల్వారిదు వృద్ధిజేసి, యింతవరకు తగ్గింపరయిరి. ప్రజలు వలదని మొరలిచు చున్నను రూపాయ మారకమును పిల్లింగు 4 పెన్నీలనుండి పిల్లింగు 6 పెన్నీలకు వృద్ధిజేసిరి. కిచ్చు బ్యాంకును ప్రజాభిలాషలకు వ్యతిరేకముగ నుండురీతిని నిర్మింప నెంచి గాని, వీరి ప్రయత్నము సాగిరాలేదు. త్వరలో బ్లాక్టుగారు తమ ఉద్యోగమున వీడ నున్నారు. వీరి స్థానమును నం బాల్గూర్చుకొని రాక్రమించెదరు. భారతీయుని యీడవిక నియమితులను వ్రాశ అడుగుతున్నాడు. బ్లాక్టుగారి ఆఖరు బడ్డెట్టుయినను బీదలబడ్డెట్టు కరుణ జూపుటకు మారుగ, ఎప్పటి మార్గమునే ద్రోశెను. బ్లాక్టుగారు హిందూదేశమును వీడుటకు విచారపడుచున్నారు. కాని, భారతీయులు విచారపడబోరు.

క్రొత్త పన్నులు లేవని చెప్పి, బ్లాక్టుగారు ప్రజల నోదార్ప జూచుచున్నారు. కాని ఇదివరకున్న హెచ్చుపన్నులను ఏల తగ్గింపలేదు? 2 కోట్ల 68 లక్షలు నిలువ మిగిలినపుడు దీనిని పోస్టలుకేట్లను ఉప్పుపన్నును తగ్గించుటకు వినియోగింప గూడదా? ఈవిషయమున వీరు మామూలుపాటనే పాడుచున్నారు. ఒకదాకొకటి ముడిబెట్టి ప్రజలను సందిగ్ధులైతే బెట్టుటలో వీరు దిట్టలు. కొంతకాలము వీరు ప్రభుత్వముల ఎత్తెజుపన్ను, రాష్ట్రకప్పములూ యనుకొన్నను బైకిబెచ్చిరి. మరికొంతకాలము ఉప్పుపన్ను గోస్టలు లేట్లా లేక రాష్ట్రకప్పములూ యని వాదించిరి. ఈమారు, వీరు రాష్ట్రకప్పములకును పోస్టలుకేట్లకును ముడిబెట్టిరి. పన్నుల సేమాత్రము తగ్గించిన 2 కోట్ల 68 లక్షల రాష్ట్రకప్పములు మిగులునని యు రాష్ట్రము లికమీద సహించవనియు చెప్పి, ఇంకను బ్లాక్టుగారు 2 కోట్ల 68 లక్షలనిలువనుండి కోట్ల 68 లక్షల రాష్ట్రకప్పములను మినహాయించి లక్షల నిలువనుమాత్రమే నిలిపియుంచిరి. రాష్ట్రకప్పములొకను నిలిపియుండవలెనని భారతీయు లెవ

రును కోరబోరు. రాష్ట్రకప్పముల తోబాటు పోస్టలుకేట్లను ఉప్పుపన్నునుగూడ తగ్గింప వీలుగలదని మాత్రము ప్రజలు చెప్పకమానరు. బ్లాక్టుగారి కిష్ట మున్నచో, నిక్కార్వమును నిర్వహించుట సులభసాధ్యము.

మిలిటరీఖర్చును చాలవరకు తగ్గింపవచ్చును. సివిలుఖర్చునుగూడ తగ్గింపవీలుగను. ఋణమును దీర్చుటకై ఇప్పటియంత హెచ్చుసొమ్మును ప్రత్యేకింప నవసరము లేదు. హిందూదేశపు ఆర్థికస్థితి సాన్ధవముగ నున్నదని, బ్లాక్టుగారే సూచించిరి. అటులగుచో, హిందూదేశమును దీర్చుట కింత యాతుర మేల? దేశము దివాలాస్థితిలో లేదుగదా! రాష్ట్రకప్పము లింతటితో దొలగిపోయినను, ఆర్థిక పరిస్థితులు చక్కబడునను నమ్మకము లేకున్నది. కప్పములు చాలవరకు తగ్గిపోయిన పిమ్మటగూడ, మద్రాసు బడ్డెట్టులో ధనసప్తము గనుపించెను. మరి కొన్ని రాష్ట్రములలో గూడ నిట్టి స్థితియే ప్రబలి యున్నది. ఆయవ్యయములపై ప్రజలకు సంపూర్ణాధికారము చేకూరువరకు, అధికారవర్గమువారు ఎట్టి ఖర్చులను ప్రజలపై బడవై చెడవో చెప్ప సాధ్యపడదు. ఉన్నతోద్యోగుల జీతములు రానురాను హెచ్చిపోవుచున్నవి. వీరి పెన్షనులును అల్లపెన్సులును పెరిగిపోవుచున్నవి. ఇంత హెచ్చుఖర్చుకు కారణ మయిన సర్వీసు ఉద్యోగులవలన హిందూదేశము పొందెడిలాభ మంతగ గనుపింపదు. సివిలు పరిపాలనపు ఖర్చు ఇకముందు మరింతగ నతిశయించునుగాని, తగ్గనేరదు. అట్టితరి, బీదల పన్నులు తగ్గనను నాశకు తా వెక్కడ?

ఇండియా బడ్డెట్టు అంశములన్నిటిలోను మిలిటరీ ఖర్చు ప్రజలను భయభ్రాంతము గావించుచుండును. 1927-28 సంవత్సరమున మిలిటరీఖర్చు 54 కోట్ల 92 లక్షలయ్యెను. చీనాకు భారతీయసైనికులను పంపియుండుటచే, ఖర్చు తగ్గవలసియుండెను. కాని, దేవుడు వర మిచ్చినను పూజారి వరమీయడను నటుల, మిలిటరీ ఖర్చులో ఏర్పడిన తగ్గుదలను సైనిక పునర్నిర్మాణమున కుపయోగించినటుల, బ్లాక్టుగారు దెలిపిరి. ఇందువలన, బడ్డెట్టు అంచనాకన్న, రివైజుడు అంచనా పమాత్రము తగ్గలేదు. ఇక, 1928-29 సంవత్సరపు మిలిటరీ ఖర్చు 1927-28 సంవత్సరపు ఖర్చుకన్నను అతిశయము జూపుట విచిత్రము. రాబోవు సంవత్సరమున 55 కోట్ల 10 లక్షలు ఖర్చుఅగునని, బ్లాక్టుగారు అంచనాపె చిరి. హిందూదేశమున కిది శుభచిహ్నము గాదు. చీనాకును బ్రిటీషువారికిని, అనుకూల్యము పెరుగుచున్నదని వార్తలు దెలుపుచున్నవి. అక్కడనుండి, బ్రిటీషు సైన్యము దీసివేయబడుచున్నది. ఆఫ్ఘనిస్తాన మునకును ఇంగ్లండుకును గాఢసఖ్యము ప్రబలి యున్నది. ఆఫ్ఘనిస్తాను అమీరుగారిని, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు సత్కరించియుండిరి. ఇంగ్లండులో గూడ వారిని సత్కరించి సత్కరించుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్న వని వార్తలు దెలుపుచున్నవి.

హిందూదేశమునకు వెలుపలనుండి ఎట్టిభయము కనుపింపదు. ఇంతియగాక ప్రపంచశాంతిని రక్షించుటకు యుద్ధపరికరములను తగ్గింపవలె నను నభిలాష ప్రబలుచున్నది. ఇట్టి అనుకూలసమయమున హిందూదేశపు మిలిటరీ ఖర్చును తగ్గిం

చుట న్యాయమైయుండ, ఏల హెచ్చుతేయవలయును? హిందూదేశముగూడ నానారాష్ట్ర సంఘమున సభ్యురాలగుటచే యుద్ధపరికరములను తగ్గించుబాధ్యత యీదేశముపైగూడ గలదు. హిందూదేశమున కీసమయమున స్వపరిపాలనస్వాతంత్ర్యమున్నచో, మిలిటరీఖర్చును తగ్గించి నాగరిక ప్రపంచమునకు మార్గదర్శకమై యుండును. కాని అట్టిసోము నోచికొనలేదు. ఖర్చులో చాదాపు సగభాగము సైన్యముకింద జరుగుచుండ, హిందూదేశము కోల్కాను తెలులు? ప్రజల అభివృద్ధి గాంచుటలు? ఇంచితేపు విచారణసంఘమువారు వెనుకనే మిలిటరీఖర్చును ఏబదికోట్లకు తగ్గింప వీలుగలదని, తెలిపియుండిరి. అప్పటికన్నను పరిస్థితు లిపుడుచక్కబడినవి. అట్టితరి ఇంచితేపుగారు సూచించిన పరిమితి నయినను ఇండియాప్రభుత్వ మింకను చేరకుండుట మిగుల శోచనీయము. ఇకముందయినను ఈ హద్దువరకు దిగుటకు వీలుండునని తోచదు. గత సంవత్సరము బడ్డెట్టుసమయమున మిలిటరీఖర్చును తగ్గింప వీలు లేదని తాము జోన్యము చెప్పియుంటిమనియు, తుద కటులనే జరిగెననియు బ్లాక్టుగారు గర్వోక్తులబలికిరి.

సైన్యమును క్రొత్తపద్ధతులపై పునర్నిర్మింపదలచినపుడు, సైన్యపుఖర్చు నికమీద తగ్గింప వీలుండదని, బ్లాక్టుగారు అనందిగముగ దెలుపుచున్నారు. తగ్గించుటకు మారుగ సైన్యపుఖర్చును హెచ్చుజేసి బ్లాక్టుగారు రాబోవు శాసనసభను ప్రజల కిప్పుడు కొంతచవిజూపిరి. 1928-29 సంవత్సరమున అంచనాపెచిన ఖర్చు అంతకన్న హెచ్చుసేమా ఎవరు చెప్పగలరు? బ్లాక్టుగారు తమ యుపన్యాసమును ముగించుచు, వెలుపలనుండి గాని లోపలనుండి గాని ఎట్టితూపానయినను వచ్చి ఆర్థిక పరిస్థితులను కడలింపకుండుగాక యని ప్రార్థించిరి. దీనియర్థమేమి? వీరేమయినను ఉపద్రవము వచ్చునని భయపడుచున్నారా? వెలుపలి దేశములతో సఖ్యముగ నుండి లోపల ప్రజలను సంతుష్టిపరచుచో, ఎట్టి యుపద్రవము వాటిల్లనేరదు. ఈసంవత్సరము చేకూరిన లాభము ఇకముందును చేకూరునని, బ్లాక్టుగారు నమ్ముచున్నారు. కాని అప్పటికిని ప్రజలబరువులు తగ్గునను నమ్మకము గనుపింపదు. పోస్టుటెలిగ్రాఫ్ శాఖపై, 1927-28 సంవత్సరము నందు 4½ లక్షల సప్తము వచ్చెనట. క్లికడచిన బడ్డెట్టు సమయమున 76 వేలరూపాయల సప్తముమాత్రమే తటస్థించు నని యూహింపబడెను. వర్షింగు ఖర్చులు హెచ్చగు చున్నవట. ఈవిషయమును తిన్నగ పరీక్షించుట యవసరము. రాబోవు సంవత్సరమున 23 వేల రూపాయల లాభము చేకూరునని బ్లాక్టుగారు నమ్ముచున్నారు.

టెలిగ్రాఫ్ శాఖలోకి భారతీయులకు సరియగు ప్రవేశము లేకున్నది. దీనిని విశేషముగ యూరపియనులు ఆంగ్లే హైందవులును ఆక్రమించుచున్నారు. పోస్టు టెలిగ్రాఫ్ శాఖలో భారతీయుల కున్నతోద్యోగముల నిచ్చుచో, ఖర్చు తగ్గుననుటకు సందియములేదు. రాబోవు సంవత్సరమున ఋణమును తగ్గించు నిమిత్తము 5 కోట్ల 40 లక్షల రూపాయలను ఏర్పాటుజేసిరి. ఋణమయినను త్వరితముగ తగ్గిపోవుచున్నటుల గనుపింపదు. 1928 సంవత్సరమునకు బూర్గ

ము గలిగిన బజ్జెటు నష్టముల ఫలమును హిందూ దేశము పిమ్మట ననుభవించుచున్నది. 1923 సంవత్సరమున హిందూదేశమున కున్న 878 కోట్ల 88 లక్షల ఋణము వరుసగ జరిగెను. 1924 సంవత్సరమున 914 కోట్ల 83 లక్షలయ్యెను. 1925 సంవత్సరమున 956 కోట్ల 11 లక్షలయ్యెను. 1926 సంవత్సరమున 969 కోట్ల 4 లక్షలయ్యెను. 1927 సంవత్సరమున 975 కోట్ల 60 లక్షలయ్యెను. 1928 సంవత్సరమున 991 కోట్ల 61 లక్షలగునట. ఇట్టి పెరుగుదల ఆశను పుకొల్పజాలదు. సివిలు పరిపాలనపు ఖర్చు రాబోవు సంవత్సరమున 41 లక్ష లధికమగునట. అభివృద్ధికరములగు విధానములకై వెచ్చించుటకు డబ్బు మిగులదని, బ్లాక్ ట్యుగారు సూచించుచున్నారు. రాబోవు సంవత్సరమున సుంకముల రాబడి పెరుగుననియు ఆదాయపురాబడియు ఉష్ణరాబడియు పెరుగుననియు అంచనావేయబడెను. నల్ల మందురాబడి తగ్గును. రైల్వేలెచ్చెడిసామ్యు తగ్గునట.

1927-28 సంవత్సరమున లాభముగాని నష్టముగాని రాలేదు. సుంకములరాబడియం దంతగ భేదము లేదు. ఆదాయపుషన్నులరాబడిలో మాత్రము అంచనాకన్న 130 లక్షలుతగ్గెను. ఉష్ణరివిన్యూ 25 లక్షలు తక్కువగ చేకూరెను. రైల్వేలద్వారా వచ్చినరాబడి మాత్రము హెచ్చెను. 1928-29 సంవత్సరపు బజ్జెటులో సుంకములరాబడిని హెచ్చుజేయు పిలుగును. సివిలుపరిపాలనపు ఖర్చును మిలిటరీఖర్చును తగ్గించువీలుగను. సొల్లయేట్లను ఉష్ణాన్నును తగ్గించవచ్చును. భేజాభివృద్ధి కనసరియి. రైల్వేలు వై ఎక్కుడుభనమును విమోచించి హిందూదేశమును తర నాగరిక దేశములతోపాటు ఉన్నతస్థితికి గొంపోవవీలుగను. కాని భారతశాసనసభకు ఆయవ్యయములపై సంపూర్ణాధికారము లభించు వరకు ఇక్కార్యము సాధ్యమగునని దోచదు. ప్రతిసంవత్సరమునందును శాసనసభలో ప్రవేశపెట్టబడు ఇండియా బజ్జెటులను చదువుచో, హిందూదేశపు నిస్సహాయస్థితి తెల్లమగును. స్వరాజ్యసంపాదనము దూరముబోవుకొలదియు, హిందూదేశదుస్థితి పెరుగుచుగాని తగ్గిపోజాలదు.

నైమను కమిషను: భారతీయవైఖరి

నైమను కమిషనుపట్ల భారతీయులు చూపుచున్నవైఖరి, సరియైనదని, విదేశములవారు గూడ నంగీకరించుచున్నారు. ఇంగ్లీషులో మతమునకు ప్రతికూటరగు బ్రిటీషు శాఖవారు భారతీయుల బహిష్కారనిశ్చయము నెంతయు కొనియాడిరి. బ్రిటీషు లేబరు ప్రతినిధులు కమిషనుతో సంబంధమును వదలుకొనవలయు నని, వీరు తీర్మానించిరి. భారతీయుల ఆత్మగౌరవమును మాక్తనాల్లుగా రిటీవల పరిపాలనకొని కలనల్ వెడ్జిపుడ్డుగారు, కమిషనును బహిష్కరించి, ఆత్మగౌరవమును నిలిపికొనినందులకు భారతీయులను అభినందించుచున్నారు. చెన్నపురిలో నేర్పడిన ప్రజాపక్షమువారు నయితము, సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యమే తమ ఆశయ మనియు, భారతీయాభిప్రాయము ననుసరించి రౌండు టేబిలు సమావేశమును కూర్చినగాని ప్రయోజనము లేదనియు, ఈమారు వచ్చినపుడు తాము కమిషను వారియెదుట సాక్ష్యమియజాల మనియు, రాజకీయ

నిర్బంధితుల సందరను వెంటనే విడుదల జేయవలయు ననియు కోరిరట. నిజమేమన, కమిషనువారు పరిక్షింపవలసిన దేయియులేదు. ఇండియాతో సఖ్యపడదలచుచో రౌండు టేబిలు సమావేశములో భారతీయప్రముఖులతో కలసియోచించి, వారు సూచించెడిస్వరాజ్యవిధానమును ఆమోదించుటయే ఇంగ్లండు కర్తవ్యము. ప్రజాపక్షము బోలు సమాకారపక్షములయినను ఇట్టి హితవునే గజపుచున్నవి. పాపము చెన్నపురిలో నైమను కమిషను వారిని మనఃస్ఫూర్తిగ నాహ్వానించినవారు లేరు. రిపోర్టుల సంఘమువారు తమఆహ్వానమును మానుకొనిరి. ప్రజాపక్షమువా రికమిష సాక్ష్యమియమిరి. ప్రభుత్వకాలాల్లో గూడ వీరిని "తిరిగి పొందను" వాక్యములే ఎదుర్కొనెను. శాసనసభకు బోవగ, సభ్యులలో పలువురు గనుపింపరయిరి. వీరున్న సమయమున సగరమున జరిగిన బహిరంగసభలలో బహిష్కార తీర్మానము లామోదించబడుచున్నవి. కమిషనుకు తోడ్పడినందులకుగాను, ప్రధానమంత్రిగారిపై రేపటిదినము విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానము ప్రతిపాదించబడనున్నది. కమిషనుపట్ల అధికారాభిమానము దప్ప ప్రజాభిప్రాయ మేమూలను కనుపింపదు. నైమనుగారింకను భ్రమలోమునిగి యున్నారా? ఎవరు సాక్ష్యమియకబోయినను, తమ పనిని తాము ముగించుకొందుమని నైమనుగారు చెప్పిరట. ఆసంగతి ఎల్లరకును చెలియును. ఆపనిని హిందూదేశమునకు రాకుండనే జరుపుకొనవచ్చును. కాని శాసనసభ లింతవరకు కలుచుచున్న విశ్వాసరాహిత్యము దావని. లండను ప్రెస్సుపత్రిక యొకను స్టేటుకొన్నిలు సభను పట్టుకొని ప్రేలాచుచున్నది. స్టేటుకొన్నిలు సభ ప్రజాభిప్రాయమును వ్యక్తపరచు నని, భారతీయులు కలలో నయినను తలంచుటలేదు. స్టేటుకొన్నిలు సభవారు మాత్రము సెలెక్టుకమిటీని నియమించుచో, భారత శాసనసభ్యులకు బుద్ధివచ్చునని, ప్రెస్సుపత్రికతలంపు. కాని యాపత్రిక యయినను, వివేకులగు భారతీయులలో నత్యధికసంఖ్యాకులు కమిషనుపట్ల అవిశ్వాసము జూపుచున్నారని ఒప్పుకొను చున్నది. ఏదేశమందయినను, వివేకులగువారియభిప్రాయమే శౌర వింపబడును. హిందూదేశమునందు అట్టివారి యభిప్రాయమును నిరాకరింప వలయు గాబోలు! ఈమారు ప్రెస్సు పత్రికకు హిందువులపై దయ గలిగినది. కమిషనును బహిష్కరించుచో హిందువులు నష్టపడెదరని, ప్రెస్సు పత్రిక జెదరించు చున్నది. ఇట్టి జెదరింపులు ప్రబల నిశ్చయమును మరల్చవని తలచెదము. ఇన్నరు బ్రాక్వేగారు చెన్నపురినుండి "న్యూలిడరు" పత్రికకు వ్రాయుచు కమిషనువారవలంబించిన పద్ధతి లేబరుపక్షమువారు గోరినపద్ధతి కాదని సూచించిరి. రౌండు టేబిలు సమావేశమే సరియైనసమార్గ మని వీరుజెలుపుచున్నారు. నైమను ప్రకటనము లేబరుపక్షమువారు కోరిన కోర్కెకు విరుద్ధముగ నున్నదని బ్రాక్వేగారు సహేతుకముగ జూపిరి. ఇట్టిస్థితిలో లేబరు పక్షమువారింకను కమిషనుకు తోడ్పడుట వారి ధౌర్బల్యమునకు నిదర్శనము. ఎట్టి క్లిష్టపరిస్థితులలో నయినను భారతీయులు మాత్రము కమిషనును పూర్తిగ బహిష్కరించిననే ఆత్మగౌరవమును దేశగౌరవమును నిలుపుకొనగలుగుదురు. సత్వరస్వరాజ్య సంపాదనమున కిది యేమార్గమగును.

ఈజిప్టు : ఇంగ్లండు
ఈజిప్టుతో ఇంగ్లండు సఖ్యపడుటకు మారుగ మరల ఎడబాటు కెడమిచ్చుచున్నటుల దోచును. ఈజిప్టుపత్రిక ప్రచురించిన సంధినియమముల గాంచిన, ఈజిప్టుస్వాతంత్ర్యము నామమాత్ర మని జేలుచున్నది. ఇంగ్లండు అంగీకారములేనిది ఈజిప్టు ఇతర దేశములతో సంధిజేసికొన వీలుండదు. బ్రిటీషుస్థాన్యములు ఈజిప్టులో నిలిచియుండును. ఛేంబర్లెను గారు సంధివిషయమై ఏసంగతిని జెప్పకబోయిరి. ఈజిప్టుకు జెందవలసిన సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యము నిక నయినను ఇంగ్లండు ప్రసాదించనియెడల రౌండుజేశములకు మధ్యగల ఎడబాటు ఇంకను విస్తరింపక మానదు. కన్ఫరెన్సు ముత్రులకు ఏమాత్రము దూరదృష్టి గనుపింపదు. వీరి అసమర్థత నేడు పూర్తిగ వెల్లడి యగుచున్నది.

నాటిమనుగారి విజయము
బాంబాయిలో డెవలప్ మెంటు శాఖయొక్క వ్యవహారముల నన్నిటిని పరిశీలించుటకు అనధికార సంఘమును నియమించుటకు ప్రభుత్వమువారు రంగీకరింపవలసి వచ్చెను. దీనియందు నారిమెను లాల్ బినారాయణ్ జీ హుస్సేనుభాయిలాల్ బహాద్వి రఫీద్దీన్ మహమ్మదుగార్లు సభ్యులుగ నియమింపబడిరి. నారిమెను గారిని ప్రాసిక్యూటు జేయుటలో తమయుద్దేశ్యము అభివృద్ధిశాఖయొక్క రహస్యములను గ్రహించుటకే యని, ప్రభుత్వసభ్యు డీనమయమున జెలుపుట కడుచోద్యము. ఎప్పటికెప్పుడీ ప్రస్తుతమును సంశ్లిష్టాపకమునకు వచ్చుచున్నది.

రాయలు కమిషను బహిష్కరణము

స్పెండరుగారు
లండన్, ఫిబ్రవరి 29:—మిల్నరు కమిషను సభ్యులలో నొకరుగ స్పెండరుగారిట్లు దెలుపుచున్నారు. ఈజిప్టు మిల్నరు కమిషనును బహిష్కరించిరి. ఫలితములేకపోవుటయేగాక ఒక సంవత్సరమువరకు ఈజిప్టుకు నష్టముగ రాయబారమును ఆలస్యమై ఆగిపోయినది. భారతీయులారా, నైమనుకమిషను నిరాకరించిరిని మిత్రమును చెడగొట్టుకొనెదరు. తృధాకాలయా పనదప్ప శరొకలాభము గన్పించదు. కడపటపోయి 'కొలక రానికొయ్యల' చేరిలో బడెదరు. అసగా భారతీయుల ఆశయములపట్ల సాగుధూతిలేనివారేచేరిలో బడెదరు. శార్లెపురుగు భారతీయులకు ప్రతిహతులుగ నుండురు. ఏదోసాకుబన్ని భారతీయులు అనర్హుల నెదరు.

కామస్సునభలో భారతదేశవ్యవహారములు

కార్మిక సభ్యుల శ్రేణులు
ఇండియా ఫ్యాక్టరీ ఆక్టు
లండన్, ఫిబ్రవరి 27:—కార్మికసభ్యుడు రావిన్స్టా గారు ఇండియను ఫ్యాక్టరీ ఆక్టునుగూర్చి దీర్ఘముగ ప్రశ్నించిరి. ఇండియను ఫ్యాక్టరీ ఆక్టుక్రింద 849 మందికి శిక్షలు పడెనని వింటున్న ప్రభువు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చెను.
ఇకమందు వర్తకపు తగవులను పరిష్కరించుటకు పని వాండ్రకు యజమానులకు శ్వాసము గల్గెనటుల విచారణసంఘమును నియమించు శాసనమును ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ప్రజేశపెట్టెనున్నారని వింటున్న ప్రభువు జెలియజేసెను.

విదేశవార్తలు

సివిల్ సర్వేయింగ్ వర్తన

(బీము సర్వేయింగ్)

జనీవీపు లేఖ

లండన్, ఫిబ్రవరి 27:—విదేశపు కలెక్టర్స్ (ఫ్రాన్సు లలో జే. డి. గ్రెగోరీగార వానమాదిని దెలిసి విచారణలు మును నియమించిరి. గ్రెగోరీగార వేరము నుజానగుచే ఆతని ని పరిలోపించి తొలగించిరి. ఇతడు విదేశాంగసహాయములిగ నుండెను. ఫ్యాంకోలో ఇతను ఇటీవల రాజకారములకు పల్లెను. 1928-1926లో 297,000,000 ఫ్రాన్కుల నొడిగెను. దెలియయ్యుండును కలెక్టర్లనుగా జేసిని తేలిపి ఇతని ని గిడివిపెట్టటకు కారణము కన్పించినది. విశేష అనభవము బ్యాంకుల యధికారి ఇట్లుచేయుట తుంతవ్యయము గాదు. తన తా వేదాదులను నుండినట్లు చదులు తానే ఇట్లుచేయుట గర్హ మునది. జనీవీపు లేఖను ఇటీవల తనసంకేతముతో రాజ్ విస్సిగా రికేషన్ల సంబంధమున, తత్సందర్భమున 1924 లో కార్మిక ప్ర భుత్వము బీహేవులకును కారణమును ప్రస్తావించిరి. ఈ విష యము సాక్షులను ప్రమాదముచేయించుటకు విచారణలమున ను అధికారి నుచేసి కార్మికపక్షమువారు దెలుపుచున్నారు. బ్యాంకు ప్రభుత్వము రాగానే గ్రెగోరీగారి కంబ్యూనియన్ ఆఫ్ ది పార్ట్ ఆవి విచారణనొసగిరి.

నాక్సిటీ వారి కి కిరమగ ముద్రించిరి. మూడు సంవత్సర ములు తక్కువవారాలో నుండిరి. ఏమిటిగానిని రాజీనామా నీయమైనది. రాజీనామా నంగీకరించెదను. తనదబ్బుకొనుట జనీవీపు లేఖను గ్రెగోరీగారే పుట్టించినవయమున గూర్చి ఎంత మాత్రము నిజముగానిని నిర్ధారణజేసిరి. ఆపని గ్రెగోరీగారి తేఖా ప్రకటనమును నూడచినది. ప్రకటించుట చేయింకొనకమునుకు ప్రతిపూలమేము రాతము. నిందితలెప్పుడు ప్రకటన ఆంధ్ర ప్రదేశ్మునుగ వ్యాపకముగ ప్రచురించవలెనని. దీనిని వాకి కలెక్టర్లు నాలోపించి రచనానాదిని వచ్చివాల్సిన గా రచన నున్నది. పర్ రీక్రొగారు కమన్వెల్త్మున, కలములవారనిరి క్రొవోగిగానుండి బలవాదమును బోవుచుండి ఎండిబెట్ట దగిలె ను. క్రొవోగి నిగలవించెను. విశేషమునును బోయెను. ముఖ్య గాంబుచున్నది.

వాషింగ్టన్ గంటలబడంబడిక

బ్రిటన్ సంతకము చేయకుండుటకు కారణము

వాషింగ్టన్, ఫిబ్రవరి 27:—వాషింగ్టన్లో జనివాండు జని చేయుంల బడంబడికను ఏల బ్రిటన్ ఆమోదనకేరని కావనవ్యవధిలో ను గారడగ, బ్రిటన్ ప్రతిఘటన సర్వాధి కారణము బోలేయియు నాకు బిరెయికికను పంకకము చేయతి నియు, దీని బిరెయికికను సంపాదించు దానిని ఆమలు జంపవలెన, ముందు ఇంగ్లండులో విధానమును దీనికి ఆమలు గామగ చేసినదాని బీలులొనియు ప్రభుత్వముతరపున బెట్ట గ్నగాడు దెలిసిరి. పార్లమెంటు కారణకరమును బడంబడిక తేల్చియొ గంపరియు దీనిని ఆమలు జరిపిన వాటికి భంగము నుల్లసనియు తత్కారణమున గొప్పగంధ్రశము బయలు దెలుపనియు ఆందుచే ప్రతిఘటన చేయుటకు బీలులొనిది.

పార్లమెంటునుండి మండ్రికమును బోవుచున్న ఎక్స్ ప్రెస్ లులు నిన్న పట్టాలనుండి తొలగిపోయెను. బండ్లు విగి విడిచివది. ఎవరికిని ప్రమాదము కలగలేదు.

జైల్లను

ఇటలీ సేన లాక్రమించుకొనుట

స్ట్రాస్ బుర్గ నుండి సేనకుటు
రొమ్, ఫిబ్రవరి 27:—జైల్లను ఇటీవల సేన గాల్గొనుట యొగిన్నిది. సేనకుటలయ అందుచిరి. 400 మంది హత్యురీ ఇంటిబాగు 200 మంది హత్యురీ.
స్ట్రాస్ బుర్గనుండి ఫిబ్రవరి 28 తేదీని బుధవారము సాయంత్రము పొల్ల మెంటులో వచ్చిందెదను.

“లండన్ ఎకనామిక్ న్యూస్”

సంఘము

వాషింగ్టన్

భారతీయులారా ఆత్మగౌరవము ప్రధానము
కర్నూ వెడ్డిక్ డ్ గారి ప్రబోధము

లండన్, ఫిబ్రవరి 28:—లండన్ ఎకనామిక్ న్యూస్ సంఘమువారు వార్షికవిందు సత్పరి. బర్మింగ్హమ్ మహారాజు, కర్నూ వెడ్డిక్ డ్ సకలతల్లా మున్నగునాడు వచ్చిరి. భారతీయభాషానిని గూర్చి వేదము గ్రాహంబోలు గారు మాట్లాడిరి వెడ్డిక్ డ్ గారు ప్రస్తుతము నిచ్చిరి.

బహిష్కరణమును సమర్థించుట
కర్నూ వెడ్డిక్ డ్ గారు భారతీయులు పయమును కమి చునను బహిష్కరణమును సమర్థింపమనిరి. బహిష్కరణముచే భారతీయులు ఆత్మగౌరవముగల దేశభక్తులుగ సమానప్రత్యయ లకు నిలబడిరి. ఆత్మగౌరవమునాటివచ్చు లేదు. ఆత్మగౌరవ మును గాపాడుకొనడు. ఇండియాలో తనకు అన్ని తరగతు లందు అన్ని పంపుములందు తనకు స్నేహితులు గలరని. వారిలో భిన్నాభిప్రాయమున్నను ఆత్మగౌరవము నెన్నుకును త్యజించ లేదు. వారి ఆత్మగౌరవమే మానవసము.

వైద్యకాగారి లేఖలో ప్రకటించిన విషయములను సా ధించినది కార్మికపక్షమువారి ప్రయత్నములే అని మేజరు గ్రా హంబోలుగారు దెలిసిరి. ముఖ్యమును కొన్ని విషయములు ఆలే ఖలో లోపించిన వనిరి.

1926 చీనాప్రకటనమును గూర్చి దెలిసినపుడు అంద రును ఆమోదనమును దెలిసిరి. 1921 లో సాన్యమైనది, నేను సాన్యముగాదని బ్రిటన్ పత్తనుగ నుర్తింపవని చెప్పి అంద గును మృత్యుమును దెలిసిరి. భారతీయభాషా ముందజేసినది. తన వ్యవహారములను ఎక్కువ జాగ్రత్తతో నిర్వహించుకొని గల హిందూజాతిపట్ల బ్రిటన్ ఏల, చీనాపట్ల జూపిన భావమున గ్రాహంబోలుగారు అడిగిరి. ఒకదేశము ఇంకొకదేశమును పా రించుటకు తైతికవాక్కు లేదు. భారతీయులు తిప్పకేయుట సహజము.

ప్రభుత్వమునంతట భారతీయులను కేసులకే భారతీ యులు సంస్కరణములను గోరుచున్నారని కొందరునున్నా రు. భారతీయులు తమదేశములో తాము యధికారము, యజ మానులగు నుండునరు వార పూర్తిగ ప్రభుత్వమును భారతీ యులము కేయలెనట సహజముని గ్రాహంబోలుగారు రనిరి. అది ప్రతిభారతీయుని ధర్మము ఇంగ్లాండులో వచ్చు భాంత విద్యార్థులు ఆంగ్లేయులు భారతీయులు పరస్పరగౌరవభావము తో జూచుకొనవలెనటనేయు వాగ్దేవి, భారతీయు భారతవిద్యా రులై నున్న దనిరి. పరస్పర గౌరవ భావమునాదనే ప్రతిపంబుధ మేర్పడుననిరి. ఇంగ్లండును భారతవిద్యార్థులు ని నేకమునగడించుటవచ్చిరి. కాని నిజపరిస్థితులను ఒ రవోకరు తెలిసికొనవచ్చు ఆ విజ్ఞానము సక్రమముజనము.

ఇండియాగూడె దొమనియనుతో బాటు సమానగౌరవ సానము నాక్రమించుకోజాన కెదురుజూచుచున్నాడనని, స్వాధీ ను విహారాజు దెలిసెను

మొదట కమిషనరువిచారణకు కావలసిన సంగతులన్నియు వెడ్డిక్ డ్ నివేదకలోనే యున్నవనిరి.
లండన్ విశ్వవిద్యాలయముక్రింద నన్న పాఠశాలల దున్న ఈపాఠశాలలు భిన్నాభిప్రాయములైన వారిని తొల గించుటకు బీలులొనిండి నిబంధనలన్నవాయు అందుచేతనే అన్ని దేశీయులనుండి, అన్నివర్గములవారి నెక్కి విద్యుచున్నారని సర్ విశేయం బెట్టిరిరనిరి. జనీవీపు లేఖవిచారణ సందర్భ మున ఇంగ్లాండునుండి తొలగించబడిన గ్రెగోరీగారులు ఎవ టిగో తోయనిప్రకటనమును బోయరట.

ప్రభుత్వప్రభుత్వము పట్టుటకు జనీవీపు లేఖయే కారణ మనియు అందుచేతనే ఆలేఖపుట్టుపూర్వోత్తరమును విచారణ సంఘమున గావపపండి ప్రభుత్వమువారుచేయుటకు కారణ మనియు పూర్వప్రతిక బెంపుచున్నది.

సినిమా ప్రమాదములు

లండన్, ఫిబ్రవరి 27:—ఇటలీలో గ్రివిజో సినిమా ఆలయములో రిరి మంది గురిపోయిరి. 20 మందిగాల్గొనుటల నిగితను. మేజస్ట్రేటు సహాయము చేయబోవుచుండి ప్రోవోలో ఆతని పోలూగు బ్రహ్మచారి. మూడారు ద్రోహకు చనిపో యెను. మేజస్ట్రేటుకు దెబ్బలుతగిలెను రహదారిపసిగోలోయాడ సినిమా టూల్ 15 స్థల చనిపోయిరి. 18 గుర శవములను బైటకు దిసిరి.

క్యోవెలునర్స ఫిల్మ్

ఆక్షేపణలు

లండన్, ఫిబ్రవరి 27:—ఫిల్మ్ గూర్చి దొమనియను ప్ర భుత్వములతోను ఇతరప్రదేశ భభుత్వములతోను ప్రభుత్వాభి ప్రాయమును చిరుపలేనిరి కర్నూ ఆమోగించుడిసిరి. ఫిల్మ్ పరిశీలకసంఘము నేర్పాటుచేయుటనుగూర్చి ఆపుకేసిరి. హో ముమెంబరు లేనందున ఈవిషయము ఎత్తుకొనకడు.

క్యోవెలునర్సను దబ్బుకొనుట సినిమాలో ప్రదర్శించు ట బాగులేదని చాంబర్లెనుగా రనిరి. సాధారణముగ ఫిల్మ్ పరిశీలనము హోమసెక్రెటరీపని పూర్తిగ విదేశాంగకార్యాల యముతో గూడుకొన్నది గాదు.

చాంబర్లెనుగా రనుకొన్నటల క్యోవెలునర్ కాలనిరా కరించిన వైవిధ్యని కాలినటల ఫిల్మ్ లో లేవనియు ఊకిక్య మావిచిరసియు ప్రభుత్వాధికారి యెనరుకు ఈఫిల్మ్ మూడ లేవనియు విల్యాక్కుగారు దెలిసిరి.

ఇటలీ ఆస్తియను తగవు

ప్యారిస్, ఫిబ్రవరి 27:—ఇటలీ ఆస్తియనుతగవు వా ర్తాపత్రికలు జాగ్రత్తగ కనిబెట్టి జూచుచున్నవి. ఆస్తియనుగి సరిహద్దుగోనికి ఇటలీనుండి ఇటీవల దొంగతనముగ మరభివర్తన య బంపబడె ననువిషయమును జాతినమితి విచారించుచుండ వారిదృష్టి నెందుండి మరలించుటకు మున్నోలినగా రిట్లు జేసెరని వోయిక్కు దూప్కపీలుప్రతిక నాకొనుచున్నది. కాని నీనీగ మున్నోలిన గాదు వ్యర్థప్రయత్నము లగుచురనియు ఒకదానిలో బోకుండ రెండువిక్రములు ఆతనిని ఆవహించునని వాలంటీరు పత్రిక వాయుచున్నది.

ఆస్తియనుగి వికమత్వమునకు జర్మనీ వెనకుండి ఆస్తి యా నాడించుచున్నదని గ్యాయిపత్రిక దెలుపుచున్నది.

ఆంగ్లో ఈజిప్టు సంబంధములు

(బీము సర్వేయింగ్)

లండన్, ఫిబ్రవరి 28:—ఆంగ్లో ఈజిప్టు సంబంధములను గూర్చి లండన్ ఇండిపెండెంట్ పత్రికను. ఈజిప్టు ఒప్పకొన్నగాని వ్యవహారము నడు సనుకొనుచున్నాడు.

ఆఫ్రికాలో ప్రదర్శించుటకు ముందు డాక్ ఫిల్మ్ కు జూచుటకు ఎల్. సి సి సభ్యులను విల్యాక్కుగారు ఆహ్వానిం చిరి. వచ్చేవారము ప్రయత్నముగ బెర్లిన్ లో ప్రదర్శించెదరను.

జనీవీపు లేఖ

(బీము సర్వేయింగ్)

లండన్, ఫిబ్రవరి 28:—జనీవీపు లేఖ నిదేశాంగ కార్యాల యమున కొంతకాల మున్న దనియు ముగ్ధావాల్సినగాడు తో కర్నూ కలుగజేసికొనలేననియు అను ఆక్షేపణలు నిరాధార ములైనవని ఇప్పటికయిన సివిల్ సర్వేయింగ్ విచారణసంఘ విశేషకమాలమున తేలినదని రాంకే ముగ్ధావాల్సిన గా రనిరి. చనిపోయిన గ్రోగారి నిందులో దింపుట తప్పనిది.

పెరిషియా ప్రభుత్వము

విదేశీయుల హక్కులు

(బీము సర్వేయింగ్)

లెహరక్, ఫిబ్రవరి 28:—1927 సంవత్సరములో రగు సంవత్సరము అయినవికప విదేశ ప్రభుత్వముల హక్కు లన్నిటిని రద్దుజే సెదమని పెరిషియా ప్రభుత్వమువారు ప్రక టించినను వారి సంకల్పము సాగలేదు. దీనికి కారణము బ్రిటిషు అధికారుల బుత్తిచేయె.

హిందూ వియమానికము 12000 పెర్ర పయనమును పూర్తిజేసి క్రిష్ణానాథుల జేరెను. ఫిబ్రవరి 7 తేదీని క్రొయి డ్ గా నుండి బయలుదేరెను. నడిరాజ్యమునకు బోయిన పివప ఆస్తిలియనుండి ఇంగ్లండు చేరెను.

మెక్సికోయాత్రకు 17000 మందికంటె ఎక్కువగా బయలుదేరిరి. చాలమంది బాహుళుండి పయనమున్నాటి. నెకుటి కంటె ఈ సంవత్సరము 2000 యాత్రికులు ఎక్కువ వచ్చిరట.

సివిల్ సర్వీసు విచారణ

ప్రజామోక్షము

పార్లామెంటు ప్రభుత్వమునకు చేరవలసినవారు...

అండ్ కో, ఫిబ్రవరి 28:—ప్రభుత్వమునకు చేరవలసినవారు...

ఏవత్తుమనాడు ప్రభుత్వమున నడుపుచున్న సివిల్ సర్వీసు...

మొదట సివిల్ సర్వీసు అధికారులు తమధర్మమునకు విరుద్ధముగా ప్రవర్తించిరి...

సివిల్ సర్వీసు విచారణసంఘమువారి నివేదిక సివిల్ సర్వీసు కంఠమున కళంకమును ఆపాదించుటలేదని డియరీ మోరార్లాపత్రిక చెబుచున్నది.

మాంచెట్టకు గార్మియునుపత్రిక గూడ సివిల్ సర్వీసు గౌరవమునకు భంగపరచుటకు విచారణసంఘమువారు తేసి రనియు కీక్షితులైనవారు తొందరపడి రిక్రీమినేషన్ చేయించు ఇందులో తిక్కునైనా లేదనుచున్నది.

సివిల్ సర్వీసులు లేకు అధికారులు స్వలాభమునకు వినియోగించినవలయు నిరాధారములు విచారణ సంఘము వారు చెప్పినవియు ప్రభుత్వమును స్వార్థపరము అధికారులు తిరుగబడుటకు గిరాగరిగాలు జిసిసిఫులేఖా సంబంధము నాతని యధికారమును వినియోగించినవలయు గూడ అబద్ధముని చేసినవనియు డియరీ ప్రాంతము పత్రిక చెబుచున్నది.

మోటారు వందెముల ప్రమాదము

పరిహారము

లోయో, ఫిబ్రవరి 28:—ప్రాంతములో లోయో పట్టణమున మోటారు వందెములలో పోటీ పన్నినవారికియు పోటీలు వాడుకు చనిపోవ వారి భార్యయును పిల్లలును ప్రేక్షకులును పరిహారమును గోరిరి.

ఇరాకు పరిసరములు

అండ్ కో, ఫిబ్రవరి 27:—ఇరాకుకు రక్షణము సరిగా లేదని పరిశీలన తెలియను. అందుచేత పోరాడు మిదబునునున్నారు.

ఇరాకు రక్షణమునకు ఇరాకులో నిర్బంధ సైనికత్వమును తక్షణము ప్రవేశపెట్టవలెననియు అట్లానస్ట్రీస్ బ్రిటిషు పన్నులను భరించు ప్రజలను భారము తగ్గినదియు ఆవిషయమై ఏప్రిలులో బర్మానుకు బోవునట్లును చాదగదనము. వాతీయ పత్రికను సెలవొచ్చి అంగ్లో-ఇరాకు సంబంధములకు పెంపొందేయటము పొటులకొనెను.

ఇరాకు సమస్యలగుర్చి బేరగారు బనీవా కేగి అనబడుండి తక్కికేగదరు తురుష్క ఇరాక్ లతయములు ఒక్కటని ముష్టసా తెములుపొసాగాకి వచ్చుకొన్నవరకు.

కేపు ప్రభుత్వము అసాలోగ్యముగ నున్నది. వ్యాకులో ఉన్న వయద్య చికిత్సలయమునకు బోయిరి.

నైమనుకమిషనును స్టేటు కవున్సిలు

అంగీకరించుట

మొదట పొగడుట

అండ్ కో, ఫిబ్రవరి 28:—అసెంబ్లీ నైమనుకమిషనును బహిష్కరించి భారత రాజకీయ ప్రభుత్వమునకు గోల్పోయిరి.

ఇండియా ప్రభుత్వమువారు స్టేటు కవున్సిలును సెలబ్దు కమిటీసభ్యుల సెమిన్యోనువలెనని కోరుపరికి అసెంబ్లీలో బహిష్కరించిన సభ్యులగుడ దారికి రావచ్చు ననుచున్నది.

జిన్నావారికి హిందువులకును రాజీవదురక పోవుటచే హిందూ మతస్థులకు తగవులు మరల తలయెత్తును మరల కొట్టాట బయలుదేరవచ్చును. ఈ యుద్ధప్రవమును గుర్తించి హిందు నాయకులు అతివాదుల ననుసరించుటకు ముందు ఆలోచించి నిర్మాణకార్యక్రమమునకు కొన్ని మార్పులు చేయుట మంచిది. అప్పుడే వారి ప్రతిపక్ష ఇంగ్లండులో చాలభంగము వచ్చును. దీనికి కారణము వారు సయినను కమిషనుపట్ల జూపిన వైఖరియే. కొందర కావ్రతిపక్షమున ఎంతయో గొప్ప పయమును కమిషను బహిష్కరణమునకు అనుమతించు ఎక్కడు స్వర్గముగ నున్నాడు. గాన ఇంకను ఆసహాయాద్యము నాయకుల యాజమాన్యమున అదెవలో బడిపోయెదరా?

చీనాలో

80 గ్రామములు మునుగుట

20,000 మంది ఇండ్లు లేకుండుట

ఎల్లాగునది పొంట్

పీకింగ్ ఫిబ్రవరి 28:—ఎల్లాగునది పొంగి గట్టు తెగినది. 80 గ్రామములు మునిగినవి. 20000 చీనా ప్రజలు ఇండ్లు లేకున్నాడు.

కనడా ప్రభుత్వమువారు నయమానిక సంఘములను సెలవొప్పుచున్నాను. 20 వనూనడులను చెప్పించుచున్నాడు.

యుద్ధములో

విషవాయు ప్రయోగము

వలనను ఒడంబడికను బ్రతుకు ప్రవసరుచుటలేదు

అండ్ కో, ఫిబ్రవరి 28:—యుద్ధములో విషవాయువును ప్రయోగించరాదని చేసికొన్న ఒడంబడికను ఇతర ప్రభుత్వముల వారు అందిరను ప్రవసరచినగాని తాము ప్రవసరచువారము గామని స్టాన్లీ బార్న్లీడు గారు కామన్వెల్థులో చెప్పిరి. ఇతర ప్రభుత్వములతోను చేచియుండక బ్రతుకు ప్రాంతివారి మార్గమును త్రొక్కి ప్రవసరచవలెనని క్వెన్స్ గారడుగ ప్రవసరచుటకును, లేచియుంటిమేని అచియే లాభముగ నుండుననియు, తమ తెలిసినంతవరకు ఎవరను దీనిని ప్రవసరచలేదనియు చెప్పిరి.

మద్యపాన నిషేధము బ్యాంకొజరులో 29 లేదీ తెలవార గానే అమలులోనికి వచ్చును. ఈలోపుగ సారాయిని గుర్తుంచుటకు అతిశీఘ్రముగ నాకలు బయలుదేరనిది. సార్లాండు నుండి 20000 పీపాలును, పహమానుండి రెండు పొగయోడలును పరకును బహిష్కరచినవి.

హింగ్లరు వెమానికుడు

అండ్ కో నుండి బార్న్లీడు పోర్టుకు హింగ్లరుగారు 184 గంటలలో బోయిరిని కామన్వెల్థులో నయమానిక కుంతి చేరి వెను.

ఆయన గౌరవార్థము సర్కార్లన్ మేక్స్వెల్లగారిక విమనమును బహుగతి నిచ్చిరి.

ప్రతి యజమానుల, పనివాండు సమావేశమై నాయకు గలయు సర్వించి ఎట్టి తొప్పునమున తేసికొనకనే సామవారము నరకు సభకు ఆవుతేసిరి.

అంతర్జాతీయ పయమానిక కేఖలకు చెబుపు ప్రవక్తము నొకదానిని ఏర్పాటు చేసిరి.

ఇంగ్లండు - ఈజిప్టు

బెడంబడిక నయన

కెయిరో, ఫిబ్రవరి 28:—ఎల్. ఆహారం పత్రిక అంగ్లో ఈజిప్టు ఒడంబడికనుగూర్చి ఇట్లు ఆంధ్రనాగా చెబుచున్నది:

- 1. మార్గాలు ఈ నాగు ప్రదేశములో బ్రిటిషు సేనలుండును. కాని ఏప్రక్కనో తెలియదు.
2. నూదాను విషయమై ఏకో ఒడంబడిక కుదురునరకు అంగ్లో ఈజిప్టు అధికారమును మార్చుటకు తలపెట్టుకు.
3. ఈజిప్టులో బ్రిటిషువారు సలహాదారులగ లేకుండ ఈజిప్టు చేసికొనవచ్చును.
4. ఇతరమార్గములు బ్రిటిషు అధికారములో నున్నటులే వైమానికాశము గూడ వారి అధికారములోనే యుండును.
5. ఈజిప్టు విదేశాంగవ్యవహారము బ్రిటిషువారి కధికారముండునని పరిశీలించుమందురు. కేటుబ్రెటను సమ్మతి యున్నగాని ఈజిప్టు విదేశ ప్రభుత్వములలో ఒడంబడికను చేసికొనరాదు.
6. సర్దారుగ ఈజిప్టు వ్యక్తియే యుండును. ఈవరకులు బాగులేవనియు ఈజిప్టును మ్యాంజేటు రాజ్యముగ (బ్రెటను యాదువున్నదనియు ఆనతిక ఖండించుచున్నది.
కాని ఈ అంధనా నిజముగాదని నహస్ పొసాగారు చెబుచున్నాడు.
అంగ్లో-ఈజిప్టు రాయబారములు అతినిగూడముగ నున్నవి.

కెయిరోనుండి బ్రిటిషు సేనలను మరలించెదరాయని కామన్వెల్థులో అడుగ, అంగ్లో ఈజిప్టు రాయబారముల కాగితములు చేరువరకు వేచియుండవలె ననియు సూచించబడు అంగ్లో-ఈజిప్టు ఒడంబడికను పార్లమెంటు ఆమోదించనిచే ప్రవసరచువారము గామనియు చాంబలేగారు చెప్పిరి.

జపాను ప్రజలసభలో కొట్టుకొనుటచే 100 మంది బట్టుకొనిరి. పోలీసు వారిని రాళ్ళతో కొట్టిరి.

అంగ్లోరాను క్రొత్త ఆలంకరించుటకు 2000000 పానులను వంజారు చేసిరి.

సెప్టెంబరుసభలో స్పెయిను జాతిసమితో తేవ ననుకొనుచున్నాడు. దీనివలన ఫ్రాంకో స్పెయిను ఒడంబడిక తంజీ రునుగూర్చి జరుగును.

జపాను నాకాదశము చీనా కేసునున్నది. హంకాంగు అధికారులు అవ్వించుటకు ప్రయత్నములను చేయుచున్నాడు.

రెపోరరు చమన్లాగుారి కేసు విచారణ

ముద్దాయి తాను నిర్దోషి ననెను

ఈ నెల 18 వ తేదీ ఢిల్లీలో భారతాపనసభలో నైమనుకమును బహిష్కరించుటకు మోహించబడినపుడు సర్ బేసిబుల్లా కెటుగారిపైని చరిత్రపెట్టును పడవేసినందులకు హిందూ స్థాను మైయుపత్రికా లేటు విలేఖరియగు చమన్లాగుారిపైని తేబడినకేసు విచారణ నిన్న 29 వ తేదీని ఢిల్లీ నగరమున ఎడిషనులు డిస్మిట్టు మేజస్ట్రేటు బి. జి. ఏడర్నసుగారివలన ప్రారంభించబడినది. ఆనాడు సభలో ప్రాశస్తీనియు అత్యధికముగా పార్లమెంటులను గావించుమండిరి. ఆలోచనలను జరుగుచుండగా యేదో ఆకస్మికముగా నా తలపెట్టెను. నాకు తులకలము సృష్టితప్పినది. నాకు తెలివి మచ్చసరికి చాలమంది సభ్యులు నాచుట్టును చేరియుండిరి. ఒక చిన్నచేతిపెట్టె నాయెదుట క్రిందబడియుండెను. అధికముగ ఉండ్రేకము నాకపుడు కలుగుటచే నేనా పెట్టెను పోతేసితిని; గాన నన్ను తుమింపగోరెను అని ముద్దాయియే నాతోచెప్పెను అని బ్లా కెటుగారు తెలిపిరి. "బక్రె-హు" హెనుప్రభువు ప్రసంగమువలన నాకత్యధికముగ నాగ్రహము కలిగెను. ఆయుర్రేకమువలన నేను నా పెట్టెను విసరివేసితిని; గాని బ్లా కెటుగారిని కొట్టవలెనను నభిప్రాయము నాకంతమాత్రమున లేదు అని ముద్దాయి తెలిపెను. ప్రభుత్వోద్యోగి తన విధిని సరవ్యవించుడగా కొట్టుట ఆను చేరముచు ఐ. పి. సి. రిటర్ నెక్కును ప్రకారము మేజస్ట్రేటు ముద్దాయిపైని మోపెను. ముద్దాయి తాను నిర్దోషి ననెను.

(ఆ. ప్రె.)

చెన్న పురి శాసన సభ

ఆయ వ్యయ పట్టిక పై చర్చ

అధికారతర సభ్యుల విమర్శనలు

చెన్న పురి శాసనసభ వారి యంతరము 11X01 లకు తిరిగి పరమేశ్ మేనపుత్రుడు ప్రశ్నోత్తరములనువంతరము ఆయ వ్యయ పట్టికపై చర్చ జరిగెను. పర్ జాక్ నెనునుగానను, ఇతర సభ్యుల సంగు సభ్యులును, ఈ దినమునగూడ వచ్చి పశ్చిమమునైపు గ్యాల రీలో కూర్చుని 12 X01 లవరకును చర్చలకు జూచుచుండిరి. కాంగ్రెసు పక్ష సభ్యు లీదినమునగూడ సభకు హాజరగాలేదు.

డి|| బి|| కృష్ణమనాయుడుగారు

డి. బి. కృష్ణమనాయుడుగారు, ఆయ వ్యయ పట్టిక చర్చకు ప్రారంభించుచు, మొట్టమొదట కావేరీ ప్రాజెక్టును నిర్మించుటకు మొదలు వేసిన అందనాలకుంటే ఇప్పుడు దేనిపు అందనాల చాల మెచ్చుగ నున్నవనియు నుడివిరి. వీరిపై ఆయ వ్యయ రా బట్టుట కు చాల కాల ము పట్టును. అందనాల ను మించుకుండ జూచుటకు ప్రభుత్వము వారు ప్రత్యేకముగ శ్రద్ధ వహించవలెను. లేనియెడల రాష్ట్రీ యధికారి చాల కష్టాల మును, చాలకాలమువరకు ఆయ వ్యయముల రెంటిని సరిపెట్టుట కవకాశముండదు. కృష్ణమనాయుడుగారు ప్రభుత్వమువారి విధానమును గురించి ప్రసంగించుచు, రెన్యూయిల్లు ఇంతవరకును ప్రవేశ పెట్టవలెనను అట్లేసింది. డి సెంట్రలైజేషనును గురించి విచారించుటకు నియమింపబడిన రాయలు కమిషనువారును, బాయంటు పార్లమెంటరీ కమిషను వారునుగూడ అధికారులలోనే ఇట్టి బిల్లును ప్రవేశ పెట్టుట వాంఛియును నిశ్చయించిరి. పిమ్మట మరగాను ప్రభుత్వమువారే ఈ విషయమును విచారించుటకు సర్ వాల్చి బుల్టా ఖాకా గారి ఆధ్వర్య క్షేత్రం ది నోక సంగు మును నియమించిరి. ఆ పై ము మొలుకు నిశ్చయించు సభికారకు నీసభవారి కొనసరు నోక బిల్లును ప్రవేశ పెట్టవలెనని సదరు సభ్యులువారు నిశ్చయించిరి. అప్పటికిని ప్రభుత్వమువారికి శ్రద్ధవల్లులేదు. చాలకాల మూరకాని, తుదకు ప్రభుత్వమువారు పై అధికారమును శాసనసభ వారి కొనగకుండు ప్రభుత్వకార్యనిర్వాహకవర్గమున కొనగను, నోక బిల్లును ప్రవేశ పెట్టిరి. అందుచే శాసనసభ వారి రాబిల్లును ప్రవేశ పెట్టుట కనుమరిసి నిరాకరించిరి. శాసనసభ వారి కంగికారయోగ్యముల బిల్లును ప్రభుత్వమువారికింకవరకును ప్రవేశ పెట్టకపోవుట విచారకరము. ఇకమీదటనైనను ప్రభుత్వమువారు త్వరలో నిట్టిబిల్లును ప్రవేశ పెట్టవలెనని నమ్మెదను.

కృష్ణమనాయుడుగారు ముగించుచు, నూతనవత్సరముల కాలమునుండియు, ప్రజలధికముగ గాంధీజీన మొనర్చుచున్నా గనియు, చాలమంది అధికారులగుడ అందు కనుమలముగ శిశువులకేరినియు నుడివి, ప్రభుత్వమువారికిను ఈవిషయమున శిష్యముగవర్తను డిసికొనవలెనను అభ్యుత్తమును చెలిసిరి.

డి|| బి|| పి. కేశవపెట్లెగారు

డి|| బి|| పి. కేశవపెట్లెగారు పిమ్మట మాటలాడుచు లేచి, ప్రభుత్వసభ్యుల కెదురుగ స్వరాజ్యపక్షమువారు కూర్చుండు స్థానములవద్దకు వచ్చి మాటలాడుట కధ్యక్షుని అనుమతి నడుసుచు, "అవి అప్పక్యములు గావని నమ్మెదను!" అనిరి.

అధ్యక్షులు:—ఆబల్లులు అప్పక్యములు గావు.

డి|| బి|| కేశవపెట్లెగారు పిమ్మట మాటలాడుచు, ప్రభు సమున దత్తమండలమును సర్వకాల సర్వావస్థలనునును వ్యాపించియు యోగపరిశీలకును వివరించిరి. ప్రజలధి అటుల దుర్భర మగునన్నను భూమి పన్నులు మాత్రము క్రమముగా మెచ్చించుచునునేయుండెను. బ్రిటిషుపరిపాలన వచ్చినపుడును ఇంతవరకు దత్తమండలములలో, చెప్పనైన ఇంగ్లీషును ప్రాజెక్టు ఒక్కటైనను ప్రారంభించి నిర్మించియుండలేదు. తుంగభద్ర ప్రాజెక్టును నిర్మించెదనని చికాకులముగా వాళ్లపెట్టుచుండిరే గాని, ఇంతవరకు ఆచరణయందేమియు గానరాదు. దత్తమండలముల నింకను చిరకాల మివిధముగనే నిర్లక్ష్య మొనర్చిన యెడల ఆచికాలములోనే దత్తమండలమును నిర్మావస్థమున పెట్ట ఎదారు లగును.

ప్రజల విద్యావిహీనతనుబాపుటకు ప్రభుత్వమువారింత సరకును దగినంత ప్రయత్న మెడియు చేయలేదని ఉపన్యాసకు అట్లేసింది. సంస్కరణలు వచ్చినపిమ్మట ప్రాముఖ్యవిద్యా ప్రయోగము మాత్ర మించుక చుకునగ సానుభూతి. ప్రజానామాశ్రయ విద్య విహీన స్థితియందును, విద్య విహీనతను ఇతరులును వారిని తమ స్వార్థముకొర కుపయోగించుకొన చున్నాడు. దత్తమండలమున కుపయోగములందు, ప్రభుత్వ

మువారు ప్రారంభించు యోగనివారణలకును దోషగు మాన్, కడుస్వల్ప మునుచే మాల్కి వచ్చు జనము కడుపురింపి తినుటకుగూడ చాలకున్నది. అందుచే మాల్కేలును మెచ్చింప వలెను.

ఉపన్యాసకులు ముగించుచు రోడ్డు వేయించుటకు, నిమ్మచాకులకు నూతులు త్రవ్వించుటకును ఒసగు (గాంటు లకు పకాలములో నొకవలె వినియు, లేనియెడల, వీ రా మొత్తముల కచ్చించుటకు వీలు లేకపోవుచున్నదనియు నుడివిరి. అటుని పంచాయతీలకుంచి మాటలాడుచు, పంచాయతీలను రెవిన్యూకాపుల మాధ్య ప్రయత్నములను పుల్లరీని మెచ్చించు ప్రయత్నములకు ఖండించిరి.

బి. మునిస్వామినాయుడుగారు

బి. మునిస్వామినాయుడుగారు చిత్తూరు(ఉపన్యాస) మా యవ్యయపట్టిక చాల పంతోషవాయకముగ నున్నదనియు, పట్టికయందు గనుపరచబడిన లోటు నిజముగ లోటుగాదా యు రాష్ట్రీయకప్పము నీ సవత్సరముగూడ ముజరా యెసగ వయెడల లోటు పూ రియగుననియు నుడివిరి. 1923 వలెనుండి యు ఇంతవరకును ప్రతిసవత్సరమును ప్రభుత్వమువారును చాల నిలువలేనను. ఈ నియమిత మిప్పటికి 210 లక్ష లైనది. రాష్ట్రీయ కప్పములు ముజరా వచ్చిన యెడల 290 లక్ష లగును. దీనినిజూడగా, అనవసరముగా ప్రభుత్వమువారు ప్రజలనుండి మెచ్చుపన్నులను వసూలు చేయుచున్నారని స్పష్టప డగలదు. 1922 వలెన రాష్ట్రీయ కప్పములచే రాష్ట్రీయకా యమున లోటుగలగటచే గాలోటును పూర్తియెటుగాను రోడ్డు ఫీజులను రిజిస్ట్రేషను ఫీజులను మెచ్చించుచు శాసన సభవారింగీరించిరి. ఇప్పుడా రాష్ట్రీయకప్పములు ముజరా వచ్చి వ వి గ ను క, రోడ్డు ఫీ జు ల ను రిగిరి తగ్గించుట వ్యాధి. రోడ్డుఫీజుల తగ్గి ముగించుచును ఆలోచించెదమని క్రిందివత్సరము ప్రభుత్వసభ్యులు వాగ్దాన మొనర్చెను. కాని ఇంతవరకు ప్రభుత్వమువారు రెట్టిచర్యగాని తీసుకొనినటుల గనపింపదు. ఇకమీదటనైనను ప్రభుత్వమువారిని మయమున పెట్టకే చచ్చిడిమకొనవలెను.

అధికారి అభివృద్ధికరమగునన్న ఈసభయముననే చె టులిసిరిని అభివృద్ధిచేయుట కేవల ప్రయత్నము లూర్చుననినద నియును, ఇదికొరకు 50 లక్షల యాపులకు నోక నిధి గా చేర్చవలెననియు, దానిని పల్లెటూళ్ల సౌకర్యములకొర కుప యోగించవలెనని యు క్రిందటిసవత్సరము నూచింపబడిన. సం వత్సరము ముగిసినను ప్రభుత్వమువారివిషయమునగూడ ఏమియు చేయవలెదుర ప్రభుత్వవైఖరిని ఉపన్యాసకులు ఖండించిరి.

మునిస్వామినాయుడుగారింకను మాటలాడుచు, ప్రభు త్వము వారు ప్రతి విషయమునను ఆంధ్ర జిల్లాల ను నిర్లక్ష్య మొనర్చుచున్నారనియు తమ నిష్పక్షపాత దక్షిణ జిల్లాలవైపు చేయుచున్నారనియు అట్లేసింది. ప్రభుత్వమువారు ఆంధ్ర విద్యాలయము శాసన మొనర్చి రెండువత్సరములైనది ఒక నెను భాష్యులగు నియ మించిరి. అతిమగని ఆ విశ్వ విద్యాలయమునందును ఎట్లు అను ఆలోచన ప్రభుత్వమువారికి కలిగినట్లే లేదు. ఈ సంవత్స రము 115 నేల మార్తుకు ఆంధ్ర విశ్వ విద్యాలయమునగొన గవరట. ఈ వ్యయమొత్తంతో ఏమి పనిచునోజరియకున్నది. ప్రజల దృష్టి వీని వైపునంది మరలబుటగాను ప్రభుత్వము వారనవరకుగా విశ్వ విద్యాలయ కేంద్రమును గురించి వివాదముల చెప్పి పెట్టి ఆంధ్రులలో సాక్షిల చెప్పి పెట్టి ఒకరి తో నొకరు కలసింపుకొనుమాడ మాచి సుఖోపయమండి. తుదకు ప్రజలు తమనివాదములను తొలగించుకొని రాజీతుకొ సరి. ఇకమీదట ముద్రికారీ విశ్వవిద్యాలయము సంస్థాపనశీమ చేరెదకో మాడవలెననియున్నది.

విద్యావిషయములయందే గాక ఇతర విషయములయందు గూడ తెలుగు జిల్లాలయెడల ప్రభుత్వ నియమిత ఆవిష్కరణ క్రి యున్నది. నిరంతరము యువకుల కిరపు, ఉత్తరంధలముల యెడల ప్రభుత్వముగా రవలించుచున్న విద్యభ్యాసము కంటే ఇందుకు ప్రబలిదర్శన మేమి గావలెనో చక్షుజిల్లాల రింకాపూరు జిల్లాలోను తాలూకాను ముద్రికే ఉపయోగ పడు మెట్టును ప్రాజెక్టుపై పెట్టు రోడ్డుకొలది భూమును వచ్చిం చుచున్నాగో గనునిందిన యెడల ఈవిధత్యములు బాగుగ గన్పింపగలను. ప్రభుత్వమువారి నయముఖిని త్వరలో ముచ్చుకొ నిగనిని ప్రజలయందు చాల అసంతృప్తి వ్యాపించగలను.

ప్రభుత్వమువారు, పెట్ట పెట్ట గొనూ నిర్మాణముపై ఆపా గ మ గ వెచ్చించు చున్నారనియు, ఈ వ్యయమును చాలవరకు తగ్గించుట సనియు నుడివిరి.

రెండవ మంత్రిగారు రిజిస్ట్రేషను ఫీజును తగ్గించినందుకు కృత జ్ఞతను దింపుచు ఇతరపక్షుల తగ్గించుటకు, ప్రభుత్వమునకు దికిరెడభ్యులను పట్టి కెలుగకే నునంగ కాట్లేసింది.

మునిస్వామినాయుడుగారు ముగించుచు జరిగెను. నూ రాధికారమును మున్నుపును, సాంఘికాభివృద్ధియతో (గ్రంథి) చిరని ఆట్లేసిందినియు, కాని ప్రస్తుత సభికారమునందును వారింతకంటే సాంఘికాభివృద్ధియతో తను సంఘ యయెక్కా పంజు బడి నిర్మిద్ది చేసుకొనుచున్నాని గిందించిరి. 15 వర్స రములుగా లామెంబరువదని, ప్రభుత్వోద్యోగముల గుర్తుగొని న ఒక ముమావారివేతున నున్నది. ప్రాజెక్టు వ్యాప్తముగా పదవులలో నోక సానమున మహమ్మదీయుని నియమించుటన దని ఎంతకొంతనుండియో ఆందోళన జరుగుచున్నను ఇంతవర కెట్టిఫలితమును లేకపోయెడ.

(అబ్దుల్ హామిద్:—విద్య విశ్వమున నున్నపుడు చేసిన చేమి) మునిస్వామినాయుడుగారు ముగించుచు, ప్రసాధి ప్రాప్తి తీవ్రతను గమనించి, గవర్నరుగా రిపారీయెరకు లామెంబరు పనకి ప్రాప్తిచేతుని నియమించవలెననిదని గోరిరి.

శ్రీముత అక్బరసామి ఒక ముగిగారు బడ్జెటును ఖండిం చుచు సామాన్య ప్రజల క్షేమముకొరకై కొంత ధనమును విని యోగించ లేనందుకు విచారమును చెలిసిరి. రాష్ట్రీయకప్పములు లేని ఈసంవత్సరములో పక్షులు విగిరి తగ్గించవలెననియున్నది. ఇవివరలో రిజిస్ట్రేషను ఫీజు సభ్యులు అధికమువేసి పాక్షిలు కాబడినప్పుడు చాలమంది సభ్యులు వ్యతిరేకముగ అభిప్రాయ ములు తెలిపియుండిరి. తాత్కాలికముగనే మెచ్చుచేయుట వేరి ప్రభుత్వమువారు చెప్పియున్నాడు కనుక ఈ సుంవత్సర మైనను అధికముల పక్షులు తీసివేయవలెనని ఎక్కోనా కాళి యారు పన్నును తగ్గించుటకు బహుళగ మెచ్చింపబడినది. సామాన్య ప్రజల క్షేమముకొరకు తొనరు మాన్చి ప్రధానముగ తేముగలండులకు త్రాగునీరు ఎత్తివేయుటకునే వేరుమార్చలేదు.

దేశమునందు విద్యాభ్యాసము సభివృద్ధిచేయుటకు ప్రభు త్వమువారిమయు చేసియుండలేదు. ప్రాధమికవిద్యావ్యాపక మునకై ఇంతవరకు ప్రభుత్వమువారు వాంఛింపవలెనని చాలి పంపిస్తేగా నున్నది.

ఈ ప్రాధమికవిద్యకు బాధగ నభివృద్ధిచే. సుంవత్సర మున్నది. సామాన్యప్రజలను విద్యాధిగులగ జేయుటకు మార్గములు పరీక్షించి స్వగతా ఈలోపమును పూర్తిచేయుచుగారు. ప్రభుత్వపు ఉద్యోగముల జీతములలో నిజముగ తక్కువజీతము లు ఇవ్వబడుచున్నవారికి అధికముగను, ఎక్కువగ జీతములిచ్చు వారికి తగ్గింపవలసియున్నది. వ్యవసాయము సభివృద్ధిచేయుటకై బాగుగ ప్రయత్నములు సుపులుకై యెక్కువ ధనమును ప్రత్యేకింపవలెను. భారతదేశమున దేశీయమంది వ్యవసాయమున లవనే తీసిందెదగు. కాని ఇట్టి యోగ్యాలు ముఖ్యావసరము. మొట్టమొదట ప్రాజెక్టుల ధనమధికముగ వెచ్చించుట కేవల ది చామి(కులు ది మనిసామినాయుడుగారు చెప్పియున్నాడు. కాని తంకాపూరజిల్లా యొక్కను పన్నును చెల్లించు జిల్లాగాన యియాత్రచేసినను ధనము వెచ్చింపవలెనని, భారతదేశమున దేశీయ చిన్న పల్లెటూళ్లయందే నిండుకు గాన పల్లెటూళ్లయం దు ఆరోగ్య నవతికిని నీటివరకెరిని తమనిర్వాణు చేయవలెనని నుడివిరి.

శ్రీముత రామచంద్రారెడ్డిగారు తరువాత ప్రసంగించు రాష్ట్రీయ కప్పములులేని యీసంవత్సరమునందు ఆబ్దా ను మను ఉచితరీతిని విచ్చించుటకు సరియైన మార్గము నూచి, పబడియుండలేదు. అన్నికాపులకుం దిజీర్ణము కలనరే సైవా న్ను మెంబరుగారు నుడివియున్నాడు. ఇందుకుకారణము ఆ యాకాపుల అధికారతేయని తలచెదను. గత సంవత్సరములందు ది ప్రజల క్షేమముకొరకై ఉపయోగించుటకేర్యవీని ధనమును సరిగ ఉపయోగించుచుండుటయు ఇందుకు తారాగము.

ప్రాముఖ్యకాబలుల ఎంత అసంతృప్తికరముగ పరీక్షించెదను మున్నుచేజూచుడు. ప్రజల క్షేమముకొరకుం దిజీర్ణకార్యక్రమ జరుగని ఈ ప్రదేశమునందు గోక ప గ్యాయము నుకువలసియుండెను. కాని ఈ కాళి నుకు పన్నును తగ్గించుటకే ప్రయత్నిం చియుండలేదు. బహుశ ఈ కాళుకు సంబంధించిన ముద్రికాగు ఇందులకు తరుయే గ్నాటును జరిపి ముయెటులు చెప్పిలేరని నేలు యున్నది. అభివృద్ధికాళానుం దిగాను తనుకాళుకుం దేవిగనగు నూతనవార్తములకు లమలలోకి రెన్సి గుం డ లేదు. పరిశ్రమల అభివృద్ధిని మార్చి పూర్తిగ ముచి చామియున్నది. దేశీయత్యమును కెండెవసానమే యొసంగి చడినది.

సశేషము

కళావంతుల సేవాసంఘము, ఆమలాపురం

ఈ సంఘమునకు 1928 సంవత్సరమునకు మ-రా-శ్రీ కాలే వీరన్నగారు అధ్యక్షుని పదవి నలంకరించిన నాలుగవది (కొత్త) కార్యనిర్వాహక వర్గము వికసనముతోను, ఆత్మకృత్యముతోడను, పనిచేయుచున్నది. ఈ వర్గమున ఈ సంఘములోని యువ జనులు 31 మందిగలరు. ఆందు 6 గురు మైద్యులు, 25 గురు విద్యార్థులుగ నున్నారు. అందు సభాసేవకులుగా మారి సేవా సంఘమునకు సేవచేయుచున్నారు. ప్రతిశనివారము సాయంత్రము ఈవర్గంలో సాసము కావించుచున్నారు. ప్రార్థనాసంకీర్తన సంఘసంస్కరణవిషయమై యువకుల ఉపన్యాసము లీరుచుచున్నది. సంఘసేవకులరించి చక్కగా ఉపన్యసించినందున మ-రా-శ్రీ ఇవటూరి వీరభద్రరావుపంతులుగారు యండమూరి జోగయ్య అను III ఫార్మువిద్యార్థికి Gem Dictionary ప్రజంబుచేసియున్నారు. ఈ సంఘములో మౌనముగా చదువుచున్న విద్యార్థులకు రిస్కలర కేండ్లను, నుంచినపది కకును చెరియొక బహుమానమును ఇచ్చుటకు తీర్మానముగావించబడినది. మావిద్యార్థులు మిక్కిలి ఉత్సాహముతో సంఘసేవ చేయుచున్నారనటకు ఈక్రిందనుచూరించిన కార్యమే తమకలరకు ఆశ్చర్యముచూపకలదు. మ-రా-శ్రీ కాలే వీరన్నగారు, వెంకటానందముగారు, ఘంటసాల రామమూర్తిగారు, యండమూరి రామన్నగారు మొదలగు పెద్దలసహాయమున (1) యండమూరి వీరాజు (2) నుబ్బారావు (3) వెంకటాద్రిపు (4) జోగయ్య (5) చినవెంకటాపు (6) నూరన్న (7) నూర్యనారాయణ (8) కోటలల్లి సత్యనారాయణ (9) యాచిట్టి (10) యాశ్రీరాములు (11) బి ఆప్పలస్వామి (12) యం. వెంకటరెడ్డి (13) అన్నాబత్తుల అబ్బాయి (14) సరిదే ఉద్యమం మొదలగు సభ్యులకులను మేడలగరించి కేండ్లనుచేతబూని ధన్యవ్యాఖ్యలను పట్టుకొని ఉదయము ౧౦ గంటల మొదలు సాయంత్రము వరకు తీరస్థలములలో నిలువబడి, అణా, ఉర్లణా, కాసి, పైసా చొప్పున తీర్థవాసులనుండి సంఘ సంస్కరణార్థమై ముప్పైయైతి ఈదిగువవిధమన విమోచనచేసిరి.

14-1-28 జగన్నాథోత్సవములో	రు	7-18-0
డిటా ముక్తేశ్వరతీర్థములో	రు	8-11-6
22-1-28 కాకినాడ చొల్లంగి తీర్థములో	"	64-9-6
1-2-28 అంతర్వేదితీర్థములో	"	59-9-8
20-2-28 కోటంపల్లితీర్థములో	"	49-10-11
తీర్థపు చందాల మొత్తం	రు	130-8-2

ఈక్రింద రూపాయకుత్తునగాని సామాన్యవిరాళము లాసంగిన సంఘాభిమానులయొక్కయు, ఇతర సభాభిమానులయొక్కయు, స్వసంఘ ప్రేమియొక్కయు, సామకులను పేర్కొనియుంటిని.

సంఘసంస్కరణమును గోరునవ్వసంఘ

శ్రీలనుండి విరాళములు

దువ్వ నరహరిమ్మగారు	కాకినాడ	రు 4
చిత్తజల్లు అమ్మగారు		2
యండమూరి నూరకొంతమ్మగారు		2
యండమూరి వెంకటరత్నంగారు (కాలక్కిలి)		1
యండమూరి అమ్మకం అమ్మగారు		1
యండమూరి సత్తిరాజు అమ్మగారు		1
యండమూరి వెంకటరత్నమ్మగారు		1
యండమూరి చిత్తమ్మగారు		1
మురముళ్ళ గురుదాసమ్మగారు		1
వీలూరి శేషచలమ్మగారు		1
సందే పాపయ్యమ్మగారు		1
అన్నాబత్తుల నారాయణమ్మగారు		1
గంధం సత్యవతి, పున్నావతి అమ్మగారు		1
పోలికెట్టి సత్తిరాజు అమ్మగారు		1
గజ్జల సత్యవతి అమ్మగారు		1
కె. మంగారాజు అమ్మగారు		1
చిత్తమ్మగారు	జగన్నాథపురం	1
యండమూరి బావమ్మగారు	కాకినాడ	1
ఘంటసాల రామన్నమ్మగారు		1
కొమ్మన నూరకొంతం, యం. నాగరత్నం, కోటిపల్లి		1
భాస్కర్ల లక్ష్మీకాంతమ్మగారు	నరసాపురం	1
మాడికమ్మగారు		1
భాస్కర్ల వెంకటకుబ్బమ్మగారు		1
మద్దిల కోటనాధమ్మగారు		1
భాస్కర్ల చిన్న వెంకటకుబ్బ లక్ష్మీఅమ్మగారు అంతర్వేది		1
యండమూరి పున్నావతి అమ్మగారు	ఆమలాపురం	1
రు		80

కాకినాడ చొల్లంగి తీర్థములో సహాయము చేసిన కాకినాడ సోదరులకును, అంతర్వేది తీర్థములో సహాయము చేసిన మానేపల్లిసోదరులకును, కోటిపల్లి తీర్థములో సహాయము చేసిన పనలపూడి సోదరులకును మా అనేక కృతజ్ఞతాపత్రములను లభించుచున్నాయి.

ఇకరసంఘాభిమానులనుండి విరాళములు దివాన్ బహదూర్ కొమ్మిరెడ్డి నూర్యనారాయణమూర్తి నాయుడుగారు కాకినాడ రు 2 ముతా సత్యనారాయణగారు కాకినాడ 1 టిక్కిన వెంకటరత్నం చౌదరిగారు రామనంద్రపురం లూకాబోర్డు అధ్యక్షులు రామచంద్రపురం 1 కాకర్లపూడి వెంకటవిజయనరసింహరాజుగారు పెదపల్లి 1 చల్లా పేరయ్య కాశ్మీరగారు పెదపూడి 1 మోటుపల్లి వీరభద్రరావుగారు కోటిపల్లి 1 రామచంద్రపురం రాజుగారు రామచంద్రపురం 1 అడబాల వెంకటరత్నం నాయుడుగారు కేశవపల్లి 1 జవాబి లక్ష్మమ్మగారు పెనకొండ 1 పమిడిముక్కల వెంకటరత్నంగారు గణపవరం 1 ముప్పల్లి వెంకటరత్నంగారు మోరి 1 అ. సత్తిరాజుగారు తామరాడ 1 ముతకొల్లి వెంకటపత్యనారాయణమూర్తిగారు పొదూడ 2 స్వసంఘాభిమానులనుండి విరాళములు 15

సి. నానారావు నాయుడుగారు	కాకినాడ	రు 5
యండమూరి బుద్ధి సాహెబుగారు	"	1
నరయణ్ గోపాలస్వామిగారు	"	1
యండమూరి వీరాస్వామిగారు	"	1
యండమూరి భవస్వామిగారు	"	1
చిత్తజల్లు నూర్యనారాయణగారు	"	1
యండమూరి రామన్నగారు (ప్రయివర్)	"	1
భాస్కర్ల రామయ్యగారు	నరసాపురం	1
" చలపతిగారు	"	1
మద్దిల కృష్ణయ్యగారు	తాటిపాక	1
మరముళ్ళ పమ్మమ్మ యండమూరి భనరాజుగారు	కాకినాడ	1
ఘంటసాల నూరమ్మగారు	"	1

2 కాకినాడ చొల్లంగి తీర్థములో మొదటి శ్రీమతి నువ్వా వరహరిమ్మగారు 4 ధన్యవల్లిలతోను 4 రూపాయలువేసి మమ్మ ప్రాత్యహించిండులకు మా కృతజ్ఞతాపత్రములను మననము లభించుచున్నాయి.

3 అంతర్వేదిలో అన్నపత్రముపై మహాముచేపలకు 3 కోటలు అన్నదానముచేసి, 1 సత్తిరాజుగారు, అంబులు 2 అన్నాబత్తుల నుబ్బారావుగారు, 5 కాళే వీరనారాయణగారు, 4 కోటం కొరికింగంగానూ, 5 భాస్కర్ల నరసింహసోదరులకు గూర్చిన కృతజ్ఞతాపత్రము లభించుచున్నాయి.

4 రి సంవత్సరమునుండి మేళములుమానిపిటి పసలపూడి కాపునకురాం యండమూరి నూరకొంతమ్మగారు కోటిపల్లి తీర్థములో సహాయసేవకు అన్నదాన మొనర్చినందులకు అనేకమందము లభించుచున్నాయి.

5 అణా, ఉర్లణా, కాసి, పైసాచొల్ల రహరమి రు 200 0-0 లు అంధ్రప్రదేశ్ముఖంపై సంఘసంస్కరణార్థమై విస్తారై నవ్వకు, ఈసంఘమున సంస్కరింపజేయుటకు ఆంధ్ర ప్రదేశ్మంత అమరతనాపునవ్వకో కాసనసభ్యులు గ్రహించెదరు గాక! ఇందు సాంధుపరచిన స్వసంఘ శ్రీల విరాళములను చిత్తగించినచో ఈ సంఘశ్రీలే, ఈ సంఘసంస్కరణ ఆవశ్యకతను గురించి జోదార్యమును జూపుచున్నారని శేరే చెప్ప నక్కరలేదు.

ఈ ధన్యసభకు ఉదారహృదయులగు మహాజనులెల్ల గును తమక క్షీణించి సహాయముచేసి కళావంతుల ఆభ్యున్నతికి తోడ్పడి పుష్కలతోడనే దురాచారమునకు లోతేసినట్టివారి నొకడలముగా ఆకటిమున్ను ఆంధ్రప్రదేశ్ముఖంపై తీరిని కళంకమున త్వరగా బాపెదరుగాక! ఆది ప్రార్థించుచున్నాను.

ఆమలాపురం } వై. నూకరాజు, కార్యదర్శి.
తూర్పుగోదావరిజిల్లా }
డి. 24-2-1928.

కలరామాత్రలు

డబ్బీ 1-కి 12 మాత్రలు. వెల రు. 0-6-0
ఈ కలరామాత్రలు లోపల ఇమిడిన వెంటనే విమ పురుగుల జంప ప్రారంభించి వాంతి భేదల తగ్గించి మూత్రము వెదలించి నాడికి పుష్కలముజేయును. తెగిలిన వెంటనే మంచును తినటం ఆవశ్యకము. కలరా యున్నచోట నిజిని కాచి త్రాగుట యుక్తము.
ఆత్మభ్రాంతివం దిపో, బాంబాయి - విదరామ

స్వాభివృద్ధినియము - సూజీవిమ

ఈ సంఘము మాజనాన్యముక్తియ నలువది 4 కర పత్రములును పంపిండుచుతో స్వీకరించితిమి. ఇంకొకరకు వీరు యూనియనుబోర్డులు, సంచాయితికోర్టులు, తాలూకాబోర్డులు, జిల్లాబోర్డులకుగూర్చి కరపత్రములు రుపించిరి. వీరు ఇకముం దేవిమయములనుగూర్చి తమ కరపత్రములను పంపించినచో మాడ వీటియందు తెలిపియుంటిరి.

సంఘసభ్యులయందు సోదరప్రేమ నువ్వట్లజేయుట, ఒకరు నేర్పించివచ్చును ఇంకొకరికి ఉపన్యాసములను, ఇష్ట గోష్ఠిలనున తెలియజేయుట, సామాన్యపరిజలకు ఉపన్యాసములనునను, కరపత్రములనునను దేశమున పుష్కలములను ముఖ్యవిషయములను తెలుపు వీరి ముఖ్యముద్దేశముగ చేరియు యున్నది. ఇందు రాజకీయవిషయములకు బాగుగ తెలిపి పుష్కలము ప్రజలయందున్న మాన్యమును పారవోయకై చుట్టింబి వీరి ఆశయము మిక్కిలి కొనియాడతగినది. భవలేమిచే అనేక కష్టముల పాలగుచున్న రి నిలబడుకొ ప్రాప్తముతోను, పట్టు దలతోను నీయుద్యమమును కొనసాగించుటకును వీరు దేశము మొనగూర్చుటకై జూచుచుండిరని తెలు తెల్ల నుచున్నది.

ఈ కరపత్రములు తెలుతెనున చక్కగ రనింపబడెను. సామాన్యజనులకైనను ఆధునునట్టి మామూలుభాషయందు రుపించిరి. ఈ కరపత్రములు చదివినవారు యూనియనుబోర్డులనుగా నేమి? అవి యెట్లుజరుపబడును? బోర్డువారు ప్రజలకు జేయు పనితులేమి? ప్రజలహక్కులేమి? అను విషయములను తెలిసికొనవలయుగాక బోర్డు యేర్పరిగ నిర్వహించునదియు తెలిసికొనగలడు. ఇట్లే పంచాయితీకోర్టు, తాలూకా బోర్డులు, జిల్లాబోర్డుల విషయములు తెలియగలవు. ఇట్టి సానిక ప్రభుత్వరహస్యములను, బాగుగ నుర్రెరింగినచో ప్రజలస్వరాజ్యమునకు సంపూర్ణహక్కుగలవాడై తమకమునవిచ్చువును జయ ప్రదముగ కొనసాగించగలగి యుండురు.

వీరి చందాలమాడ చాల సరసముగాను, తక్కువగాను నియమించిరి ఇందులన ఈ కరపత్రములు కేవలము ప్రజాసేవకై నిర్మించి రని తెలియుచున్నది. సంవత్సరమునకు ఒక రూపాయి చందాదాటలకునుగ నియమించిరి. ఈ ఉద్యమమందు అభిమానముగలవారు దయతో విరాళము నొసంగినచో స్వీకరించెదరు. ది రూపాయిలు విరాళము లొసంగినవారలను పోషకులుగ ను పదిరూపాయలకు అధికముగ నిచ్చువారలను రాజపాపముగను పరిగణింపబడును. ఆంధ్రులందఱు ఈ కరపత్రములకు చందాదాటలకు పాపములగును రాజపాపముగను శేరే ప్రస్తుత దేశ పరిస్థితులకు ముఖ్యపత్యకమును నీ యుద్యమమును జయప్రదముగ కొనసాగించగలండుకై తోడ్పడుచురు గాక.

జీవరత్న ప్రచారకమండలివారికొక విజ్ఞప్తి

కృష్ణజిల్లా దివితాలూకా విశ్వనాథపల్లి అను గ్రామము లో నాంచారకకొనెలగలను. ఆ అమ్మవారికి ప్రతిసంవత్సరం పాల్గునంద పార్వతి కోప్ప గొప్ప జాతరజరుగును. నవరూ జాతరసందర్శకులను బ్రహ్మకృతియు, వైశ్య, శూద్రాదులందఱు తమ రక్షణకొరకని లక్షలకొలది నోరులేని జంతువులను చీరయిమ్మ దురాచారము నుండియున్నది. పాపము నోరులేని ఆనాథజంతువులను రక్షించుటకు మారు బలియిమ్మటకు వారికి మనస్సెట్లాపునో తమ కుటుంబముల క్షేమముకొరకని యిట్లు నోరులేని పశువులబలియిచ్చుటకును నోరులేనియు. తన కంకము నరిగిన తన కంతహృదయకరమో యితర జీవులను అంతియే బాధయను మాట మరచి జాతిసర్గులు పాటించక దేవత సంతృప్తికొరకని పేరుజెప్పి ఆహింసాపరమో ధర్మము అనువేవా కృమున మరచి భూతదయమునకుది శేరేమాత్రములేక యిట్లు సంవత్సరం పూర్వవారపరాచములు ముగుసు మరగించుట పరమ పాపమైయున్నది. అనేక శీతసంక్రమణార్థమై దానకంకల ముగట్టుకొని ప్రచారముజేయుచున్న ప్రచారములుగాని, దేశభక్తులుగాని సగు పార్వతితోపుగా విశ్వనాథపల్లిపల్లి యిటువంటి సాంఘిక దురాచారములు నూన్చి అనేక నోరులేని పశువులను రక్షించి దేశాధ్యుదయమునకు తోడ్పడి ప్రజల విశ్వాసము బడసి మార్గదర్శి లయ్యెరని నమ్ముచున్నాను.

వి. వెంకటసుబ్బారావు.

వృత్తాంతలేఖలు

కాకినాడ తాలూకా రైతులసభ

అధికారుల యాజమాన్యమున

(స్వకీయవిలేఖరి)

కాకినాడ, ఫిబ్రవరి 27:—ఈ సాయంత్రమున కాకినాడ తాలూకా జమాబందీసంబంధమున కలెక్టరు కచ్చేరీలో తాలూకా రైతులసభ రివిన్యూడివిజనలు ఆఫీసరుచే సమావేశపరచబడెను. రైతులు చాలమంది గలరు. గోదావరి తూర్పుదివి జను ఎక్కివూట్టి ఇంజనీరు, కాకినాడ సబ్ డివిజనలు ఆఫీసరు, రాజమండ్రి వ్యవసాయపు డిప్యూటీ డైరెక్టరు, కాకినాడ తహశీల్దారు, కోరంగి డిప్యూటీ తహశీల్దారు చాన్సలర్ కోట వ్యవసాయ ప్రదర్శనము, తూర్పు గోదావరిజిల్లా సంఘకార్యదర్శి దుర్గిరాల సూర్యప్రకాశరావుగారు నీ సభయందు గలరు.

పదమిది డెల్టాలో వలెనే తూర్పు డెల్టా కాలువలగూడ 1-6-1928 వ తేదీని తెడవలసినదని వెనుకటి రైతుల సభలలోను డిసెంబరులో గవర్నరుగారి యెదుట చెప్పబడిన కీర్తిగాను రైతులు కోరిరి. కాని రివిన్యూ అధికారులను నీటికాభాధికారులను లోగడగావింపబడిన ప్రకటనమునే అంటి పెట్టుకొనియుండిరి. (అనగా జూలై 6 వ తేదీన తెరచివచ్చిన) 1929 సంవత్సరములోగాని రైతులకోరిక మన్నింపలేదు.

మొరక పల్లపు సాగున నీటి దరఖాస్తులు యేజేటు పెట్టవలసిన యావశ్యకత లేకుండచేయువలసినదని రైతులు చెప్పిరి. కి పెట్టెట్టులు స్క్రీము మంజూరై అట్టి మొరకలు పల్లపు అండుముగా తెక్కలలో పడేవరకును నీటి దరఖాస్తులు భూముల పుచ్చుకొనక తీరదని ఎక్కివూట్టి ఎంజీనీరు చెప్పెను.

పల్లపు సాగుభూముల సంజీయన్న చిన్నపాలములు కలపుగూడవలె పల్లపుసాగుచేయునపుడు అపరాధములు విధించుటమార్చి అడిగినపుడు, నీటిసమపాయమునకు వీలగునో లేనో అన్నసంగిత్తె ముందుగనే సంజాయిషీ తాను కోరుచున్నాననియు నీజతనపుడు దరఖాస్తును త్రోసివేయుచున్నాననియు ఎక్కివూట్టి ఎంజీనీరు ప్రత్యుత్తర మొసంగెను.

చిన్న మురుగుకాలముల బాగులులేకుండ అక్షరధేయబడుచున్నవని చెప్పగా, పెద్ద మురుగుకాలముల అభివృద్ధిచూడకుండ చిన్న మురుగుకాలములు తలపెట్టినయెడల సిక్వెయింజ నమున ఎంజీనీరుచెప్పెను. మరి కొన్ని కలర్లను ముములు ముములు అపెట్టినపానములు అయిన యింకొక్కవ్యవసాయ డిప్యూటీ డైరెక్టరును (ప్రభుత్వము) ఒక్కొక్కరి ఒక్కొక్క చాచుల రాయలలో విము అమలుపట్ట వేయుటలో విములును విములును ఇప్పటివలెను యావశ్యకతనుకలించియు, రైతులు మంచివిత్తములకై చావర్లకోటపూసనకు రావక్కరలేకుండ వారంతలువారే జాగ్రత్తపరచుకొన్నయెడల బాగుండుననియు చెప్పిరి.

ఒక్క ఎకరమునకు సరిపడు వరి విత్తములగల సములు రైతులను అమ్ముడెను. ఎట్టి ఎరువులు అందులకు ఉపయోగింపవలసినదయు తెలుపబడెను.

మరిమన ఎర్రచెరువును యితర రకములున్న డెల్టా భూములలో బాగా అభివృద్ధికావడములేదనియు, బావాచెరువు సన్నకర ఆయినప్పటికిని నీటిసమృద్ధి తక్కువైనను నక్కల ప్రమాదములేకుండ నిర్దిగలదనియు విశేషపరచబడెను. రైతులకు బాగా తెలియునట్లుత్తము వ్యవసాయపద్ధతులు వ్యయము వగైరాలనుగురించి పటములద్వారా బోధపరచబడెను. ఇది వారికి కొంతగోచరించినదిగాని అధికారుల ప్రత్యుత్తరమునూత్రము ఆశోభంకరములేనవి. రైతులలో గొందరు వ్యవసాయశాఖవారి సలహాపొంది పొందిన లాభములను తెలియజేసి యితర రైతులనుగూడ లాభములను పొందవలసినదని.

డిప్యూటీ కలెక్టరు జి. సుబ్బారెడ్డిగారు వ్యవసాయశాఖవారి సలహాను తీసికొనవలసినదిగా రైతులను హెచ్చరించిరి. ఇప్పుడు రైతులు కొనుక్కొన్న విత్తములకు సరిగా ఉపయోగించునదియు లేనదియు తాను స్వయముగా గ్రామములకువచ్చి చూచెదనని చెప్పెను.

హైదరాబాదు వార్తలు

(స్వకీయవిలేఖరి)

గవ్వలసంస్థానము

సుమారు 5 వత్సరములక్రింద శ్రీశీతారామ భూపాలగారు సరిపొయినతరువాత విఖ్యాతముగు నీసంస్థానమును మాఘనతవహించిన నిజాముప్రభుత్వమువారు సంస్థానాధీశుని రాజీగారి దరఖాస్తును మంజూరచేసి వ్యవశీముచేసికొనియుండిరి. అప్పుడు ప్రభువుగారి ట్టు ఫర్మాకడయచేసిరి. ఈ రాజాగారికి పురుషసంతతిలేదు కనుక పసిబాలికలిద్దరును పెద్దవారై, వారికి వివాహములే, వారికి పురుషసంతతికలిగినతరువాత అట్టి పురుషసంతతిలో నొకరు పెద్దవారై విద్యాబుద్ధులగుచి పాలనార్హత సంపాదించువరకు ఈ సంస్థానము ప్రభుత్వమువారివశమున నుండవలయును అని. తరువాత ఈ విషయమున ఆసమ్మతి తెచ్చుచు బ్రిటిషు హిందూదేశములోని పలపురవ్యక్తులను, అనేకసంఘములను, సభలను తీర్మానములుచేసిరి. తుదకు ఇంగ్లాండు పార్లమెంటులోకూడ ప్రశ్నించబెట్టెను. ఈలోగా శ్రీ నిజాంప్రభువుగారు శ్రీరాజీశ్రీవమ్మగారిహక్కులకు విచారించుటకై యొకసంఘమును ఏర్పరచిరి. సంఘమువారు తమపనిపూర్తిచేసి సుమారు రెండువత్సరములక్రింద నివేదికసంపిరి. దానిమీద ఇటీవల నిజాముప్రభుత్వమువారి సంస్థానము శ్రీరాజీగారికిచ్చుట కాజ్ఞాపించిరి. ఇది చాలసంతోషార్హగార్యము. రాష్ట్రములోని హిందువులు, ముఖ్యముగా ఆంధ్రులు ఇందున కెంతయు ఆనందించుచున్నారు.

శ్రీరాయారాయణ సంస్థానము

ఈ రాష్ట్రమునందలి విఖ్యాతముగు సుమారాష్ట్రవశము శ్రీరాజారాయరాయణగారిది. సంస్థానాధీశులు చనిపోయిన తరువాత సంస్థానమును నిజాముప్రభుత్వమువారు తమ యాజమాన్యమునకు తీసికొనిరి. కీ. శే. సంస్థానాధీశుని పెద్దకుమారులగు శ్రీ శ్యామరాజుగారికి 21 సం. వత్సరముల వయస్సునచ్చియు ఎన్నియో సంవత్సరములేనవి. శ్రీ శ్యామరాజుగారు దరఖాస్తులు ఎన్నియో పెట్టుకొనినను ప్రభుత్వమువారు సంస్థానమును గారి స్వాధీనముచేయలేదు. ఇటీవల గవ్వలతోపాటు ఈ సంస్థానముకూడ శ్రీ శ్యామరాజుగారికి యివ్వబడినదని తెలిసినది. గవ్వల అంతరికాదు గాని ఈ సంస్థానమును ఉదారతకును, ధర్మావరణమున దును ఖ్యాతిగలదే. శ్రీ శ్యామరాజుగారికి సంస్థానము మరల వచ్చినందుకు హైదరాబాదులోని హిందువులందరకు ప్రభుత్వమువారి ఈయనగ్రహము ఆమోదముకలిగించినది. ఇతర జాగీర్లు

వైవాపరతే కొన్ని జాగీర్లు అయాజాగీర్లుద్వారా కోర్టువార్తలు అప్పగించినట్లు ప్రభుత్వమునందలి వారి వివరములు ముందుగా తెలియవు. శ్రీనివాసు ప్రభువుగారు జనవరి 1927 నుండి రాజ్యాంగమునందు కొందరు అంగ్లేయాధికారులను నియోగించి క్రొత్తసర్కారులు చేసియుండిరి. ఈవిధముగా ఎన్నెట్లు అయాజాగీర్లులకు లభించుటకు ఈక్రాంత సర్కారులే కారణభూతములయ్యెను వని జనులు తలచుచున్నారు.

టాస్కరు దొరవారు

వీరు ఇతరజిల్లాలలోనికి దొరాకుపోయి చారు. పలు తావులందు అధికారులు ఉన్నగనులు లంఘములు తెమ్మరి బాధించు ఘనతమన్నారని జనులు పన్నుపము లిచ్చుకొనుచున్నారు. మహావిహించిన నిజాముప్రభువుగారు 5 వత్సరములక్రింద ఈ రాష్ట్రమున అధికారులలో లంఘగొండితనము చాలదూరము వ్యాపించినదనియు దాని తొలగించవలయుననియు ఆజ్ఞాపించియుండిరి. అట్టి ఆజ్ఞాపనను కొంతవరకైనను అమలు జరుపుకొనటకు టాస్కరుదొరవారు పూనుకొనుట చాలసంతోషకరము ఈరాజ్యమున ముఖ్యముగా రివిన్యూఅధికారులలో లంఘగొండితనము విపరీతముగా నున్నదని శ్రీ ప్రభువుగారికికూడ తెలిసినది. శ్రీ టాస్కరుదొరగారు ఎక్కువ క్రేడనహించి ఇట్టి లంఘగొండిత రివిన్యూఅధికారుల తోకలుచెకచెకగా కొనినచో వారికిని శ్రీ నిజాముప్రభువుగారికిని కీర్తిలుగగలదు.

క్రమము

క్రమముగా తగ్గుచున్నది. కొన్ని బజారులలోని జనులు అరణ్యవాసమువలది గృహశాస్త్రులుగుచున్నారు. ఇప్పటికిని దినము 40 వరకు మరణములు లెక్కింపబడుచున్నవి. ఎండలు మురుగుచున్నవి కనుక క్రమముగాతగ్గుగలదని నమ్ముబడుచున్నది.

కీ. శే. యామా అరవయ్యగారు

వీరు నల్లగొండజిల్లాలోని మార్యాపేటలోని వర్తకసంఘమునకు ప్రాధామ్యవహించారు. ఈవర్తకసంఘముద్వారా వీరు చాలమందిపనులు చేసియుండిరి. వీరివలన మార్యాపేటలోని కొమట్లముందు ఆత్మగౌరవమును ప్రభుత్వాధికారులకు కొమట్లయందు కొంత గౌరవమును కలిగియుండెను. వీరు ఆంగ్లోద్యమ వ్యాప్తికి ఎంతయు తోడ్పడియుండిరి. ఇట్టివీరు గతవారము శివరాత్రినాడు దినగతులైరి. వీరిమరణమువలన నిజారాష్ట్రములోని ఆంగ్లోద్యమమునకు, ముఖ్యముగా ఆంగ్లోవర్తకలకున నష్టముకలిగినదని చెప్పవచ్చును. వీరి మాతృక. కాంతికులుగాక.

నరసాపురం

నిషేధింపబడిన నాటకములు

ఫిబ్రవరి 28:—(1) జవ్వారిబాయ్ అనే రెండవపేరు: పిలువబడే కోషనారా నాటకము (2) జబున్నీసా (3) రామరాజు చరిత్ర (ఫాల్ ఆఫ్ విజయనగర్) అను ఈ మూడు నాటకముల నెచ్చటను యీ రాజధానిలో ప్రదర్శింపగూడదని 10 వ డిశంబరు 1927 సం. తేదీగల హుక్కును గవర్నమెంటువారు జారీ చేసినారు. ఈ మూడునాటకములు పరనిందను గలిగియున్న వని డ్రెమాటిక్ పెర్ఫార్మెన్స్ అక్టు మూడవశెక్కునక్రింద నిషేధింపబడినవి.

గుంటూరు బాలమిత్రసభ

ఈ సభవారు మాగ్రామములో కొన్ని నాటక ప్రదర్శనములు నిప్పుచున్న సంగతి నాక్రిందజిల్లాలో వ్రాసియున్నాను. ఈసభవారి ప్రదర్శనములు ముద్దులు మూటగట్టి నవి. వయస్సున యీసభలోనివారు పిన్నలై సమ గానమునకే కాదు నటనాకీర్తికూడా నే నింతవరకు చూచినయేసభకు తెంది ఉన్న గొప్పగొప్పవీరుదావలెని గైకొన్నవారున్ను యీ బాలమిత్రసభ సలకరించుచున్న బాలరను మింపలేరని యాధీగా నామనశ్చునకు తోచినది. నిన్నరాత్రి వీరు శ్రీకృష్ణ తులాభారమును ఎంత రమణీయముగా ప్రదర్శించికో మా పుక జడలకే తెలుగును పలువురు ప్రేక్షకులు సభనుండితేచి వారి మనస్సులను వెల్లడిజేసిరి. మొంటిమండి చినవరకు నాటకము బహుశక్తికట్టి ప్రేక్షకుల మనములు గరగించెను. అందులో సత్యభామపాత్రధారి యైన వైదిబాబు అను కుర్రవాడు మా పించినపని బహు అద్భుతమైనదని చెప్పకతప్పదు. అభినయ శక్తికూండుగాని గానరసానుభవమునందుగాని యీబాలకుని సరిపోవువారిని నేనింతవరకు చూచి ముందలేదు. శ్రీకృష్ణుడు సత్యయింటిపదనున్న ధనమునకు తూగనప్పడు సత్యయొక్క ఆశ్చర్యము భయము విషాదము ప్రేమ మున్నగుసములను వైదిబాబు బహువిధములతో గనుపరచ గలిగెను. ఈసభయందున్న బాలకులందరకు ఇట్టికీర్తి గలవారలే. సాధారణముగా వీరభయంపై నను ఒకరిద్దరు గొప్పనటకులంతురేమిగాని అందరును ఘనముండుట అరుదు. ఈసభ అట్లుగాదు. అందరను ప్రజ్ఞావంతులే. ఒక్కటిగాదు వీరి నాటకములన్నియు మాగ్రామములచే విస్తారము కొనియాడబడినవి. ఈసభ దినదినాభివృద్ధినిబొంది ఆంధ్రదేశమున నన్నితీతులుగా ప్రజ్వరిల్లుగాక యని భగవంతుని ప్రార్థించుచున్నాను.

(స్వకీయవిలేఖరి)

పురుషుడు శ్రీవేషముతో రైలుబండి శ్రీల గదిలో ప్రవేశించుట:—మాడు దినముల క్రిందట మాయవం రైలుస్టేషనువద్ద 20 యేండ్ల ప్రాయముగల యావకడొకడు శ్రీవేషముతో శ్రీలగదిలో ప్రవేశించుచుండగా అచ్చటరైల్వే పోలీసు కనిస్తేలు వాని ననుమానించి మూలాడించి వాని పురుషకంఠము గుర్తించి వెంటనే ఆరెస్టు చేసెను. 500 యావ్యముల విలువగల యాభరణముల నతడు ధరించియుండెను. ఇతడు కడప నుండి వచ్చిన యొకకమసాలివాడు. వీనిపేరు లోకనాధాచారి. ఇంతకుపూర్వము ఎన్నియో సార్లు దొంగతనముచేసి శిక్షకుడై యున్నాడు.

నాగనర్వరప్రదర్శనము:—మద్రాసు కార్పొరేషను యాజమాన్యమున కుబ్రాబ్యాపండితగారిచే మార్చి నెలలో యాదిగన వివరింపబడిన తేదీలందు సాయంత్రం 5 గంటలకు ఆయాస్థలములలో జరుపబడును.

- 8 శనివారం పీపిల్లపాఠశాల
- 10 శనివారం రావిన్నపాఠశాల
- 16 శుక్రవారం వేణుగోపాలశెట్టిపాఠశాల
- 17 శనివారం లోన్నస్కేయర్
- 23 శుక్రవారం ఆయాస్వామిశిల్పి పాఠశాల, కొత్తపల్లి, రం. పేట
- 24 శనివారం వసంతమంలంపం, నారాయణమండలిపేట
- 4, 18 ఆదివారము మైరె నా, ఆక్వేరియమునకు దక్షిణమున
- 31 శనివారం నారాయణస్వామిశెట్టి లోక, లియెనార్డు పేట, రాయపేట
- 21 బుధవారం కార్పొరేషను స్కూలు ఆవరణ, మిర్యాపేట
- 25 ఆదివారం టాంకస్కేయర్, విలేజికోడ్డు, నంగం బాకం
- 11 ఆదివారం మిలిటరీ గ్రౌండు, పెరంబుల్ల బాగము

నంద్యాల

సారంగధరనాటక ప్రదర్శనము

ఫిబ్ర 26:—ఈ గ్రామమునందలి అమెయ్యార్ నాటక సంఘమువారు నిన్నటిరాత్రి సారంగధర నాటకమును ప్రదర్శించిరి. ఈ నాటకమున పాత్రధారణమునకై మ. రా. శ్రీ బళ్ళారి, టి. రాఘవాచార్యులవారిని, మ. రా. శ్రీ స్థానం నరసింహారావుగారిని ఆహ్వానింపబడియుండెను. రాఘవాచార్యులవారు రాజరాజనరేంద్ర పాత్రమును, నరసింహారావుగారు చిత్రాంగిపాత్రమును ధరించిరి.

నాటకరంగమున వారి వారి గానకళానైపుణ్యముచేత ముగ్ధులగుచు గంభీరభావమునై పుణ్యముచేతను, స్వభావవిశిష్టతను, చతుర్వేదికతను చూడవలెనని ప్రేక్షకులనెల్ల నాటక కథావంశవర్ణనలను బట్టి సమయానుకూలముగ మానముల రంజింప చేయుచుండిరి. చిత్రాంగి పాత్రధారణకు మ. రా. శ్రీ స్థానం, నరసింహారావుగారు పడకగదియందు తీరప్రియుడగు సారంగధరునకు భక్తిపరవశతచే దైవద్యూత మొనర్చు నెవమున పాటబాడుచు ప్రేమలేఖ వ్రాయుటయు, సారంగధరుడు తన పాత్రమునకై వచ్చియుండిన సమయమున అతనిపై తనకుండెను వలపు నిజశబాబుక ఆతడు పరశ్రీ పరాజ్యులునని ఎరుగక అతనిని ఎటులైనను తన వలపు త్రాళ్లచేట్టు యుద్ధించినప్పుడు ప్రదర్శించిన నేర్పును తన గుట్టుబడలయిన భర్తయనుగ్రహమునకు పాటుగా నెంచి, రాజరాజుకడనిర్భయముగ బల్లిన మాయమాటల చతుర్వేదికయు, రాజరాజనరేంద్రుడు ప్రభువుమను చిత్రాంగిపైజూపిన ప్రేమప్రదర్శనమును, చిత్రాంగి కులటయని యెరింగినపిదప తానుపడిన పశ్చాత్తాపమును, చిత్రాంగిపైజూపిన కోపసంజనితగు యనూజయు “చిన్న భార్యయున్నవారు, పెద్దభార్య ఎంతటి పతివ్రతయైనను, పెద్ద భార్యను యిటులే మన్నించుదురు” ననట్లు పతివ్రతా శిరోమణియగు రత్నాంగిపైజూపిన అనూచయు మొదలగు దృశ్యములచూచి ఆనందింపవలసినదే కాని వ్రాయుట సామ్యమా పాత్రధారణకు అనర్హులగు ఒకరిరువురినాటకముననుండి వారి లోపములనెల్ల వైచారిచే సమరింపబడుచుండెను.

బాలభారతి పుస్తక భండారమువారు

విజయనగరం

(స్వకీయవిలేజిరి)

సిటిక్లబ్బు ఎన్నికలు

ఫిబ్రవరి 19:—16-2-28 సాయంకాలము విజ్ఞాపియమెమోరియల్ హాలులో సిటిక్లబ్బు యొక్క సాంఘిక సభ జరిగెను. ఇదివరకు కన్న సభ్యులు యెన్నఱుమో చాలవంది సభ కరుడెంచిరి. శ్రీయుత గాంధీ జులరామబానుగారు తాత్కాలికాధ్యక్షులుగా సమన్వయము చేసి పట్టుట కార్యదర్శియగు లింగం వెంకటసుబ్బారావు చి. యే. గారు తమ నివేదికను జరిగి 1928-1929 సంవత్సరము బాటాపాటబడ్డెట్లు వివరించి యజేసిరి. సభ్యులసంఖ్య 164 నుండి 150 కు వృద్ధియయ్యెను. రు 816-2-11 పరిశోధనమునకు ఉండెను. నిమాణ్లు 1977-8-8. ఖర్చులు 1576-6-6. మొత్తము నిల్వ 1217-2-11. అందులో 1000 రూ. ఫిక్సెడు డిపాజిట్ కిందను, రూ. 5-2-11 కరెంట్లు అక్కౌంట్ కిందను, 212. యి. కార్యదర్శిగారి చేతిలోను 1-2-28 లేదని ఉన్నది.

బడ్జెటుచర్య కొంతసేపు జరిగిన తరువాత స్వల్పచర్చలతో సది యామోషంపబడెను.

నూర్సుపేపర్లు ఎంచి తెప్పించుటకు ఈక్లబ్బు ఎలెక్షిక్ దీపములు పంకాలందుట కేర్పాటుకు చైలాలు సవరణచేయుటకు ఉపసంఘములు నిర్ణయింపబడెను.

ఈక్లబ్బు అధ్యక్షులుగ శ్రీయుత గుండాల రామావతారంగారు, కార్యదర్శిగ లింగం సుబ్బారావుగారు, కార్యనిర్వాహకసభ్యులుగ రామారె జగన్నాధరావు, బోర్డుసభ్యులయ్య బొర, కైవరపు వెంకటరత్నం పంతులుగార్లు ఎన్నుకొనబడిరి.

తాలూకాబోర్డు ఎన్నికలు

గంట్యాడ సర్పిలుకు ప్రస్తుతము అధ్యక్షుడు, ఉపాధ్యక్షులుగా నున్నటువంటి శ్రీయుత పూసపాటి లక్ష్మీనరసింహరాజుగారు యీ. వెంకటపతి రాజుగారు ప్రత్యర్థులు పదలుకొనుటచే ప్రముఖయే జయ మొందిరి.

సాందర్భరహస్యము.

చర్మమునకు ప్రాణవా యువుతో స్నాన మొనర్చుచును. నేడే ఒక వెన్ యూసా బాత్ ను కొనుడు.

వెల 1-5 రు. 1.

కెమిక్స్టు లుండెదనను, మనా పర ప్రవృత్తి లుండెదనను లంద రివ్వకు దొంగవన.

సాందర్భరహస్యములకు, గతి గిలింపుచుండు వెన్ యూసా యొక్క ఘనమే మనరీతిమనకు ప్రాణవా యువునందు స్నాన వేసదర్శనట్లుచేయును. వేసారిన శరీరవారమునకు మాతన జీవమును గలిగింపు చర్మమునకు కాంతిని, ప్రకాశమును వృద్ధిచేయును.

నిత్యము వెన్ యూసా మోపకొనింపును. ఎండవేడిమిగల్గ వాడిన మోమును నరల నూతన ప్రకాశమును గలిగించును. పుట్టునున్ను మొదల గు నన్నిటిని పోగొట్టి ముఖకాంతి వృద్ధిచేయును.

పరిశుభ్రముగా తయారై చదియు, మంచి నువాసన గలదియు, జిడ్డు గానట్టియు సైన వెన్ యూసా టాయ్లెట్లన్నిటిలోను మిగుల సంతోష దాయకమైనది.

సాందర్భరహస్యము వృద్ధిచేసి ముఖవర్చస్సును కలిగించును.

కమిలి సర్పిలుకు శ్రీయుత పూసపాటి సూర్యకారా యారాజుగారికి (డెంకాడ) 202 వోట్లును ప్రత్యర్థి పూ. జోగి జగన్నాధరాజుగారికి 88 వోట్లును వచ్చుటచే మొదటి వారు గెలిచిరి.

చీపురుపల్లి వెంటక్కు పోలింగులో జన గలభా జరిగి వోట్లకు పోలింగు ఆఫీసు నిక వోటు అటంకపరచుటచే ఎన్నిక అనివేయబడెను. ప్రెసిడెంటు గారు ఎన్నిక నేడే తిరిగి ఏర్పాటు చేసెనరు.

విజ్ఞప్తి

మేము ప్రకటించుచున్న “చిరవి, శుక్ల, శ్రీమాయా, ప్రజోత్పత్తి” వాడు 4 పం. గంభీరములు అచ్చాక్షిమ వాటికి గల అసోకర్పమనలన ఇంతివలన మద్రాసు పూర్తి కాతేను మధ్యాహ్నం 10 పోలెల తర్వాత పూర్తియగును. కంపానీ వారి ౪౦౩ ప్రాముఖ్యతలను చూపుచునను మన్నింపవలయును.

మా నేడును సృజరత్నకాశిని, బృహదానం, కీలుకాకు, గుడరాను.

హిందూ మహాసభ

6-వ తేదీన డిల్లీలో జరుగును

డిల్లీ, ఫిబ్రవరి 29:—పండిత దేవగత్తే శర్మగారు యిట్లు తంజిరిచ్చిరి. ఆఖిలభారత హిందూసభ కార్యనిర్వాహక సంఘము అత్యవసర సమావేశమును డిల్లీలో పండిత మాలవ్యాగారింట 16 లిండెనకపాలెను న్యూడిల్లియందు మార్చి 6-వ లేదీ ఉదయం 9 గం. మధ్యాహ్నము 2 గం. జరుగును. సర్వవత్ సమావేశమునందు హిందుమహాదీయ సంపర్కము గూర్చి గావించబడిన తీర్మానములపై చర్చజరుగును. వ్యవధి లేకుండుటచే సభ్యులెల్లరు తమకు ప్రత్యేకావ్వసము లండకపోయినను ఆవాటికి రావలసియును. (ప్రీతెను.)

బొంబాయి రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘమువారు జరుపవలచిన కద్దరప్రదర్శనము ఏప్రిల్లోగాక వచ్చే నవంబరుమాసములో జరిపెదరని తెలియుచున్నది.

విశ్వకర్మసంఘాస్యక్షుడు నైమను కమిషనును సందర్శించుట

మొన్న (28-2-28) సాయంకాలమున విశ్వకర్మ సంఘము తీరపున సమర సంఘాస్యక్షులగు గానాల రామమూర్తి (రాజమండ్రి)గారు నైమనుకమిషను సభ్యులను సందర్శించిరి. తనసంఘము యొక్క నానావిధ దురవస్థలను వివరముగా చెల్పుచు, తమ సంఘమునకు కాపనపథలలో ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్య మొనగవలయునని వాదించిరి. నైమనుగారు ను ఇతర సభ్యులు ను వీరి విన్నపములను సానుభూతితో నాలకించుచు తొన్నీ లోతుప్రక్కటకుగగా రామమూర్తిగారు వానికి తన సమాధానములిచ్చిరి. విశ్వామిళసంఘములను సాద్యమునంత నాయ మొనర్చెనని నైమనుగారు వాగ్దానమిచ్చిరి.

పండిత రామమూర్తిగారి ప్రకటన విశ్వకర్మసంఘాస్యక్షులగు పండిత గానాల రామమూర్తి (రాజమండ్రి) గారిని ప్రకటించుచున్నాడు:—

“నిన్నటినును నేను నైమనుగారి ఇతరసభ్యులను సందర్శింప గలిగితిని. తమ యవస్థలను తనరీతి నివేదించుకొన జాలర జనసామాన్యమునకు నిజమును మేలు చేయుటకొరకే వారి దేశమున విచ్చిరిని యాసందర్భములన నేను మరింత దృఢముగా నమ్ముచున్నాను. నాయకు లని పిలువబడుచున్న విద్యాధికులలో నెవ్వరును ప్రజాప్రతినిధులుగారనుట లోకవిదితమే అంతేగాక, విద్యాధికులను అల్పసంఖ్యాకుల యాశయములకు నిరక్షరకుతులను కొటానకొట్ట ప్రజల యాశయములకును ఎంతో తారతమ్యము గలదిని గూడ నేను చెప్పగలను. నైమనుగారు, తెలివిగల న్యాయవాదులుగావున, భారతదేశ నిజస్థితిని గ్రహించి, పారిశ్రామికసంఘములకు చెందిన సమస్యలను గూర్చి సానుభూతికర మగు ప్రశ్నల నన్నడిగిరి. తీవ్రప్రచారము సలుపుటకు కఠినతగనమును యితర సౌకర్యములను లేనట్టి తక్కువజాతులను, నిమ్మజాతులను తమ విచారణలో జ్ఞప్తియందుంచుకొనెదరుగాక యని సయముగారికిని వారి సోదర సభ్యులకును విన్నవించుచున్నాను. బహిష్కార వాదులగునట్టి రాజకీయ పక్షములవారి బోధనలను పెడచెవిని పెట్టి కమిషనుయెదుట సాత్యమిచ్చి తమ తమ సంఘములకు తావ్యతోపకారము గావించెదరుగాక యని హిందూ సంఘము యొక్క నానావిధ అల్పసంఖ్యాక సంఘనాయకులకు విన్నవించుచున్నాను. (అ. ప్రే.)

గ్రామ పునర్నిర్మాణము

మహాత్మాగాంధీ! ప్రస్తుత మనదేశ పరిస్థితులను బాగు పరచుటకు పలువురు పలువిధముల పాటుపడుచు వారి సర్వస్వమును ధారపోయుచున్నారు. శ్రీయశులు చాగంటి శేషయ్యగారు మొదలయిన పెద్దలు గ్రామపునర్నిర్మాణ విషయమును సదా ఆశక్త విధములను సలహాను యిచ్చుచున్నారు. అన్ని పార్టీలవారము స్వరాజ్యమునే కోరుచున్నారు. శ్రీ ప్రభుత్వమువారు మీర వికవత్సముగావుండి కోరినయెడల వెంటనే స్వాతంత్ర్యమును ఇచ్చుటకు సిద్ధముగావున్నామని ఒకమాటతో నెలవిచ్చుచున్నారు. శ్రీ ప్రభుత్వమువారు చెప్పినదే నిజమయి నట్లుకాని నా వూరూ. గొప్పగొప్పప్రజ్ఞాములలో చదువుకొనిన బుద్ధివంతులు సభా కేంద్రాలకై ఉపన్యాసములను సేపొగడ్తములు చేసినవారైనను స్వరాజ్యమును కావేరదు పరిగదా. మీరుమిక్కిలే మన ప్రతిపక్షుల చరిత్రనుమన ఆస్థులను యిచ్చుచుంటు సందేహించుచున్నది. ఉదాహరణగా మనలో వున్న 700000 గ్రామములలోని ప్రజలుగాని లేక క్షిణ భాగము ప్రజలయినను కోరిన మరదలను స్వరాజ్యమునచ్చును. యిట్లు పుగా యేమి తెలియని అనాచారపు ప్రజలను యేసందర్భమున యింకను కన్నులను యివ్వవలసివచ్చి సర్కారుకు తిరుగుబాటు కమ్మనివచ్చి ప్రాత్యక్షముల తప్పు అని నా అభిప్రాయము. మనలో మనము అంతకలహములు పెంచుకొని కోర్టులపాలు అయి తిండికి డబ్బు లేకపోయినను ఆపులుచేసి పెట్టున వృథా న్యాయము చేయుచున్నాము. స్వరాజ్యము మనజన్మకొన్న అని శ్రీ క్రిశ్చియన్లును బాలగంగాధరతిలకగారు నెలవిచ్చినవారి ప్రతివాదులు చెప్పుచున్నారు. శ్రీ తిలకగారు ఇంకనేమేమి ఘనకార్యములు చేసినదిన్నీ వారు ఎంతటికష్టములకు ఓర్చి తమ యొక్క ఉద్యమమును కేరకేంద్రమునినదిన్నీ మహారాష్ట్రము నకుపోయిన చూడవచ్చును. కేరల ఉపన్యాసములను పురాణ గాథలు వివచారిలో యెందరు వాటిని ఆనసరించి చరితులలో అంతిమప్రాజ్ఞానము మాత్రమే యుండును. చెప్పెడువారు చేసేదేవారికష్టములను తీర్చజాలరు. మాటలవలన పనులు కావు. లేవు ఒకవేళ స్వరాజ్యమువచ్చినను శిస్తులు ఇవ్వకుండి తప్పిపోవునా? ప్రభుత్వమునకు ఎవరువచ్చినను శిస్తులను యిచ్చుకొనవలెను. ప్రభుత్వముకట్టుబాట్లకు ప్రజలు బదులై వుండవలెను. కనక ఎల్లప్రజలకు జ్ఞానమును కలుగనట్లు చేయుట ప్రథమ కర్తవ్యము. ప్రతిగ్రామములోను ఆక్రమములు జరుగకుండి న్యాయముమీద దృష్టినుంచి కేక్కిలవి తమస్వపంపాద్యముతో తృప్తిచెందివుండునట్లు చేయుట ద్వితీయ కర్తవ్యము. ఈరెండు తెరగులను యాస్థరాజ్యవికారముగాని అమితవాదులుగాని జన్మికువారుగాని స్వతంత్రులుగాని యితరుల యెవరైనను చేయ బూనుకొనవలెను. కనక యీ 1928 సంవత్సరాంత్యములోపల కనీసము 1000 వెయ్యి గ్రామములలో నెనను గ్రామపునర్నిర్మాణమును నెలకొల్పి దృష్టాంతములుగా ప్రదర్శించిన బాగు. ఇందువిషయమునే నాచరించినవిధమున్నూ, అందుల సాధకబాధకములను తమకు యింకావో జగపరిచిన నా గ్రామ పంచాయతీ 1885, 1886 ఫస్ట్ లిహిద్దునకళ్లద్వారా విన్నవించుకొన్నాను. గ్రామపునర్నిర్మాణవిషయము వున్నకష్టములనుగురించి చదువరులు తెలుసుకొని నాయందు వున్నలోపములను తమింపుచు నాయవ్యవహార నెరవేర్చుటకు తోడ్పడ ప్రార్థితులు. స్వార్థపర యజులుగాని మహాభావులు యాన న్నుండి. నా అభిప్రాయము ప్రకారము, యందువిషయమును ప్రతిగ్రామమునకున్నూ తెలియజేసి చేయించబడినటువంటి విధమున యాదిగవ నుదాహరించుచున్నాను.

1. ఒక కుటుంబమునకు సంబంధించిన యావత్తు విషయములలో సదరు కుటుంబములో యావత్తుండికి ఎట్లు జవాబుదారి వున్నదో ఆ ప్రకారమే ఒక గ్రామపు అన్ని విషయములలోనున్న గ్రామముల యావత్తుండికి జవాబుదారి వున్నదనిన్ని లాభనష్టములకు దామాషా ప్రకారము సమానమాక్కు గలవారనిన్ని అందరికీ తెలియజేయుట ప్రత్యేకము.
2. గ్రామములో పండిన భాగ్యము వైరాలలో గ్రామములో యావత్తుండికి సరిపోగా మిగిలినవాటిని మాత్రమే యితరులకు అమ్మునట్లు చేయుట. యా అమ్ముటలో సమీప గ్రామములకు కావలసివుంటే వాటికి యిచ్చి మిగిలినవి మాత్రమే దూరప్రజ్ఞాములకు పంపునట్లు చేయుట.
3. కనీసము ఒక సంవత్సరమునకు కావలసి యితర వోట్లకుంచి కొరవలసిన యావత్తు వట్టువులను చవుకగా దొరకెడు లో జాలజ్జో, కేరలింపుచుంటు. అట్లుచేయుట వీలులేనియెడల వారమురోజుల కొకసారి సంవత్సరముగా ఇస్తావుల విక్రయించు యేర్పాటు చేయించుట.

4. ఆర్థికవిషయములు అనగా యేసనులమీద యేసను యములలో యేససాన్ను ఖర్చుపెట్టువలయునో యే ఫలితమును యేసనుయములలో అమ్మువలెనో యే ప్రకారము ఆదాయవ్యయములను చేయవలయునో అందరు ప్రజలకు బోధించి తమచర్యలవలన నిదర్శనములు చూపుట.
5. భూమి 1000 వందల ప్రజలు వున్న గ్రామములో ఏ 500 వందల వ్యవసాయదారులు వుండును. వారు సాగుకు సరాసరి అన్ని రకములు కలిపి 200 పుట్ల భాగ్యమును పండింతురు. అటువంటిదానిని 250, 800 పుట్లను పండించుటకు అనుకూలమార్గము కేర్పరచుట. అట్లుచేయుటకు సాధ్యమయిన సలహా నిచ్చుట.
6. కైతులను నాయముమీద గ్రామమునకు యంతకు ముందున్న రోక్కలనుబడినీ కృత్రిమరచుకొనుటకు సాధ్యమయిన విధముల ప్రతిపక్షిని నచ్చునట్లు చేయుట.
7. గ్రామమునందున్న మిగిలిన వృథాఖర్చులను తగ్గించు కొనుటకు సలహాను యిచ్చి సాధ్యమయినంతరకు నిదర్శనములు చూపి చేయించుట.
8. గ్రామముమీద వున్న మొత్తమును లెక్కచేసి సంవత్సరమునకు యంత తీర్చినయెడల యిచ్చి సంవత్సరములలో తీరును అని ఒక అంచనా వేసికొని ఆ ప్రకారము చేయుటకు రయతుల కొలునట్టి బోధించి చేయునట్లు చూచుట.
9. కావలసిన కన్నులు మొదలయిన అవసరములకు స్వల్ప వడ్డీలకు సహకార సంఘములద్వారా రైతులకు డబ్బు దొరకునట్లు చేసి వాటికి మిగిలిన భాగ్యమును ధరలు ఎచ్చువరకు వుంచి అమ్ముకొననట్లు చేయుట.
10. తమ ఆస్తికి మించిన దుబారాఖర్చులను అనగా పెండ్లిండ్లు వైరాలలో లేనిదెంబమును పెట్టుకొని పోగొట్టుకొనడమున్నూ తిరుకాళ్ల వూరేగింపులు బొమ్మలటలు భాగవతములు అనువానితో పోగొట్టుకొనడమున్నూ లేకండ చూచుట.
11. గ్రామములో పనిలేనివారికి పనికిల్పించి బాలరు వృద్ధులు తప్ప మిగిలిన యావత్తునుంచి వారివారితో కలిగినట్లు పనిచేసి సంపాదించుకొనునట్లు చేయుట.
12. యంతయేలీ పాడిపంటలను వృద్ధిచేసి అందుములము న ఆదాయమును వృద్ధిచేయుటకన్నూ ముఖ్యమయిన ఖర్చులను తప్ప యితరవృథాఖర్చులను తగ్గించుటకన్నూ తగిన యావత్తు మార్గములను తాము చేయుచు యితరులను చేయునట్లు బోధించుచూ గ్రామములలో ఒకరుగావుండి వికవత్సమును జ్ఞానమును నెలకొల్పి ప్రతిగ్రామమును వుద్ధరించవలెనుగాని అట్లనసన్యాసమును పూని వర్ణ వర్ణకావ్యసముల జేయుటలవలన మాబోటి తెలియని గ్రామములకు జ్ఞానము కలుగదని కించపడ నైన నేను విన్నవింపుకొనుచున్నాను.

నేను విశేషముగా చదువుకొనని వికవత్సములరైతును గినుక భాగంధీర మయిన పదములతో నింపి వ్యాకరణయ్యక్తముగా వ్రాయనందుకు తమింపజేడెద.

ఒకపల్లెటూరి రైతు.

క న ప డ లే దు

మాకోమాడు గడ్డం వెంకటస్వామి అనేవాడు నేటికి పోయి ఒక సంవత్సరము అవుతుంది. ఈ సంవత్సరమునంచి మాకాయలేస్తూవరకు చాలదబ్బు ఖర్చుచేసి వెతికి విసికి యివ్వడు వెతకటమనాడ మానికేసినాను. కాబట్టి మా కష్టవాని వయస్సు 20 సంవత్సరములు వుంటుంది. రూపము చాచుచాడగ వుంటాడు. మమ్మనాడ కట్టి పోసలు కాపు గలవాడును తప్పించుకొని పోయినాడు గనుక మాకుట్టవాని జాడలు ఎరిగినవారు మాకు దెబ్బపగోరెదము.

కుటుంబములు యీ క్రిందిమాటలకే “భట్టర్ డిహా, శనివారపుపేట, పళ్ళిమగోదావరి జిల్లావారిచే” కుదర్చబడుచున్నది. విశేషములు తెలియగోరవారు వారిపేర వ్రాసి తెలుసుకొనవచ్చును.

1. బురుక్కసి, 2 నీలి, రివొండ, 4 పైడిప్రత్తి, 5 అపామార్గము లేక ఉత్తరేణి, 6 గాడిదగడప, 7 నిడగన్నిక, 8 బావంచాలు, 9 మొగలిచెట్ల.

విశ్వాసి.

నీలు సత్యాగ్రహము

విడుదలకాబడిన సత్యాగ్రహులను గౌరవించుట మొన్న (27-2-28) సాయంకాలము లోనున్నేర్వోడవద్ద నీలు సత్యాగ్రహులు సమావేశమయి జైలునుండి విడుదల కాబడిన సత్యాగ్రహులను గౌరవించుట కొకసభ జరిగిరి శ్రీయుత కృష్ణస్వామియ్యుడలియారుగా రధ్యత్యత నహించిరి. జైలునుండి మరలవచ్చిన ఎం. కమారను, శ్రీమతి అంగాచి అమ్మగార్లు గూడ సభకు హాజరయిరి.

ప్రారంభమున ఆర్. వెంకటప్పగారు రుపన్యసించుచు ప్రభుత్వమువారు జారీచేసిన 144 సెక్షను ఆదర్శ వాయకులకు వాగ్దాన మొనరింపినను మార్కాల్ జైలుకును ప్రజల హుటొచ్చి పరమపాలకుడైనని నుడిచిరి.

తరువాత అమ్మగార్లు శ్రీమతి అంగాచి అమ్మగార్లు సాయకులు ప్రచారముగానూడ వాగ్దానమునది యితర ప్రదేశములకుబోయి సందర్శించు ప్రదేశమును బహిష్కరించవలెననియు, మార్కాల్ జైలును తెననియు అయిన ప్రాంతములకు ప్రబోధించవలెనని నుడిచిరి.

దా|| సరవరాజులు నాయకులుగాను తమ యువస్వామి మునోసగును, జైలునుండి మరలవచ్చిన సత్యాగ్రహుల సభిం దిందులకై తాము వచ్చితిమనియు, నీలు సత్యాగ్రహ విషయమున తమ పూర్వాభిప్రాయ మింకను మారలేదనియు నుడిచిరి.

పిమ్మట శ్రీయశులు బులును సాంబమూర్తి, కె. వి. ఆర్. స్వామి, ఎం. కమారను, శ్రీమతి అంగాచి అమ్మగార్లు ఉపన్యసించుచు సత్యాగ్రహోద్యమావశ్యకతను గూర్చి యు మొన్నటి దినము మద్రాసులో జరిగిన మార్కాల్ గూర్చియు మాటలాడిరి. పండ్లమాతరధ్యములతో సభ ముగిసెను.

జైలునుండి వచ్చిన సత్యాగ్రహుల వివరములు జైలునుండి మరలవచ్చిన నీలు సత్యాగ్రహుల ఎ. కమారను, శ్రీమతి అంగాచి అమ్మగార్లు మాప్రతినిధి సందర్శించగా, కమారనుగారి రిలీఫ్:

“నేను జైలులోనుండగా జైలు అధికారులు నాకు వోడి అంబలి భోజనము పెట్టినందున నేను 5 దినములు నిరశనవృత్తిము సలిపితిని. 5 దినముల తరువాత నాకు ఎరియన్న మొసంగబడెను. కాని అమరునాటినుండి నేను విడుదలకాబడు దినము వరకు నోంటరిగా నుంచబడితిని.

శ్రీమతి అంగాచి అమ్మగారుగారిల్లని:—కాలి మేజోల్ల ను అల్లమని అధికారులు నన్నుగోరిరి పురుషులవెండుకలతో త్రొక్కి అల్లటకు శ్రీమతి నియమించుట జూడ నేను నిరాంతరపోతిని.

భోజనము మార్చబడినందున కొంతకాలమువరకు నేను రక్తాతిసారముతో బాధనొందితిని. వెల్లూరుక్రైస్తవమతబోధకుడొకడుకారాగృహవాసులగు శ్రీమతిక్రైస్తవమతమునకుమరల్చయల్పించుచున్నాడు. వారు విడుదల కాబడినతోడనే వారికి వస్త్రములను రూ 10 లను యిచ్చి యెట్లో తన మతమునకు ద్రీక్షించున్నాడు. ఇతడు తరుచుగా గిట్టికాలములయందు జైలుకువచ్చి మతప్రచారము గావించుచున్నాడు. నేను మరల సత్యాగ్రహము బూనినయెడల 4 సంవత్సరముల కఠినజైలు శిక్ష విధించెదనని వెల్లూరు జైలు నూపరింపెండ్లెంట్లు నాతోడ ప్పెను. నీలు విగ్రహమును విరుగగొట్టుటకు నేను మరల ప్రయత్నించునని యాతనికి బ్రత్యుత్తర మిచ్చితిని.

మధుర మునిసిపాలిటీ

నైమను సన్యాసతీర్థానము ఆమోదింపజేయుటకు తంత్రము

మధుర, ఫిబ్రవరి 28:—మధుర మునిసిపలు కౌన్సిలు నిన్ను సమావేశమయ్యెను. 150 వందల రిజర్వు కనీష్టేపులు కౌన్సిలు అరుగులమీద ఫారావేసియుండిరి. పురజనుల నేతులు సభాశ్రీర్వాసమేమగునో వివరము ప్రకారమువలె వేచియుండిరి. ఇబ్రహీంగారు నైమను సంఘమును సన్మానించవలెనను తీర్మానమును ప్రతిపాదించిరి వేరొకరు బలపరచిరి. కమిషను బహిష్కరించవలెనని తులసిరాముగారు ప్రతిపాదించవలెనని సవరణ ఆద్రస్తుతమని అధ్యక్షుడు నిరాకరించెను. తీర్మానము చర్చజరిగెను ప్రజాభిప్రాయమునకు విరుద్ధముగ యాతీర్మానము నామోదింపజేయుటకు తంత్రముజరిగెనని తులసిరాముగారుగారిరి. యాసభకు పురజనుల నేల రానీయకూడదనిరి. మునిసిపాలిటీ చర్యను ఖండించుచు స్వరాజ్యవత్సమువారు మాట్లాడిరి. 16 గురు అనుకూలరు 11 ప్రతికూలరు. ఒకరు తలెత్తులుగ నుండుటచే తీర్మానముగీకరింపబడెను.

సభ ముగియుటతోడనే మునిసిపాలిటీ కెదురుగా నొక పెద్ద బహిరంగసభ జరిగెను. మహమ్మదు మాలానా సాహేబుగారు అధ్యక్షత వహించిరి. తులసిరాముగారు ప్రజలందరు మార్కాల్ జరుపుటయే పంచవిజ్ఞానం ఉపన్యసించిరి. శ్రీమన్.

నిజామురాష్ట్రము ఆంధ్రసంస్థానము

నిజామురాష్ట్రమున గద్యాల, అమరచింత, జటప్రోలు, పాలంబ, వనపర్తి అను సంస్థానములు తెలుగులవలె, ఇరుయెల్లను ఆంధ్రమునీ పాలురచే పాలింపబడుచున్నవి. ఈ సంస్థానముల గురించి కొలదిగ పాతకమునాళముల కెరింగించెద.

గద్యాలు

ఈ సంస్థానము నిజామురాష్ట్రమునంగల రాయచూరు మండలమున ప్రాగ్భాగమునగలదు. ముఖ్య పట్టణము గద్యాలు. దీనికే శేతవనగరమనియు చెప్పబడును. ముఖ్యపట్టణమునందలి జనసంఖ్య 11000. సంస్థానముకింద 214 గ్రామములు కలవు. మొత్తము విస్తీర్ణము 864 చ. మైళ్లు. మొత్తము జనసంఖ్య దాదాపు 1,00,000. ఆదాయము 3 లక్షలు రూపాయలు. కప్ప ముక్రింద నైజామునకు చెల్లించునది 8,810 రూపాయలు. నిజామురాష్ట్ర నిర్మాణమునకు బూర్వము గద్యాలు సంస్థానము కలదు. కొంతకాలముక్రిందటినుండి గద్యాలు ప్రభువులు సొంత నాణెములు ముద్రించుచు వచ్చిరి. ఆనాడెను లిప్యంతికిని నాయు ప్రాంతమున వాడుకలోగల సంస్థానముయొక్క ప్రాచీనచరిత్రాంశములంతగా తెలియవచ్చుటచే, గద్యాలోగల కొటకట్టుకు శేతుసంవత్సరముల పట్టెంచున. ఆలోగల సొంత త్రాడిపట్టువుకాలములో పూర్తియయ్యెను సంస్థానములో దక్షిణోత్తరములందలి భూములు వివిధ ఘనంతములైనవి. ఈ భూములకు కృష్ణా తుంగభద్రానదులు జల మధారము. గద్యా లలో విగులనున్న తీమెనట్టియు నామెనట్టియు బంగారు వెండి పరిగంబు ఉత్తరీయములు, నవతులు, తంగుడ్లు పట్టు ధోవతి విశేషముగా నేయబడును. ప్రస్తుతము పదివందలైదు శేతకర్మగారములు కలవు. ఏటకు రెండులక్షల రూపాయలు విలువగల పట్టువస్త్రములు మోదాబాదు, సెకింద్రాబాదు, రాయచూరు, మన్నగూడెం ప్రాంతముల కెగురుచు జుగురు. చిరకాలమునుండి యీ సంస్థానాధీశులు పండితకవిజనపోషణమునకు బ్రసిద్ధిగాంచిరి. ఎంతటి వాడొక్కఁడు లిచ్చుచుండును. గద్యా లలోగలిచిన గజమెక్కిన పేయను సామెతకలదు. ఇట్టివి నీ సంస్థానము పెక్కినతరములకు పాలుగు పాతపల్లెల కెరింగినవే. కాన భగవదనుగ్రహమర ముగల నీ సంస్థానము మన మొన్ననే రాజగారన ఆదిలక్ష్మమ్మగారికి నిజామురాష్ట్రాధిపతి స్వాధీన పఱచి ఆంధ్రమనాళముల కృతిజ్ఞతాభివందనములకు పాత్రు య్యెను.

ఆత్మకూరు

ఆత్మకూరు సంస్థానమున కే ఆమర చింత సంస్థానమునీ చెప్పబడు కలదు. ఇదియును రాయచూరు మండలమున ప్రాగ్భాగమునగలదు. ముఖ్యపట్టణము ఆత్మకూరు. ఆంధ్రవిస్తీర్ణము 2350. సంస్థానము క్రింద 69 గ్రామములు కలవు. మొత్తము విస్తీర్ణము 191 చ. మైళ్లు. జనసంఖ్య 40 వేలు. ఆదాయము 150 వేలరూపాయలు. నైజాముగారికి కప్పముక్రింద చెల్లించునది 6868 రూపాయలు. అమరచింతసంస్థానము విలపరాజునమైనది కృష్ణానదికి ఆమరచింత గద్యాలుసంస్థానముల సరిహద్దుప్రాంతములలో బ్రవిహించుచుండును. ఈ సరిజలములందల సంస్థానమునందలి భూముల కెట్టి ప్రయోజనముకలదునో తెలుసుకొనితే, ఆత్మకూరు అను నది రెండును రెండు పట్టణములు. ఈ రెంటిలోను సాగనైన బంగారు వెండి పరిగంబు పట్టణముల పరిశీలించు నేమి బడును.

జటప్రోలు

ఈ సంస్థానము మహబూబ్ నగరమండలమునం గలదు. దీనిక్రింద 89 గ్రామములు కలవు. విస్తీర్ణము 191 చ. మైళ్లు. జన సంఖ్య 85 వేలు. సంవత్సరాదాయము 190 వేల రూపాయలు. కప్పముక్రింద చెల్లించునది 73587 రూపాయలు. 1248 సంవత్సరమున ఆనపోతనాయకవారు సంస్థానమును స్వాధీనపఱచు కొని దుర్గము లోకేమూల ముట్టడించి రాజ్య ములి విశేషముగ వ్యాప్తిగాపించెను. ఈయనసంతతివారనేక శతాబ్దముల నుండి యుద్ధవిద్యయు సలహానుసాహాయ్యములనుచువచ్చిరి. కాని పదు నెనిమిదవ శతాబ్దమున పాలకులగుండెన రాజా జగన్నాథ రావుగారికి పుత్రసంతతిలేనందున పోలవరమునకు పారిపోయిరి. ఆయన 1885 సంవత్సరమున జటప్రోలు పరగణాను నిజాము ప్రభువునకు విక్రయముగా డెబ్బదివేలరూపాయలమ్మి పరతులపై తీసి ననన చెప్పయిరి. వీ. కె. ప్రభువులకు రాజా వెంటలమ్మ రావుగారు వేంకటగిరి ప్రభువుల సోదరులు. ఈయన గొప్పవేటకాడని ప్రతీతి.

పాల్యంచ

ఈ సంస్థానము ఓరుగల్లు నువావో నాగ్నేయభాగము నంగలదు. విస్తీర్ణము 800 చ. మైళ్లు. జనసంఖ్య 40 వేలు. సంవత్సరాదాయము 70 వేలరూపాయలు. ఈ మొత్తములో 45875 రూపాయలు నైజాముగారికి కప్పముక్రింద చెల్లించవలసి యుండును. గోదావరిమండలమునందలి భద్రాచలము, రేకపల్లి

వెదపాడు - ఏలూరుతాలూకా

ఆరోగ్యవారము

మా యూనియన్ బోర్డువారు రూ. 25/- లు ధారాళ ముగ మంజూరుచేసి, పురవాసులవద్దనుండి విరాళములను సోగు చేసి వారుకూడెను యిందు బాల్గాని యీ ఆరోగ్యవారముకు జయప్రథమగ జరిపించినందుల కెంతయు ప్రశంసనీయును.

గారపాటి రామచంద్రయ్య.

జింగారెడ్డిగూడెం (తూర్పుగోదావరి)
ది 11-2-28 లగాయదు 17-2-28 వరకు ఆరోగ్య శివు వార ప్రార్థనము జరుపబడినది.

గోదావరి ఆంధ్రసమాజము

కరవ... కాకినాడతాలూకా
"భారత శేతసాంఘిక శీవరము" అనువ్యాసమునకు విర్యా భుజి పంపించెడి వరభాష్యము ది 10-3-1928 నుండి 10-4-1928 నుండి 15-4-1928 నుండి 15-5-1928 నుండి 15-6-1928 నుండి 15-7-1928 నుండి 15-8-1928 నుండి 15-9-1928 నుండి 15-10-1928 నుండి 15-11-1928 నుండి 15-12-1928 నుండి 15-1-1929 నుండి 15-2-1929 నుండి 15-3-1929 నుండి 15-4-1929 నుండి 15-5-1929 నుండి 15-6-1929 నుండి 15-7-1929 నుండి 15-8-1929 నుండి 15-9-1929 నుండి 15-10-1929 నుండి 15-11-1929 నుండి 15-12-1929 నుండి 15-1-1930 నుండి 15-2-1930 నుండి 15-3-1930 నుండి 15-4-1930 నుండి 15-5-1930 నుండి 15-6-1930 నుండి 15-7-1930 నుండి 15-8-1930 నుండి 15-9-1930 నుండి 15-10-1930 నుండి 15-11-1930 నుండి 15-12-1930 నుండి 15-1-1931 నుండి 15-2-1931 నుండి 15-3-1931 నుండి 15-4-1931 నుండి 15-5-1931 నుండి 15-6-1931 నుండి 15-7-1931 నుండి 15-8-1931 నుండి 15-9-1931 నుండి 15-10-1931 నుండి 15-11-1931 నుండి 15-12-1931 నుండి 15-1-1932 నుండి 15-2-1932 నుండి 15-3-1932 నుండి 15-4-1932 నుండి 15-5-1932 నుండి 15-6-1932 నుండి 15-7-1932 నుండి 15-8-1932 నుండి 15-9-1932 నుండి 15-10-1932 నుండి 15-11-1932 నుండి 15-12-1932 నుండి 15-1-1933 నుండి 15-2-1933 నుండి 15-3-1933 నుండి 15-4-1933 నుండి 15-5-1933 నుండి 15-6-1933 నుండి 15-7-1933 నుండి 15-8-1933 నుండి 15-9-1933 నుండి 15-10-1933 నుండి 15-11-1933 నుండి 15-12-1933 నుండి 15-1-1934 నుండి 15-2-1934 నుండి 15-3-1934 నుండి 15-4-1934 నుండి 15-5-1934 నుండి 15-6-1934 నుండి 15-7-1934 నుండి 15-8-1934 నుండి 15-9-1934 నుండి 15-10-1934 నుండి 15-11-1934 నుండి 15-12-1934 నుండి 15-1-1935 నుండి 15-2-1935 నుండి 15-3-1935 నుండి 15-4-1935 నుండి 15-5-1935 నుండి 15-6-1935 నుండి 15-7-1935 నుండి 15-8-1935 నుండి 15-9-1935 నుండి 15-10-1935 నుండి 15-11-1935 నుండి 15-12-1935 నుండి 15-1-1936 నుండి 15-2-1936 నుండి 15-3-1936 నుండి 15-4-1936 నుండి 15-5-1936 నుండి 15-6-1936 నుండి 15-7-1936 నుండి 15-8-1936 నుండి 15-9-1936 నుండి 15-10-1936 నుండి 15-11-1936 నుండి 15-12-1936 నుండి 15-1-1937 నుండి 15-2-1937 నుండి 15-3-1937 నుండి 15-4-1937 నుండి 15-5-1937 నుండి 15-6-1937 నుండి 15-7-1937 నుండి 15-8-1937 నుండి 15-9-1937 నుండి 15-10-1937 నుండి 15-11-1937 నుండి 15-12-1937 నుండి 15-1-1938 నుండి 15-2-1938 నుండి 15-3-1938 నుండి 15-4-1938 నుండి 15-5-1938 నుండి 15-6-1938 నుండి 15-7-1938 నుండి 15-8-1938 నుండి 15-9-1938 నుండి 15-10-1938 నుండి 15-11-1938 నుండి 15-12-1938 నుండి 15-1-1939 నుండి 15-2-1939 నుండి 15-3-1939 నుండి 15-4-1939 నుండి 15-5-1939 నుండి 15-6-1939 నుండి 15-7-1939 నుండి 15-8-1939 నుండి 15-9-1939 నుండి 15-10-1939 నుండి 15-11-1939 నుండి 15-12-1939 నుండి 15-1-1940 నుండి 15-2-1940 నుండి 15-3-1940 నుండి 15-4-1940 నుండి 15-5-1940 నుండి 15-6-1940 నుండి 15-7-1940 నుండి 15-8-1940 నుండి 15-9-1940 నుండి 15-10-1940 నుండి 15-11-1940 నుండి 15-12-1940 నుండి 15-1-1941 నుండి 15-2-1941 నుండి 15-3-1941 నుండి 15-4-1941 నుండి 15-5-1941 నుండి 15-6-1941 నుండి 15-7-1941 నుండి 15-8-1941 నుండి 15-9-1941 నుండి 15-10-1941 నుండి 15-11-1941 నుండి 15-12-1941 నుండి 15-1-1942 నుండి 15-2-1942 నుండి 15-3-1942 నుండి 15-4-1942 నుండి 15-5-1942 నుండి 15-6-1942 నుండి 15-7-1942 నుండి 15-8-1942 నుండి 15-9-1942 నుండి 15-10-1942 నుండి 15-11-1942 నుండి 15-12-1942 నుండి 15-1-1943 నుండి 15-2-1943 నుండి 15-3-1943 నుండి 15-4-1943 నుండి 15-5-1943 నుండి 15-6-1943 నుండి 15-7-1943 నుండి 15-8-1943 నుండి 15-9-1943 నుండి 15-10-1943 నుండి 15-11-1943 నుండి 15-12-1943 నుండి 15-1-1944 నుండి 15-2-1944 నుండి 15-3-1944 నుండి 15-4-1944 నుండి 15-5-1944 నుండి 15-6-1944 నుండి 15-7-1944 నుండి 15-8-1944 నుండి 15-9-1944 నుండి 15-10-1944 నుండి 15-11-1944 నుండి 15-12-1944 నుండి 15-1-1945 నుండి 15-2-1945 నుండి 15-3-1945 నుండి 15-4-1945 నుండి 15-5-1945 నుండి 15-6-1945 నుండి 15-7-1945 నుండి 15-8-1945 నుండి 15-9-1945 నుండి 15-10-1945 నుండి 15-11-1945 నుండి 15-12-1945 నుండి 15-1-1946 నుండి 15-2-1946 నుండి 15-3-1946 నుండి 15-4-1946 నుండి 15-5-1946 నుండి 15-6-1946 నుండి 15-7-1946 నుండి 15-8-1946 నుండి 15-9-1946 నుండి 15-10-1946 నుండి 15-11-1946 నుండి 15-12-1946 నుండి 15-1-1947 నుండి 15-2-1947 నుండి 15-3-1947 నుండి 15-4-1947 నుండి 15-5-1947 నుండి 15-6-1947 నుండి 15-7-1947 నుండి 15-8-1947 నుండి 15-9-1947 నుండి 15-10-1947 నుండి 15-11-1947 నుండి 15-12-1947 నుండి 15-1-1948 నుండి 15-2-1948 నుండి 15-3-1948 నుండి 15-4-1948 నుండి 15-5-1948 నుండి 15-6-1948 నుండి 15-7-1948 నుండి 15-8-1948 నుండి 15-9-1948 నుండి 15-10-1948 నుండి 15-11-1948 నుండి 15-12-1948 నుండి 15-1-1949 నుండి 15-2-1949 నుండి 15-3-1949 నుండి 15-4-1949 నుండి 15-5-1949 నుండి 15-6-1949 నుండి 15-7-1949 నుండి 15-8-1949 నుండి 15-9-1949 నుండి 15-10-1949 నుండి 15-11-1949 నుండి 15-12-1949 నుండి 15-1-1950 నుండి 15-2-1950 నుండి 15-3-1950 నుండి 15-4-1950 నుండి 15-5-1950 నుండి 15-6-1950 నుండి 15-7-1950 నుండి 15-8-1950 నుండి 15-9-1950 నుండి 15-10-1950 నుండి 15-11-1950 నుండి 15-12-1950 నుండి 15-1-1951 నుండి 15-2-1951 నుండి 15-3-1951 నుండి 15-4-1951 నుండి 15-5-1951 నుండి 15-6-1951 నుండి 15-7-1951 నుండి 15-8-1951 నుండి 15-9-1951 నుండి 15-10-1951 నుండి 15-11-1951 నుండి 15-12-1951 నుండి 15-1-1952 నుండి 15-2-1952 నుండి 15-3-1952 నుండి 15-4-1952 నుండి 15-5-1952 నుండి 15-6-1952 నుండి 15-7-1952 నుండి 15-8-1952 నుండి 15-9-1952 నుండి 15-10-1952 నుండి 15-11-1952 నుండి 15-12-1952 నుండి 15-1-1953 నుండి 15-2-1953 నుండి 15-3-1953 నుండి 15-4-1953 నుండి 15-5-1953 నుండి 15-6-1953 నుండి 15-7-1953 నుండి 15-8-1953 నుండి 15-9-1953 నుండి 15-10-1953 నుండి 15-11-1953 నుండి 15-12-1953 నుండి 15-1-1954 నుండి 15-2-1954 నుండి 15-3-1954 నుండి 15-4-1954 నుండి 15-5-1954 నుండి 15-6-1954 నుండి 15-7-1954 నుండి 15-8-1954 నుండి 15-9-1954 నుండి 15-10-1954 నుండి 15-11-1954 నుండి 15-12-1954 నుండి 15-1-1955 నుండి 15-2-1955 నుండి 15-3-1955 నుండి 15-4-1955 నుండి 15-5-1955 నుండి 15-6-1955 నుండి 15-7-1955 నుండి 15-8-1955 నుండి 15-9-1955 నుండి 15-10-1955 నుండి 15-11-1955 నుండి 15-12-1955 నుండి 15-1-1956 నుండి 15-2-1956 నుండి 15-3-1956 నుండి 15-4-1956 నుండి 15-5-1956 నుండి 15-6-1956 నుండి 15-7-1956 నుండి 15-8-1956 నుండి 15-9-1956 నుండి 15-10-1956 నుండి 15-11-1956 నుండి 15-12-1956 నుండి 15-1-1957 నుండి 15-2-1957 నుండి 15-3-1957 నుండి 15-4-1957 నుండి 15-5-1957 నుండి 15-6-1957 నుండి 15-7-1957 నుండి 15-8-1957 నుండి 15-9-1957 నుండి 15-10-1957 నుండి 15-11-1957 నుండి 15-12-1957 నుండి 15-1-1958 నుండి 15-2-1958 నుండి 15-3-1958 నుండి 15-4-1958 నుండి 15-5-1958 నుండి 15-6-1958 నుండి 15-7-1958 నుండి 15-8-1958 నుండి 15-9-1958 నుండి 15-10-1958 నుండి 15-11-1958 నుండి 15-12-1958 నుండి 15-1-1959 నుండి 15-2-1959 నుండి 15-3-1959 నుండి 15-4-1959 నుండి 15-5-1959 నుండి 15-6-1959 నుండి 15-7-1959 నుండి 15-8-1959 నుండి 15-9-1959 నుండి 15-10-1959 నుండి 15-11-1959 నుండి 15-12-1959 నుండి 15-1-1960 నుండి 15-2-1960 నుండి 15-3-1960 నుండి 15-4-1960 నుండి 15-5-1960 నుండి 15-6-1960 నుండి 15-7-1960 నుండి 15-8-1960 నుండి 15-9-1960 నుండి 15-10-1960 నుండి 15-11-1960 నుండి 15-12-1960 నుండి 15-1-1961 నుండి 15-2-1961 నుండి 15-3-1961 నుండి 15-4-1961 నుండి 15-5-1961 నుండి 15-6-1961 నుండి 15-7-1961 నుండి 15-8-1961 నుండి 15-9-1961 నుండి 15-10-1961 నుండి 15-11-1961 నుండి 15-12-1961 నుండి 15-1-1962 నుండి 15-2-1962 నుండి 15-3-1962 నుండి 15-4-1962 నుండి 15-5-1962 నుండి 15-6-1962 నుండి 15-7-1962 నుండి 15-8-1962 నుండి 15-9-1962 నుండి 15-10-1962 నుండి 15-11-1962 నుండి 15-12-1962 నుండి 15-1-1963 నుండి 15-2-1963 నుండి 15-3-1963 నుండి 15-4-1963 నుండి 15-5-1963 నుండి 15-6-1963 నుండి 15-7-1963 నుండి 15-8-1963 నుండి 15-9-1963 నుండి 15-10-1963 నుండి 15-11-1963 నుండి 15-12-1963 నుండి 15-1-1964 నుండి 15-2-1964 నుండి 15-3-1964 నుండి 15-4-1964 నుండి 15-5-1964 నుండి 15-6-1964 నుండి 15-7-1964 నుండి 15-8-1964 నుండి 15-9-1964 నుండి 15-10-1964 నుండి 15-11-1964 నుండి 15-12-1964 నుండి 15-1-1965 నుండి 15-2-1965 నుండి 15-3-1965 నుండి 15-4-1965 నుండి 15-5-1965 నుండి 15-6-1965 నుండి 15-7-1965 నుండి 15-8-1965 నుండి 15-9-1965 నుండి 15-10-1965 నుండి 15-11-1965 నుండి 15-12-1965 నుండి 15-1-1966 నుండి 15-2-1966 నుండి 15-3-1966 నుండి 15-4-1966 నుండి 15-5-1966 నుండి 15-6-1966 నుండి 15-7-1966 నుండి 15-8-1966 నుండి 15-9-1966 నుండి 15-10-1966 నుండి 15-11-1966 నుండి 15-12-1966 నుండి 15-1-1967 నుండి 15-2-1967 నుండి 15-3-1967 నుండి 15-4-1967 నుండి 15-5-1967 నుండి 15-6-1967 నుండి 15-7-1967 నుండి 15-8-1967 నుండి 15-9-1967 నుండి 15-10-1967 నుండి 15-11-1967 నుండి 15-12-1967 నుండి 15-1-1968 నుండి 15-2-1968 నుండి 15-3-1968 నుండి 15-4-1968 నుండి 15-5-1968 నుండి 15-6-1968 నుండి 15-7-1968 నుండి 15-8-1968 నుండి 15-9-1968 నుండి 15-10-1968 నుండి 15-11-1968 నుండి 15-12-1968 నుండి 15-1-1969 నుండి 15-2-1969 నుండి 15-3-1969 నుండి 15-4-1969 నుండి 15-5-1969 నుండి 15-6-1969 నుండి 15-7-1969 నుండి 15-8-1969 నుండి 15-9-1969 నుండి 15-10-1969 నుండి 15-11-1969 నుండి 15-12-1969 నుండి 15-1-1970 నుండి 15-2-1970 నుండి 15-3-1970 నుండి 15-4-1970 నుండి 15-5-1970 నుండి 15-6-1970 నుండి 15-7-1970 నుండి 15-8-1970 నుండి 15-9-1970 నుండి 15-10-1970 నుండి 15-11-1970 నుండి 15-12-1970 నుండి 15-1-1971 నుండి 15-2-1971 నుండి 15-3-1971 నుండి 15-4-1971 నుండి 15-5-1971 నుండి 15-6-1971 నుండి 15-7-1971 నుండి 15-8-1971 నుండి 15-9-1971 నుండి 15-10-1971 నుండి 15-11-1971 నుండి 15-12-1971 నుండి 15-1-1972 నుండి 15-2-1972 నుండి 15-3-1972 నుండి 15-4-1972 నుండి 15-5-1972 నుండి 15-6-1972 నుండి 15-7-1972 నుండి 15-8-1972 నుండి 15-9-1972 నుండి 15-10-1972 నుండి 15-11-1972 నుండి 15-12-1972 నుండి 15-1-1973 నుండి 15-2-1973 నుండి 15-3-1973 నుండి 15-4-1973 నుండి 15-5-1973 నుండి 15-6-1973 నుండి 15-7-1973 నుండి 15-8-1973 నుండి 15-9-1973 నుండి 15-10-1973 నుండి 15-11-1973 నుండి 15-12-1973 నుండి 15-1-1974 నుండి 15-2-1974 నుండి 15-3-1974 నుండి 15-4-1974 నుండి 15-5-1974 నుండి 15-6-1974 నుండి 15-7-1974 నుండి 15-8-1974 నుండి 15-9-1974 నుండి 15-10-1974 నుండి 15-11-1974 నుండి 15-12-1974 నుండి 15-1-1975 నుండి 15-2-1975 నుండి 15-3-1975 నుండి 15-4-1975 నుండి 15-5-1975 నుండి 15-6-1975 నుండి 15-7-1975 నుండి 15-8-1975 నుండి 15-9-1975 నుండి 15-10-1975 నుండి 15-11-1975 నుండి 15-12-1975 నుండి 15-1-1976 నుండి 15-2-1976 నుండి 15-3-1976 నుండి 15-4-1976 నుండి 15-5-1976 నుండి 15-6-1976 నుండి 15-7-1976 నుండి 15-8-1976 నుండి 15-9-1976 నుండి 15-10-1976 నుండి 15-11-1976 నుండి 15-12-1976 నుండి 15-1-1977 నుండి 15-2-1977 నుండి 15-3-1977 నుండి 15-4-1977 నుండి 15-5-1977 నుండి 15-6-1977 నుండి 15-7-1977 నుండి 15-8-1977 నుండి 15-9-1977 నుండి 15-10-1977 నుండి 15-11-1977 నుండి 15-12-1977 నుండి 15-1-1978 నుండి 15-2-1978 నుండి 15-3-1978 నుండి 15-4-1978 నుండి 15-5-1978 నుండి 15-6-1978 నుండి 15-7-1978 నుండి 15-8-1978 నుండి 15-9-1978 నుండి 15-10-1978 నుండి 15-11-1978 నుండి 15-12-1978 నుండి 15-1-1979 నుండి 15-2-1979 నుండి 15-3-1979 నుండి 15-4-1979 నుండి 15-5-1979 నుండి 15-6-1979 నుండి 15-7-1979 నుండి 15-8-1979 నుండి 15-9-1979 నుండి 15-10-1979 నుండి 15-11-1979 నుండి 15-12-1979 నుండి 15-1-1980 నుండి 15-2-1980 నుండి 15-3-1980 నుండి 15-4-1980 నుండి 15-5-1980 నుండి 15-6-1980 నుండి 15-7-1980 నుండి 15-8-1980 నుండి 15-9-1980 నుండి 15-10-1980 నుండి 15-11-1980 నుండి 15-12-1980 నుండి 15-1-1981 నుండి 15-2-1981 నుండి 15-3-1981 నుండి 15-4-1981 నుండి 15-5-1981 నుండి 15-6-1981 నుండి 15-7-1981 నుండి 15-8-1981 నుండి 15-9-1981 నుండి 15-10-1981 నుండి 15-11-1981 నుండి 15-12-1981 నుండి 15-1-1982 నుండి 15-2-1982 నుండి 15-3-1982 నుండి 15-4-1982 నుండి 15-5-1982 నుండి 15-6-1982 నుండి 15-7-1982 నుండి 15-8-1982 నుండి 15-9-1982 నుండి 15-10-1982 నుండి 15-11-1982 నుండి 15-12-1982 నుండి 15-1-1983 నుండి 15-2-1983 నుండి 15-3-1983 నుండి 15-4-1983 నుండి 15-5-1983 నుండి 15-6-1983 నుండి 15-7-1983 నుండి 15-8-1983 నుండి 15-9-1983 నుండి 15-10-1983 నుండి 15-11-1983 నుండి 15-12-1983 నుండి 15-1-1984 నుండి 15-2-1984 నుండి 15-3-1984 నుండి 15-4-1984 నుండి 15-5-1984 నుండి 15-6-1984 నుండి 15-7-1984 నుండి 15-8-1984 నుండి 15-9-1984 నుండి 15-10-1984 నుండి 15-11-1984 నుండి 15-12-1984 నుండి 15-1-1985 నుండి 15-2-1985 నుండి 15-3-1985 నుండి 15-4-1985 నుండి 15-5-1985 నుండి 15-6-1985 నుండి 15-7-1985 నుండి 15-8-1985 నుండి 15-9-1985 నుండి 15-10-1985 నుండి 15-11-1985 నుండి 15-12-1985 నుండి 15-1-1986 నుండి 15-2-1986 నుండి 15-3-1986 నుండి 15-4-1986 నుండి 15-5-1986 నుండి 15-6-1986 నుండి 15-7-1986 నుండి 1

యథార్థము! యథార్థము!
మనములారా! మానవులు తమ జీవితములను అర్థ
ప్రతిబింబమును కలగలుగ నున్నట్లుగా గాంచునట్లు

మోక్షమార్గము

అయ్యో! యథార్థము! యథార్థము! మనములారా! మానవులు తమ జీవితములను అర్థ ప్రతిబింబమును కలగలుగ నున్నట్లుగా గాంచునట్లు

అయ్యో! యథార్థము! యథార్థము! మనములారా! మానవులు తమ జీవితములను అర్థ ప్రతిబింబమును కలగలుగ నున్నట్లుగా గాంచునట్లు

అయ్యో! యథార్థము! యథార్థము! మనములారా! మానవులు తమ జీవితములను అర్థ ప్రతిబింబమును కలగలుగ నున్నట్లుగా గాంచునట్లు

ఆంధ్ర భాషాసంబోధిని 2వ భాగము

అయ్యో! యథార్థము! యథార్థము! మనములారా! మానవులు తమ జీవితములను అర్థ ప్రతిబింబమును కలగలుగ నున్నట్లుగా గాంచునట్లు

అయ్యో! యథార్థము! యథార్థము! మనములారా! మానవులు తమ జీవితములను అర్థ ప్రతిబింబమును కలగలుగ నున్నట్లుగా గాంచునట్లు

అయ్యో! యథార్థము! యథార్థము! మనములారా! మానవులు తమ జీవితములను అర్థ ప్రతిబింబమును కలగలుగ నున్నట్లుగా గాంచునట్లు

అయ్యో! యథార్థము! యథార్థము! మనములారా! మానవులు తమ జీవితములను అర్థ ప్రతిబింబమును కలగలుగ నున్నట్లుగా గాంచునట్లు

అయ్యో! యథార్థము! యథార్థము! మనములారా! మానవులు తమ జీవితములను అర్థ ప్రతిబింబమును కలగలుగ నున్నట్లుగా గాంచునట్లు

అయ్యో! యథార్థము! యథార్థము! మనములారా! మానవులు తమ జీవితములను అర్థ ప్రతిబింబమును కలగలుగ నున్నట్లుగా గాంచునట్లు

అయ్యో! యథార్థము! యథార్థము! మనములారా! మానవులు తమ జీవితములను అర్థ ప్రతిబింబమును కలగలుగ నున్నట్లుగా గాంచునట్లు

అయ్యో! యథార్థము! యథార్థము! మనములారా! మానవులు తమ జీవితములను అర్థ ప్రతిబింబమును కలగలుగ నున్నట్లుగా గాంచునట్లు

అయ్యో! యథార్థము! యథార్థము! మనములారా! మానవులు తమ జీవితములను అర్థ ప్రతిబింబమును కలగలుగ నున్నట్లుగా గాంచునట్లు

అయ్యో! యథార్థము! యథార్థము! మనములారా! మానవులు తమ జీవితములను అర్థ ప్రతిబింబమును కలగలుగ నున్నట్లుగా గాంచునట్లు

అయ్యో! యథార్థము! యథార్థము! మనములారా! మానవులు తమ జీవితములను అర్థ ప్రతిబింబమును కలగలుగ నున్నట్లుగా గాంచునట్లు

అయ్యో! యథార్థము! యథార్థము! మనములారా! మానవులు తమ జీవితములను అర్థ ప్రతిబింబమును కలగలుగ నున్నట్లుగా గాంచునట్లు

అయ్యో! యథార్థము! యథార్థము! మనములారా! మానవులు తమ జీవితములను అర్థ ప్రతిబింబమును కలగలుగ నున్నట్లుగా గాంచునట్లు

అయ్యో! యథార్థము! యథార్థము! మనములారా! మానవులు తమ జీవితములను అర్థ ప్రతిబింబమును కలగలుగ నున్నట్లుగా గాంచునట్లు

Price Annas 10 only.
AMRUTANJANI DEPOSIT
BOMBAY & MADRAS.

గొప్పసత్వత్రుతి రిజిస్టరు కాబడినది మంచితరుణము
అహింసావ్రతము గోపభావపుటకు సభ్యతవహింపుడు

మనతవహించిన శ్రీగౌతమీ
గోరక్షణ సంఘవిజ్ఞప్తి గమనింపుడు

మహాశయలారా! లోకకళ్యాణార్థము రాజమండ్రి లో స్థాపించియున్న శ్రీగౌతమీ గోరక్షణ శరణాలయము నందు సంఘసహాయమున దిక్కులేని బీద గోవుల భాదలను ఆ సంఘాధికారులు తీసికొని పోషించుటకును సాధ్యమైనంత త్వరలో గోపభావపుటకును పురపథ్యమున కలక్షల మందిపుల గొప్పతోటలు బిడ్డింగులు క్రయముపొంది దీనియందు ఈ ధర్మ సంస్థ ప్రతిష్ఠించి రిజిస్టరు చేయించిరము. ఈ ఉద్యమము యొక్క సంపూర్ణ కార్యసాధనలో తనవేల సభ్యులు లక్ష లాదిద్రవ్యము ఆశ్రయమిచ్చును. ఇప్పటికి ఈసంఘమున హిందూమహమ్మదీయుల సోదరసోదరులు తమ శక్తినిసారము సత్ప్రతిపాదన మొసగి 10 వేల మంది మహారాజ పోషకులు మొదలు సహాయులవరకు సభ్యతవహించి యున్నారు. ఈ సంఘమున సభ్యతవహించిన మహమ్మదీయులు కనీసము సాగు 1కి 1 రూపాయకు తక్కువలేని చందాదయచేసి సభ్యతవహింప పూరింపు మన్ననము. చందా పంపించేది దాతలు తమసం పూర్ణమైన యదమనో రాజమండ్రికి శ్రీగౌతమీ గోరక్షణ సంఘమువేర పోస్టుద్వారా ఇన్ స్ట్రుమెంటుగా మనియార్డరుగా ను సొమ్ముపంపిన వెంటనే రసీదు అందచేయబడును. కోరిన వారికి రూపాయిలకు కార్యక్రమము పంపబడును—ఇట్లు శ్రీ గౌతమీ గోరక్షణసంఘ ప్రధాన కార్యదర్శి, దేవరపల్లి వెంకట సుబ్బరామయ్య, రాజమండ్రి. 4408

సంస్కృతము-హిందీ.
442
జ్యోతిషము, పంచాంగగణితము, ఆత్మీయతత్వ త్రుతిసత్యధర్మా శాస్త్రము. నెలకూర్చు. 8.
అచ్యుతవిద్యాలయం, తిరువూరు. కృష్ణ.

పగుల్లకు తైలము
వెల డబ్బీ 1-కి రు 0-6-0; వి. పి. తో 0-11-0
అరికాళ్లు, అజుచేతులు, చర్మము కారకములను, శీతగా లివలన పగిలి నీరుకారుటయు, జిలపుట్టుటయు సంభవించును. ఈ తైలమును రాచిన పగుల్లు మన జిల పోయి మంచిచర్మము రాగలదు. పగుల్లనొప్పియు నయమును. స్వల్పక్రయము.
అమృతాంజన శివో మదగాడు తోక భాగము

ప్రతాపకస్తూరిమాతలు

4 మిక్కిలి ఘాటును సుహాసనగలది
1-2 మాత్రలను పుచ్చుకొనిన ఆనందముగా నుండుటయే గాక అశీర్వము, వాయువు, జలము, జ్వరము, దగ్గు, ఉబ్బుము, కడుము, చిన్నబిడ్డ గుణము, కలరా, ప్లేగు మొదలగు అనేకమగు వ్యాధులను హరించుటయే గాక బలమును, శక్తి శక్తిని, ఆరోగ్యమును గలిగించు వరప్రసాదము.
ప్రతి గృహముం దుండవలెను. 250 మాత్రల సీసా 0-4-0
12 సీసాలు 2-3-0. వి. పి. ద్రాద్రి ఎన్నిడిక్రీకా 0-3-0
పి.కె.వి. అందు కో, ఆయుర్వేదసమాజం, చెరీపేట, నెల్లూరుజిల్లా.

శ్రీయోగానందాంధ్ర రామాయణము

యన్యశ్రీ చిల్లరిగ యోగానందకవి రచితము
వ డ్కాండములు:— మనోహరము గద్యపద్యములు
నావోహక నృదుమధురశైలి, ముద్రాక్షరపండితకవులచే గొలియ నగలగినది. భక్తిరసముచేరి విమలమౌళి గనవారికి విందొనర్చు ను. వాణిముద్రాక్షరకళల, రేఖామణి ముద్రితము.

ప్రథమ సంపుటిము:— బాలయోధ్యాకాండములు
5లది. ఇది వెల్వడినది.

ద్వితీయసంపుటము:— ఆరణ్య కిష్కింధా గుండర కాండములుగలది; ఆద్యపద్యము.

తృతీయ సంపుటము:— కేసీకాండము.
ఈ వెంటనే ముద్రాపాల్పకము. రూ. 12 లకే ముద్రాపాల్పము వెలువడినది. వారి పేర్లార్డు గ్రంథమునకు బకటింపబడును.

ఆన్యపడిన ప్రతిసంపుటియు రూ. 5 లు వెల. నివరములు కృతికర్తకు వ్రాసిన తెలియజేయును.

కృతికర్త, యోగానందకవి.
ఈస్తు గోదావరి రాజ్ లు బి. హెచ్. స్కూలు, శివ ఆర్. తెల్లపండిట్.

4201

అమృతాంజనం డిపో వారి

సుప్రసిద్ధా వధముల జాబితా

	రూ.ల.
1. శీర్షరసాయనము మాత్రము అశీర్వమునకు	1-2
2. వజ్రగుళికలు ధాతుపుష్టికి	1-0
3. జ్వరహరి జ్వరములకు సీసా 1-కి	0-16
4. అమృతాంజనము సీసా 1-కి	0-10
5. మూలశంకకు తైలము డబ్బీ 1-కి	0-12
6. తామరతైలము, తామర, తీటకు	0-6
7. కలరా మాత్రము, వాంతిభేదులకు	0-6
8. తేలముందు, తేలకాటుకు సీసా 1-కి	0-8
9. దంతశాలహరి, పండ్లపోటుకు	0-4
10. కర్ణశాలహరి, చెవిపోటుకు	0-10
11. గజకి తైలము, గజచీడులకు డబ్బీ 1-కి	0-4
12. పగుల్లకు తైలము, శిశుపగుల్లకు	0-5
13. శేలకు మందు సీసా 1-కి	0-0
14. చందన ఆత్మరు 1 బెస్సు	2-9
15. కుప్పకు తైలము, డబ్బీ 1-కి	0-9
16. దంతమార్దము, పండ్లతోముటుకు	0-7
17. నుఖభోగిమాత్రము	1-6
18. నుఖభోగి తైలము, పుండ్లకు	1-0
19. రోమహరి, వెండ్రుకలు ఊడుటకు	8-4
20. మోహిని తైలము, వెండ్రుకలు వెరుగుటకు	0-12
21. చుండుకు నూనె సీసా 1-కి	0-9
22. గ్రహణిమాత్రము డబ్బీ 1-కి	0-0
23. జులాలి మాత్రము, మలబద్ధమునకు	0-0
24. కుసుమారిమాత్రము, కుసుమవ్యాధులకు	1-0
25. నెగకు ద్రావకము సీసా 1-కి	1-0
26. కఫహరి, శిశుకట్టు దగ్గులకు	1-8
27. కఫహరిమార్దము, దగ్గు ఉబ్బుములకు డబ్బీ 1-కి	0-6
28. నుందరి తైలము, ముఖకాంతికి డబ్బీ 1-కి	0-8
29. శిరోవేదన మాత్రము, తలనొప్పులకు	0-12
30. నేత్రాంజనము, కంటివ్యాధులకు	0-4
31. ఉబ్బుమునకు మందు	2-0

అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి - మదరాసు.

పుట్టుచెముడు కర్ణరంగ తైలం రు 3

నెగలకు (నెగరియా) మందు రు 4
వివరములకు 1 అంశము చూడండి.

డాక్టర్ గోవిందరావు, డిప్యూటీ సర్జన్, బాపట్ల (గుంటూరు)

4446-1

ఆయుర్వేదావధ రత్నా కర: పరక చికిత్సాశాస్త్రము రు. 6

ఆంధ్రవైద్యరత్నాశాస్త్రము రు. 2, భస్మప్రకాశిక రు. 1 (2048) డాక్టర్ శ్రీమద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి, రేణువా